

คู่มือนิสิต ระดับปริญญาตรี

ปีการศึกษา ๒๕๖๓

กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

คู่มือนิสิต

ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๖๓
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่

สาส์นจากรองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งมั่นในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง ๔ ด้านคือ ด้านผลิตบัณฑิต วิจัยและพัฒนา ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสังคม ประเทศชาติ และพระบวรพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ มีศักยภาพในการบริหารจัดการและมีความพร้อมในการดำเนินการงานต่างๆ ตามพันธกิจดังกล่าวข้างต้น แก่นิสิตทุกสาขาวิชาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และนโยบายของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อให้นิสิตเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะคือ เป็นผู้มีความรู้ทั้งคดีโลกและคดีธรรม มุ่งเน้นให้นิสิตได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำเอาความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างสง่างาม มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และมีความสุข

ดังนั้น จึงขอแสดงความยินดีกับนิสิตทุกท่านที่มีความตั้งใจจริงที่จะศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ความรู้ทั้งหลายที่ท่านจะได้รับจากสถาบันแห่งนี้จะเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าแก่ชีวิตของท่านในปัจจุบันและอนาคตสืบต่อไป

(พระราชเชมมาร, รศ.ดร.)

รองอธิการบดีวิทยาเขตแพร่

คำนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เปิดสอนระดับปริญญาตรี ๓ คณะ คือ คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ มีจำนวน ๔ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ และสาขาวิชารัฐศาสตร์

คู่มือนิสิตระดับปริญญาตรีฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่อาจารย์ นิสิต และผู้สนใจทั่วไป ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้เนื้อหาของหลักสูตร โดยเฉพาะโครงสร้างหลักสูตร และข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ที่นิสิตควรทราบและศึกษาคู่มือให้ครบถ้วนในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ถ้าสงสัยเรื่องใดนิสิตควรสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้แจ่มแจ้งตลอดเวลา เพื่อจะได้วางแผนการศึกษาของตนเองได้ถูกต้อง และสามารถสำเร็จการศึกษาได้ในเวลาที่กำหนด ถ้านิสิตศึกษาคู่มือแล้ว พบปัญหาที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม มหาวิทยาลัยยินดีรับฟัง และพร้อมที่จะช่วยเหลือนิสิตทุกท่าน

ดังนั้น คู่มือนิสิตนี้ จึงเป็นสิ่งที่นิสิตที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี จะได้ประโยชน์และเป็นแนวทางประกอบการศึกษาจนจบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่อไป

(พระมหาสิทธิชัย ชยสิทธิ,ดร.)

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการวิทยาเขตแพร่

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สาส์นจากรองอธิการบดี	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
ตราประจำมหาวิทยาลัย	ฉ
สุภาพิต ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์	ช
ส่วนที่ ๑ หลักสูตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
คณะพุทธศาสตร์	
๑. สาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๒
คณะครุศาสตร์	
๑. สาขาวิชาสังคมศึกษา	๑๖
๒. สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ	๔๔
คณะสังคมศาสตร์	
๑. สาขาวิชารัฐศาสตร์	๕๗
คณะนิติศาสตร์	
๑. สาขาวิชานิติศาสตร์	๖๙
ส่วนที่ ๒ ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑	๙๘
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐	๑๑๗
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑๒๐

เรื่อง	หน้า (ต่อ)
-ระเบียบมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗	๑๒๔
-ระเบียบมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๒๘
-ประกาศมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑๓๑
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน พ.ศ. ๒๕๔๑	๑๓๓
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยรูปแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนิสิตคฤหัสถ์ พ.ศ. ๒๕๔๓	๑๓๕
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖	๑๓๗
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖	๑๔๑
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐	๑๔๕
-ประกาศมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาภาษาบาลี พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑๔๖
-ประกาศมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยค พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๖๐

เรื่อง	หน้า (ต่อ)
-ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวินัยนิสิต พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๔๘
-ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบ ระดับปริญญาตรี	๑๕๑
ส่วนที่ ๓	
-ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย	๑๕๗
-ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับทะเบียนนิสิต	
คณะกรรมการจัดทำคู่มือนิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓	๑๖๔
-ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เรื่อง การรับสมัครพระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๖๓	๑๖๕

ตราและสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

๑. พระจุลมงกุฏ (พระเกี้ยว) พระราชลัญจกรประจำพระองค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ตรงฐานของพระเกี้ยวมีอักษรย่อว่า “มจร” และมีรูปธรรมจักรวางเป็นฉากเบื้องหลัง

๒. รูปวงกลมครอบธรรมจักร ส่วนกลางเป็นพระเกี้ยว ซึ่งเป็นพระราชลัญจกรประจำพระองค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ รอบกรอบด้านบน มีอักษรภาษาบาลีซึ่งเป็นสุภาษิตประจำมหาวิทยาลัยว่า “ปัญญา โลกสมิ ปชโชโต” ด้านล่าง มีอักษรว่า “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย”

สถาปนา	: พ.ศ. ๒๔๓๐ โดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
ชื่อเต็มและอักษรย่อ	: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ : ม จ ร. วช. แพร่ : Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phrae Campus : MCU PHRAE
สี	: สีชมพู
ดอกไม้	: ดอกอโศก
สถานที่ตั้ง	: เลขที่ ๑๑๑ หมู่ ๕ บ้านหนองห้า ตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ๕๔๐๐๐ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๕๔๖๔-๖๕๘๕ , ๐-๕๔๖๔๖-๒๗๓
Homepage	: www.phrae.mcu.ac.th

สุภาชิต ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ อัตลักษณ์

- สุภาชิต** : ปัญญา โลกสมิ ปชโชโต แปลว่า ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก
- ปรัชญา** : จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา
บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่
พัฒนาจิตใจและสังคม
- ปณิธาน** : ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง สำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์
- วิสัยทัศน์** : ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ
ที่สร้างคนดีและเก่ง อย่างมีสมรรถภาพ
จัดการศึกษาและวิจัยอย่างมีคุณภาพ
บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ
บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลิตคนดีและคนเก่งอย่างมีสมรรถภาพ

ผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ใฝ่รู้ ใฝ่คิด เป็นผู้นำจิตใจและปัญญา มีโลกทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนาและพัฒนาสังคม

จัดการศึกษาและวิจัยอย่างมีคุณภาพ

จัดการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยบูรณาการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้า วิจัย และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อก้าวไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนา มนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสมดุล และสันติสุข

บริการวิชาการอย่างมีคุณภาพ

มุ่งมั่นในการให้บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาแก่คณะสงฆ์และสังคม รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ และความร่วมมืออันดีระหว่างพุทธศาสนิกชนในระดับชาติ และนานาชาติ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม อันเนื่องด้วยพระพุทธศาสนา

บริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

มุ่งพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักนิติธรรม จริยธรรม ความสำนึกรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม ความโปร่งใสตรวจสอบได้ และความคุ้มค่า รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อก้าวไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

พันธกิจ

๑. ผลิตบัตินชาติ

ผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๙ ประการ คือ

M = Morality	มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
A = Awareness	เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม
H = Helpfulness	มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
A = Ability	มีความสามารถในการแก้ปัญหา
C = Curiosity	มีความใฝ่รู้ใฝ่คิด
H = Hospitality	รู้จักเสียสละเพื่อส่วนร่วม
U = Universality	มีโลกทัศน์ กว้างไกล
L = Leadership	เป็นผู้นำด้านจิตใจและปัญญา
A = Aspiration	ศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง ให้เพียบพร้อมด้วย คุณธรรมและจริยธรรม

๒. วิจัยและพัฒนา

การวิจัยและค้นคว้า เพื่อสร้างองค์ความรู้ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก โดยวิธีสหวิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ศีลธรรม และจริยธรรมของสังคม รวมทั้งพัฒนา คุณภาพงานวิชาการ ด้านพระพุทธศาสนา

๓. ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม

ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ตามปณิธานการจัดตั้ง มหาวิทยาลัย ด้วยการปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ให้ประสานสอดคล้อง เอื้อต่อการส่งเสริม สนับสนุนกิจการคณะสงฆ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน จัดประชุม สัมมนา และฝึกอบรม เพื่อพัฒนา พระสงฆ์และบุคลากรทางศาสนา ให้มีศักยภาพในการธำรงรักษา เผยแผ่หลักคำสอน และเป็นแกนหลักในการพัฒนาจิตใจในวงกว้าง

๔. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เสริมสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้เอื้อต่อการศึกษา เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สนับสนุนให้มีการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีดุลยภาพ

อัตลักษณ์และเอกลักษณ์มหาวิทยาลัย

เอกลักษณ์มหาวิทยาลัยคือ “บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา”

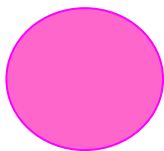
อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยคือ “ประยุกต์พระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

อัตลักษณ์บัณฑิต คือ “มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีปรัชญาและนโยบายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๙ ประการ คือ

๑. มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
๒. ใฝ่รู้ใฝ่คิด
๓. เป็นผู้นำด้านจิตใจ
๔. มีความสามารถในการแก้ปัญหา
๕. รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
๖. มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
๗. มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม
๘. มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
๙. รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม

สีและต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย

สีประจำมหาวิทยาลัย คือ สีชมพู เป็นสีตามวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕

ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย คือ ต้นอโศก มีดอกสีแดง เป็นต้นไม้ที่ปลูกง่ายทนทาน มีทรงพุ่มกว้าง ให้ร่ม สีสื่อความหมายถึง ความไม่เศร้าโศก ความสดใสความเข้มแข็ง ความคงทน ความเรียบง่าย และความร่มเย็น

ส่วนที่ ๑

๐๐๐๐๐

หลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิชาพระพุทธศาสนา
หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Arts Program in Buddhism

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : พุทธศาสตรบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
ชื่อย่อ (ไทย) : พธ.บ. (พระพุทธศาสนา)
ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Arts (Buddhism)
ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.A. (Buddhism)

๓. วิชาเอกหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่มุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยมีการสอนทั้งทฤษฎีและหลักการปฏิบัติด้านพระพุทธศาสนา เสริมสร้างศักยภาพให้นิสิตทั้งพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์

สามารถนำความรู้ด้านพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่แขนงต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเององค์กรที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สังคมประเทศชาติและปรับศักยภาพความรู้ความสามารถเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๔.๑ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนา สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์และวิจัยวิชาการด้านพระพุทธศาสนาได้อย่างแตกฉาน

๔.๒ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญา

๔.๓ เพื่อผลิตบัณฑิตให้สามารถนำพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และพัฒนาชีวิตและสังคม

๕. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะ	๑๐๔	หน่วยกิต

๒.๑	วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	๓๐	หน่วยกิต
๒.๒	วิชาแกน	๓๓	หน่วยกิต
๒.๓	วิชาเฉพาะด้าน	๓๒	หน่วยกิต
๒.๔	วิชาเลือกเฉพาะสาขา	๙	หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี	๖	หน่วยกิต
	รวม	๑๔๐	หน่วยกิต

รายวิชา

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	๓๐	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป แบ่งเป็นวิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งนิสิตคณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ต้องศึกษาให้ครบทุกรายวิชา และวิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต รวมเป็น ๓๐ หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาต่างๆ ดังต่อไปนี้		
๑) วิชาบังคับ	๑๘	หน่วยกิต
๒) วิชาเลือก	๑๒	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน	๓๐	หน่วยกิต

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒) (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)

หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๑๐๗ เป็นวิชาบังคับโดยไม่นับหน่วยกิต

ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)

๒. หมวดวิชาเฉพาะ จำนวน ๑๐๔ หน่วยกิต**๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา****๓๐ หน่วยกิต**

นิสิตคณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต และ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒ (๒-๐-๔)

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)

ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑ (๑-๒-๔)

๒.๒ วิชาแกน ๓๓ หน่วยกิต

๑๐๑ ๓๐๖	หลักพุทธธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๓๐๗	พุทธปรัชญาเถรวาท	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๓๐๘	ธรรมบทศึกษา	๓ (๓-๐-๖)

๑๐๑ ๓๐๙	วิสุทธิมัคคศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๓๑๐	นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๓๑๑	พระพุทธศาสนามหายาน	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๑๓	พุทธศิลปะ	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๑๔	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษชั้นสูง	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๑๕	จิตวิทยาในพระไตรปิฎก	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๑๖	ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา	๓ (๐-๖-๖)
๑๐๑ ๔๑๗	สัมมนาพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)

๒.๓ วิชาเฉพาะด้าน ๓๒ หน่วยกิต

๑๐๑ ๓๐๑	พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๓๐๒	พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๓๑๙	ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๓๒๑	ชาดกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๓๒๒	พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๓๒๓	พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๓๒๔	ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๐๓	พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๐๔	ธรรมประยุกต์	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๐๕	พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๒๗	รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๓๐	พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๓๑	พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๓๒	มังคลัตถที่ปณีศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๓๗	พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๓๘	มิลินทปัญหาศึกษา	๒ (๒-๐-๔)

๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา ๙ หน่วยกิต

๑๐๑ ๓๑๘	เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๓๓	พระพุทธศาสนากับสตรี	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๒๙	พระพุทธศาสนากับสันติภาพ	๓ (๒-๐-๔)

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

๑๐๑ ๔๑๒	พระสูตรมหายาน	๓ (๓-๐-๖)
๑๐๑ ๔๓๑	พุทธธรรมกับสังคมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๑๐๑ ๔๓๑	พระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครอง	๒ (๒-๐-๔)

คำอธิบายรายวิชา

๕. คำอธิบายรายวิชา

๕.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society)

๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป (General Law)

๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น

๐๐๐ ๑๐๗ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(๒) (๒-๐-๔)

(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคนิพนธ์

๐๐๐ ๑๐๘ ปรัชญาเบื้องต้น (Introduction to philosophy)

๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาความหมายและขอบเขตปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนา และวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญาและสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่าง ๆ พัฒนาการของปรัชญา ตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๙ ศาสนาทั่วไป (Religions)

๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการ หลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่าง กันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Logic)

๒ (๒-๐-๔)

ศึกษานิमित คำที่ปฏิบัติต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ในรูปแบบต่าง ๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิบัติแห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตถานุมาน และปฤจฉวาทีในรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่น ๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาทีน วิภาจวิธีของนาคเรชน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตกกับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๑๑๔ ภาษากับการสื่อสาร (Language and Communication) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

๐๐๐ ๑๑๕ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Linguistics) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักการวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์

๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย (Basic Statistics and Research) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาหลักพื้นฐานของสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติและความเบ้ ส่วนความเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z-T และ F ประชากรและสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐาน การวิจัย ลักษณะและประเภทของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัย และการเขียนรายงานผลการวิจัย

๐๐๐ ๑๓๙ คณิตศาสตร์เบื้องต้น (Basic Mathematics) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การใช้เหตุผล เซต ความหมายของเซต ประเภทของเซต เซตย่อย การที่เท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนต์ อินเวอร์ส แมตริกซ์

๒) วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต**๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔)****(Thai politics and Government)**

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (Economics in Daily Life) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย (Thai Culture)**๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาความหมาย และเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย

๐๐๐ ๑๑๖ ภาษาอังกฤษเบื้องต้น (Basic English)**๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาทฤษฎีและการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ

๐๐๐ ๑๑๗ ภาษาอังกฤษขั้นสูง (Advanced English)**๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ**๒ (๒-๐-๔)****(Introduction to Computer and Information Technology)**

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ประเภทต่าง ๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและการพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็ลด์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์

๕.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต**๑) วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓๐ หน่วยกิต****ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา ๑๔ หน่วยกิต****๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี (Pali Literature)****๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาประวัติ ความหมาย ประเภท และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา อนุฎีกา โยชนา และปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย

๐๐๐ ๒๔๕ บาลีไวยากรณ์ (Pali Grammar)**๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาการเขียน การอ่านบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษร ด้วยสนธิกิริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกค่านาม สังขยา อพยยศัพท์ กิริยาอาชยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและตัทธิต

๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี (Pali Composition and Translation) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลี ทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลีจากหนังสือที่กำหนด

๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา (Tipitaka Studies) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษากำเนิด ความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนก โครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎก ในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก (Vinaya Pitaka) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ มหาวรรค จุลวรรค และปรีวารโดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก (Suttanta Pitaka) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อัครคัมภีร์สูตร รวมทั้งประเด็นที่น่าสนใจจากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๒๕๐ พระอภิธรรมปิฎก (Abhidhamma Pitaka) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา (History of Buddhism) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศและอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้น ๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์กรใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhism Festival and Tradition) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย (Thai Sangha Administration) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่าง ๆ กฎ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย

๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ (Dhamma in English) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้เป็นภาษาอังกฤษ

๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ (Dhamma Communications) ๒ (๒-๐-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)

(Research and Literary Works on Buddhism)

ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของพญา ภิไธ มังคลัตถที่ปนิของพระสิริมงคลจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงค์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพนฯ พระมงคลวิเสสเถรของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ปนิของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของนายพร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ค) กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ (Buddhist Meditation I) (๒) (๑-๒-๔)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของ สมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ์ ๕ อุปกิเลส ๑๑ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นิ่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ

๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ (Buddhist Meditation II) ๑ (๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะและวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นิ่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ (Buddhist Meditation III) (๒) (๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรับอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปปลาสน ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ (Buddhist Meditation IV) ๑ (๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ (Buddhist Meditation V) (๒) (๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ (Buddhist Meditation VI) ๑ (๑-๒-๔)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปฺปนณฺคสูตร สติสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอรหันตบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ (Buddhist Meditation VII) ๑ (๑-๒-๔)

ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวะธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติ วิธีการแก้สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบันเปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรมและนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๒) วิชชาแกน ๓๓ หน่วยกิต**๑๐๑ ๓๐๖ หลักพุทธธรรม (Principles of Buddhism) ๓ (๓-๐-๖)**

ศึกษาหลักพุทธธรรมในพระไตรปิฎก เน้นอริยสัจ ปฏิจจสมุปบาท เบญจขันธ์ ไตรลักษณ์ โพธิปักขิยธรรม กรรม สังสารวัฏและนิพพานโดยใช้อรรถถาและฎีกาประกอบ

๑๐๑ ๓๐๗ พุทธปรัชญาเถรวาท ๓ (๓-๐-๖)**(Theravada Buddhist Philosophy)**

ศึกษาอภิปรัชญา ญาณวิทยา จริยศาสตร์ และสุนทรียศาสตร์ในพุทธปรัชญาเถรวาท โดยเปรียบเทียบกับลัทธิปรัชญาสำนักอื่นทั้งตะวันตกและตะวันออก

๑๐๑ ๓๐๘ ธรรมบทศึกษา (Dhammapada Studies) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาความหมาย ประวัติ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของธรรมบท เน้นหลักธรรมสำคัญ แนวคิดเชิงเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมอินเดีย และอิทธิพลของธรรมบทที่มีต่อวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย

๑๐๑ ๓๐๙ วิสุทธิมัคคศึกษา (Visuddhimagga Studies) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาความหมาย ประวัติ โครงสร้าง หลักธรรมสำคัญของวิสุทธิมรรค และอิทธิพลของวิสุทธิมรรคที่มีต่อวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาและวิถีชีวิตไทย

๑๐๑ ๓๑๐ นิเทศศาสตร์ในพระไตรปิฎก ๓ (๓-๐-๖)

(Communication in Tipitaka)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของนิเทศศาสตร์ คำสอนในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวกับหลักการ รูปแบบ วิธีการสื่อคำสอนของพระพุทธเจ้าและสาวก และจริยธรรมกับการสื่อสารในพระไตรปิฎก

๑๐๑ ๓๑๑ พระพุทธศาสนามหายาน (Mahayana Buddhism) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษากำเนิดและพัฒนาการของมหายานในอินเดีย การเผยแผ่มหายานเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ หลักธรรม พิธีกรรมและนิกายสำคัญของมหายาน

๑๐๑ ๔๑๓ พุทธศิลปะ (Buddhist Arts) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาพัฒนาการของพุทธศิลปะในอินเดีย และคลื่นพระพุทธศาสนาที่เข้าสู่ประเทศไทยซึ่งสัมพันธ์กับสกุลศิลปะสมัยต่าง ๆ จนเกิดเป็นสกุลศิลปะในประเทศไทย ทั้งด้านประติมากรรม จิตรกรรม และสถาปัตยกรรม ปรัชญาธรรมทางวัตถุและความงามจากพุทธศิลปะสมัยต่าง ๆ ในประเทศไทยโดยอาศัยพุทธลักษณะ

๑๐๑ ๔๑๔ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษขั้นสูง ๓ (๓-๐-๖)

(Dhamma in Advance English)

ศึกษาหนังสือธรรมะที่นักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาได้รจนาไว้เป็นภาษาอังกฤษตามที่กำหนดให้

๑๐๑ ๔๑๕ จิตวิทยาในพระไตรปิฎก (Psychology in Tipitaka) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาคำสอนเรื่องจิตและเจตสิกในพระไตรปิฎก เปรียบเทียบกับทฤษฎีจิตวิทยาตะวันตก ปัจจุบัน พฤติกรรมของมนุษย์ตามแนวจิต ๖ และการพัฒนาจิตด้วยสมถะและวิปัสสนา

๑๐๑ ๔๑๖ ศึกษาอิสระทางพระพุทธศาสนา ๓ (๐-๖-๖)

(Independent Study on Buddhism)

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางพระพุทธศาสนาที่สามารถประยุกต์ใช้ในกิจการทางพระพุทธศาสนาโดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๑๐๑ ๔๑๗ สัมมนาพระพุทธศาสนา (Seminar on Buddhism) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาแนวคิด รูปแบบ วิธีการและดำเนินการสัมมนาปัญหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเด็นต่างๆ โดยเสนอผลงานการค้นคว้าและรายงานประกอบการสัมมนา

๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ๓๒ หน่วยกิต

๑๐๑ ๓๐๑ พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์**๒ (๒-๐-๔)****(Buddhism and Science)**

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ขอบข่ายและวิธีการแสวงหาความจริงของพระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์ โดยสามารถศึกษาวิเคราะห์ทฤษฎีวิวัฒนาการ ทฤษฎีสัมพัทธภาพ ทฤษฎีควอนตัมฟิสิกส์ และทัศนะของนักวิทยาศาสตร์ที่มีต่อพระพุทธศาสนา รวมทั้งเข้าใจถึงผลกระทบทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อโลกและพระพุทธศาสนา

๑๐๑ ๓๐๒ พระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์**๒ (๒-๐-๔)****(Buddhism and Social Works)**

ศึกษาความหมาย และขอบข่ายของสังคมสงเคราะห์ หลักการ รูปแบบ และวิธีการสังคมสงเคราะห์ในพระไตรปิฎก เน้นพระจริยาของพระพุทธเจ้า บทบาทและความสำคัญของพระสงฆ์ในการสังคมสงเคราะห์

๑๐๑ ๓๐๓ ศึกษาศาสตร์ในพระไตรปิฎก Education in Tipitaka**๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของศึกษาศาสตร์ ทฤษฎีทางศึกษาศาสตร์ หลักธรรมสำคัญในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวกับการศึกษา บูรณาการโดยเน้นเป้าหมายของการศึกษาตามไตรสิกขา กระบวนการจัดการศึกษาแบบกัลยาณมิตร และโยนิโสมนสิการ วิธีสอนของพระพุทธเจ้า คุณธรรมแลจริยธรรมของครู

๑๐๑ ๓๑๑ ชาดกศึกษา (Jataka Studies)**๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหา และแนวคิดที่ปรากฏในชาดก อิทธิพลของชาดกที่มีต่อวรรณกรรม

ทางพระพุทธศาสนา ศิลปะ และวิถีชีวิต

๑๐๑ ๓๑๒ พระพุทธศาสนากับภูมิปัญญาไทย**๒ (๒-๐-๔)****(Buddhism and Thai Wisdom)**

ศึกษาภูมิปัญญาไทยที่ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนาในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ศิลปะ และวัฒนธรรม

๑๐๑ ๓๑๓ พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน**๒ (๒-๐-๔)****(Buddhism in Contemporary World)**

ศึกษาสถานการณ์ของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน ผลกระทบของลัทธิการเมือง และศาสนาอื่นๆ อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมโลก และบทบาทขององค์การพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ

๑๐๑ ๓๑๔ ชีวิตและผลงานของปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา**๒ (๒-๐-๔)****(Life and Works of Buddhist Scholars)**

ศึกษาชีวประวัติและผลงานด้านการรจนาและแปลหนังสือ ตำรา และคัมภีร์พระพุทธศาสนาของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนาเถรวาทและมหายาน

๑๐๑ ๔๐๓ พระพุทธศาสนากับนิเวศวิทยา **๒ (๒-๐-๔)**
(Buddhism and Ecology)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของนิเวศวิทยา หลักธรรมสำคัญในพระไตรปิฎกที่เกี่ยวข้องกับนิเวศวิทยา เน้นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับระบบนิเวศ มนุษย์กับธรรมชาติ แนวทางการอนุรักษ์และระบบนิเวศวิทยา

๑๐๑ ๔๐๔ ธรรมประยุกต์ (Applied Dhamma) **๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาหลักธรรมในพระพุทธศาสนาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้และบูรณาการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต แก้ปัญหาชีวิตและสังคม

๑๐๑ ๔๐๕ พระพุทธศาสนากับเศรษฐศาสตร์ **๒ (๒-๐-๔)**
(Buddhism and Economics)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของเศรษฐศาสตร์ วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีหลักทางเศรษฐศาสตร์ จริยธรรมของผู้ผลิตและผู้บริโภคตามแนวหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เปรียบเทียบเศรษฐศาสตร์แนวพุทธศาสตร์กับเศรษฐศาสตร์ทั่วไป รวมทั้งศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐๑ ๔๒๗ รัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก **๒ (๒-๐-๔)**
(Political Science in Tipitaka)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายของรัฐศาสตร์ วิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีหลักทางรัฐศาสตร์ในพระไตรปิฎก รูปแบบ วิธีการปกครองตามแนวคิดรัฐ หลักธรรมมาภิบาล หลักธรรมของผู้บริหาร เปรียบเทียบประยุกต์และบูรณาการรัฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์กับรัฐศาสตร์ทั่วไป

๑๐๑ ๔๓๐ พระพุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน **๒ (๒-๐-๔)**
(Buddhism and Human Rights)

ศึกษาหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา โดยเปรียบเทียบกับปฏิญญาสากลว่าสิทธิมนุษยชน รัฐธรรมนูญของไทยและพระราชบัญญัติของไทยว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ตลอดจนหลักสิทธิมนุษยชนของนานาชาติ

๑๐๑ ๔๓๑ พระพุทธศาสนากับการพัฒนาที่ยั่งยืน **๒ (๒-๐-๔)**
(Buddhism and Sustainable Development)

ศึกษาหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพระพุทธศาสนา โดยเน้นหลักการพัฒนามนุษย์ สังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

๑๐๑ ๔๓๒ มงคลัตถทีปนีศึกษา (Mangalattadipani Studies) **๒ (๒-๐-๔)**

ศึกษาโครงสร้าง และเนื้อหาสาระของมงคลัตถทีปนี อิทธิพลของมงคลัตถทีปนีที่มีต่อวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาและวิถีชีวิตไทย

๑๐๑ ๔๓๗ พระพุทธศาสนากับสาธารณสุข **๒ (๒-๐-๔)**
(Buddhism and Health Care)

ศึกษาความหมายและขอบข่ายสาธารณสุขศาสตร์ทั้งการแพทย์สมัยใหม่และการแพทย์แผนไทย คำสอนในพระไตรปิฎกและอรรถกถาที่เกี่ยวกับเรื่องโรค การบริโภคปัจจัย ๔ การบริหารร่างกาย การรักษาพยาบาล การพักผ่อน และการดูแลสุขภาพจริยธรรมของผู้รักษาพยาบาล

๑๐๑ ๔๓๘ มิลินทปัญหาคีตติยา (Milindapanha Studies) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาความเป็นมาของมิลินทปัญหาคีตติยา เนื้อหาสาระ สำนวนภาษาวิธีการตอบปัญหาและแนวคิดทางปรัชญา

๒.๔ วิชาเลือกเฉพาะสาขา ๙ หน่วยกิต

๑๐๑ ๓๑๘ เปรียบเทียบเถรวาทกับมหายาน ๓ (๓-๐-๖)

(Comparison between Theravada and Mahayana)

ศึกษาเปรียบเทียบสถานะและพระจริยาของพระพุทธเจ้า สถานะและบทบาทของพระโพธิสัตว์ คำสอนเรื่องธรรมกาย ทศบารมี ไตรลักษณ์ ปฏิจจสมุปบาท นิพพาน และพิธีกรรมสำคัญของนิกายทั้งสอง

๑๐๑ ๔๓๓ พระพุทธศาสนากับสตรี (Buddhism and Women) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและปัญหาเกี่ยวกับสตรีในพระพุทธศาสนา ด้านสถานภาพบทบาทหน้าที่ ศักยภาพในการบรรลุนิพพาน การอุปถัมภ์และเผยแผ่พระพุทธศาสนา

๑๐๑ ๔๒๙ พระพุทธศาสนากับสันติภาพ (Buddhism and Peace) ๓ (๓-๐-๖)

ศึกษาหลักคำสอนสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสันติภาพ หลักการและวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งแนวพุทธ โดยเน้นรูปแบบและวิธีการสังฆสามัคคี และใช้แนวคิดเรื่องสันติภาพทางตะวันตกมาเทียบเคียง

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

๑๐๑ ๓๒๕ พุทธธรรมกับสังคมไทย ๓ (๓-๐-๖)

(Buddhadhamma and Thai Society)

ศึกษาอิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย ความเข้าใจพุทธธรรม การใช้พุทธธรรมแก้ปัญหาชีวิตและสังคม แนวโน้มของความเชื่อและการปฏิบัติของชาวพุทธในปัจจุบันและการวิจารย์พระพุทธศาสนาของนักคิดไทยสมัยใหม่

๑๐๑ ๔๓๑ พุทธธรรมกับสังคมไทย ๓ (๓-๐-๖)

(Innovation and Information Technology in Buddhism)

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร หลักการ แนวคิด การออกแบบ การประยุกต์ใช้ และการประเมินสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ฝึกการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา

**หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ หลักสูตร ๔ ปี
สาขาวิชาสังคมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒**

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education Program in Social Studies

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : ครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา)
ชื่อย่อ (ไทย) : ค.บ. (สังคมศึกษา)
ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Education in Social Studies
ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.Ed. (Social Studies)

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๔. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

๔.๑ เป็นครูสังคมศึกษาที่ดำรงตนตามหลักกัลยาณมิตรธรรม พรหมวิหารธรรม ศีลธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

๔.๒ มีความรอบรู้ด้านสังคมศึกษาอย่างบูรณาการ สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ สามารถประยุกต์องค์ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ทางสังคมศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการคิด วิชาชีพ คุณภาพชีวิต และสังคมได้อย่างเหมาะสม

๔.๔ มีจิตสาธารณะ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และสังคมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

๔.๕ มีทักษะการวิเคราะห์สรุปความคิดรวบยอดข้อมูลข่าวสารด้านสังคมศึกษา การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา

๔.๖ สามารถพัฒนารูปแบบการสอน การออกแบบการสอน และการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อการจัดการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา

๕. โครงสร้างหลักสูตร

๑) หมวดศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงจากโครงสร้างตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จาก ๔ กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้รวมเป็นวิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งนิสิตทุกคนจะต้องศึกษาให้ครบทุกรายวิชาและวิชาเลือกอีก ๑๒ หน่วยกิต รวมเป็น ๓๐ หน่วยกิต

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

นิสิตทุกคนต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)

ข. วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)

๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๔	สันติศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๖	หลักธรรมาภิบาล	๒ (๒-๐-๔)

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๔๘ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาบาลีและพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาบาลีและพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒ (๒-๐-๔)

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)

ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)

๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑ (๑-๒-๕)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๕)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑ (๑-๒-๕)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑ (๑-๒-๕)

๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต

๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๓	ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๐ ๑๐๔	จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๕	จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๗	การพัฒนาหลักสูตร	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๘	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๐๙	การวัดและประเมินการเรียนรู้	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๑๑	การประกันคุณภาพการศึกษา	๒ (๑-๒-๓)

๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต

๒๐๐ ๔๑๒	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑	๒ (๐-๔-๒)
๒๐๐ ๔๑๓	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒	๒ (๐-๔-๒)
๒๐๐ ๕๑๔	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑	๖ (๐-๑๘-๐)
๒๐๐ ๕๑๕	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒	๖ (๐-๑๘-๐)

๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๗๘ หน่วยกิต

๒.๓.๑ วิชาเอก ๖๘ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ ๔๘ หน่วยกิต

๒๐๓ ๒๐๑	สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๒๐๒	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๒๐๓	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๒๐๔	ประชากรศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๐๕	ประวัติศาสตร์เอเชีย	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๐๖	ภูมิศาสตร์กายภาพ	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๐๗	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)

๒๐๓ ๓๐๘	ประวัติศาสตร์โลก	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๐๙	เทคโนโลยีแผนที่ และการแปลความหมายแผนที่	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๓ ๓๑๐	ภูมิศาสตร์ประเทศไทยเชิงวิเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๑๑	พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๑๒	ประวัติศาสตร์ไทยเชิงวิเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๒	จริยศาสตร์และจริยธรรมสิ่งแวดล้อม	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๓	การเรียนรู้หน้าที่พลเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๔	ภูมิศาสตร์โลก	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๕	การวิจัยทางสังคมศึกษา	๓ (๒-๒-๕)

๒) วิชาเลือก ๒๐ หน่วยกิต

๒๐๓ ๓๑๓	หลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๓ ๓๑๔	สื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๓ ๓๑๕	ประวัติศาสตร์อเมริกา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๖	การปกครองส่วนท้องถิ่น	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๗	ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๘	พระพุทธศาสนากับสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๒๙	สัมมนาสังคมศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๓ ๔๓๐	ภาษาอังกฤษสำหรับครู	๒ (๒-๐-๔)

๒.๓.๒ วิชาการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๒๐๓ ๓๑๖	การสอนสังคมศึกษา	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๓ ๔๓๑	ศึกษาอิสระทางสังคมศึกษา	๓ (๐-๖-๖)
๒๐๓ ๓๒๑	พุทธวิธีการสอน	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๓ ๔๔๑	การใช้สื่อทางสังคมศึกษา	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๓ ๔๔๕	ภาวะผู้นำทางการศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๓ ๔๔๖	การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู	๒ (๒-๐-๔)

๒.๓.๓ วิชาเลือกวิชาเอก ๔ หน่วยกิต

๒๐๓ ๔๓๒	ภาษาอังกฤษทางสังคมศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๓ ๔๓๓	การจัดการทรัพยากรท้องถิ่น	๒ (๒-๐-๔)
กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์		
๒๐๓ ๓๑๗	ประวัติศาสตร์ยุโรป	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๓๑๘	อารยธรรมโลก	๓ (๓-๐-๖)

๒๐๓ ๓๑๙	อาเซียนศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
กลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และประชากร		
๒๐๓ ๓๒๐	ทรัพยากรธรรมชาติกับการพัฒนาประชากร	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๓ ๔๓๔	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๓ ๔๓๕	สิ่งแวดล้อมและประชากร	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๓๖	สิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับโรงเรียนและชุมชน	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๓ ๔๔๓	สิ่งแวดล้อมศึกษาและภูมิปัญญาชุมชน	๒ (๒-๐-๔)
กลุ่มวิชารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา และเศรษฐศาสตร์		
๒๐๓ ๔๓๗	เศรษฐกิจพอเพียง	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๔๒	เศรษฐกิจไทยกับเศรษฐกิจโลก	๒ (๒-๐-๔)
กลุ่มวิชาศาสนาและปรัชญา		
๒๐๓ ๔๓๘	ศิลปกรรมในพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๓๙	พระพุทธศาสนากับสถานการณ์ปัจจุบัน	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๓ ๔๔๐	ศาสนาสัมพันธ์	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๓ ๔๔๔	พุทธธรรมกับชีวิต	๒ (๒-๐-๔)

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาสังคมศึกษา ต้องเลือกศึกษารายวิชาเอก หรือวิชาการสอนวิชาเอก หรือวิชาเลือกวิชาเอก หรือรายวิชาอื่นๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๖. คำอธิบายรายวิชา

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม ๒ (๒-๐-๔)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป ๒ (๒-๐-๔)

(General Law)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายศาสนาอื่น

๐๐๐ ๑๐๗ **เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา** (๒)(๒-๐-๔)
(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ การเขียนรายงานและภาคินิพนธ์

๐๐๐ ๑๐๘ **ปรัชญาเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนา และวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญา ตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๙ **ศาสนาทั่วไป** ๒ (๒-๐-๔)
(Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการหลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่าง ๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และท่าทีของศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๑๔ **ภาษากับการสื่อสาร** ๒ (๒-๐-๔)
(Language and Communication)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ผ่านทักษะการเรียนรู้ภาษา ๔ ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

๐๐๐ ๑๑๕ **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Introduction to Linguistics)

ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์

๐๐๐ ๑๓๙ **คณิตศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)
(Basic Mathematics)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของ

เซต พีชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนท์ อินเวอร์ส แมตริกซ์

๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Logic)

ศึกษานิบัติ คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิชาค การนิยามความหมาย ญัตติประพจน์ ในแบบต่างๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรีตฐานูมาน และปฤจณวาทที่แบบต่างๆ ศึกษาลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทเจ้า ในอนัตตลักขณสูตรหรือในสูตรอื่นๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญานวิทยาของนิกายสรวาสตี วาท วิชาษาวาทของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ ตะวันตก กับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๒๓๘ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Statistics and Research)

ศึกษาลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจง ความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบน ความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบ สมมุติฐาน การวิจัยลักณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียน โครร่างการวิจัยและการเขียนรายงานผลการวิจัย

๒) วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔)

(Politics and Thai Government)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครองพัฒนาการการเมืองการปกครองของไทยสถาบันทางการเมืองและการปกครองของไทยกระบวนการทางการเมืองของไทย การจักระเบียบการปกครองของไทยและพระพุทศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒ (๒-๐-๔)

(Economics in Daily Life)

ศึกษาลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น ในชีวิตประจำวันรูปแบบต่าง ๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์ สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตาม แนวพุท

๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔)

(Man and Environment)

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ **เหตุการณ์โลกปัจจุบัน** ๒ (๒-๐-๔)

(Current World Affairs)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธรักษากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๐๖ **ภาษาอังกฤษเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Basic English)

ศึกษากฎเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (Conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่าง ๆ

๐๐๐ ๑๐๗ **ภาษาอังกฤษขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced English)

ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา

๐๐๐ ๑๐๘ **ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Sanskrit)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์สระการันต์ สระสนธิ บุรุษสรรพนาม นิยมสรรพนาม ปฤจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาชยาต การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรรตุจากจกธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๐๙ **ภาษาสันสกฤตขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Sanskrit)

ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาชยาตกรรตุจากจกธาตุ กริยาอาชยาตกรรตุจาก ภาวจาก ฌันตกรรตุจาก ฌันตกรรตุมจาก การสลับเปลี่ยนประโยคกรรตุจากเป็น

กรรมวาจก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับ
ไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๒๐ ภาษาไทยเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Thai)

ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ
ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟัง
คำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำตัวเอง
แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมายรูปธรรมและ
นามธรรม

๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Thai)

ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์
หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การ
พูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่งภาพ
กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย

๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Chinese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึก
การอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Chinese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัยข้อมูล
จากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Japanese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค
ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Japanese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัย
ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Hindi)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค ฝึกการฟังอ่านเขียนสนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในชีวิตประจำวัน

๐๐๐ ๑๓๖ ภาษาฮินดีขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Hindi)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๒๑๑ วัฒนธรรมไทย ๒ (๒-๐-๔)
(Thai Culture)

ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย

๐๐๐ ๒๑๒ มนุษย์กับอารยธรรม ๒ (๒-๐-๔)
(Man and Civilization)

ศึกษาความเป็นมาและ พัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและ พัฒนาการของอารยธรรมตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

๐๐๐ ๒๑๓ ชีวิตกับจิตวิทยา ๒ (๒-๐-๔)
(Life and Psychology)

ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม

๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒ (๒-๐-๔)
(Physical Science and Technology)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ (๒-๐-๔)
(Introduction to Computer and Information Technology)

ศึกษาบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและ เวิลด์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์

๐๐๐ ๒๖๔ สันติศึกษา ๒ (๒-๐-๔)
(Peace Education)

ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติภาพและ ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและแนวปฏิบัติของนักสันติวิธี ทั้งตะวันออก ตะวันตกและศาสนาต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการป้องกันแก้ไขและ เปลี่ยนผ่านความขัดแย้งและความรุนแรง อีกทั้งพัฒนาทักษะในกระบวนการการเสริมสร้างความ ประองตองให้เกิดขึ้นในสังคมพหุวัฒนธรรมและมีขันติธรรมในการฟังและอยู่ร่วมกับศาสนาและชาติ พันธุ์ต่างๆอย่างสันติสุข

๐๐๐ ๒๖๕ ภาวะผู้นำ ๒ (๒-๐-๔)
(Leadership)

ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์งาน ในศตวรรษที่ ๒๑ รวมถึงศึกษา คุณลักษณะและบทบาทของผู้นำกับการใช้การสื่อสารที่เอื้ออาทร ผู้นำกับความเห็นที่ถูกต้องดีงามและความเปลี่ยนแปลงที่สร้างสรรค์คุณธรรมและจริยธรรมของ ผู้นำ วิสัยทัศน์ผู้นำ ผู้นำกับการสร้างความสัมพันธ์แห่งกรุณา โดยอาศัยองค์ความรู้ภาวะผู้นำตาม ทฤษฎีตะวันตกและภาวะผู้นำในทางพระพุทธศาสนา ถอดบทเรียนภาวะผู้นำของบุคคลสำคัญที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรทั้งในประเทศและระดับโลกที่สามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และเกิดสันติสุขแก่สังคมและชุมชนทั้งในประเทศและระดับโลก

๐๐๐ ๒๖๖ หลักธรรมาภิบาล ๒ (๒-๐-๔)
(Good Governance)

ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและ หลักความคุ้มค่า

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๐๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวนไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา จำนวน ๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา

๒(๒-๐-๔)

(Tipitaka Studies)

ศึกษากำเนิดความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎกการจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสาระพระไตรปิฎกคำอธิบายโดยย่อของพระอรรถกถาจารย์การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษรลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทยและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔)

(Vinaya Pitaka)

ศึกษาประวัติความเป็นมาความหมายโครงสร้างของพระวินัยปิฎกเลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ภิกขุณีวิภังค์มหาวรรคจุลวรรคและปวารโดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔)

(Suttanta Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อัครัญญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจจากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกาย และขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔)

(Abhidhamma Pitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมัตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)

(History of Buddhism)

ศึกษาประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)

(Buddhist Festival and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้น ๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔)

(Thai Sangha Administration)

ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย

๐๐๐ ๒๖๑ **ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ** **๒ (๒-๐-๔)**
(Dhamma in English)

ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ

๐๐๐ ๒๖๒ **ธรรมนิเทศ** **๒ (๒-๐-๔)**
(Dhamma Communication)

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดและการพัฒนาบุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๐๐๐ ๒๖๓ **งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา** **๒ (๒-๐-๔)**
(Research and Literary Works on Buddhism)

ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ เช่น เถภูมิกถาของ พญาลิไท มังคลัตถที่ปณีของพระสิริมังคลาจารย์ กาพย์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงศ์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสกถาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสน์ของพุทธทาส กรรมที่ปณีของพระพรหมโมลี(วิลาศ ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตน สุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ จำนวน ๔ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๑ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑** **(๒)(๑-๒-๔)**
(Buddhist Meditation I)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมาธิ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ ๕ อุปกิเลส ๑๖ ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ

- ๐๐๐ ๑๕๒ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒** ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation II)
 ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์
- ๐๐๐ ๒๕๓ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓** (๒)(๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation III)
 ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรภอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์
- ๐๐๐ ๒๕๔ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔** ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation IV)
 ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวน การเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่ง และสอบอารมณ์
- ๐๐๐ ๓๕๕ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕** (๒)(๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation V)
 ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่ง กำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์
- ๐๐๐ ๓๕๖ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖** ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation VI)
 ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับ มหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปฺปนณกสูตร สติสูตร อากาโรบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระ อริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและ สอบอารมณ์
- ๐๐๐ ๔๕๗ **ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗** ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation VII)
 ศึกษาวิธีการปฏิบัติกรรมฐาน สภาวะธรรมที่เกิดดับในขณะที่ปฏิบัติฯ วิธีแก้ สภาวะธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม และนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๔๖ หน่วยกิต

๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓๐ หน่วยกิต

๒๐๐ ๑๐๑ **ความเป็นครูวิชาชีพ** ๓(๒-๒-๕) (Professional Teacher)

พัฒนาการของวิชาชีพครู สภากงานครู คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ ๒๑ มาตรฐานวิชาชีพครู การพัฒนาครูให้มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนและกลยุทธ์การสอน ยึดหลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตวิญญาณความเป็นครู จิตสำนึกสาธารณะ และเสียสละให้สังคม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู สามารถจัดการความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู สร้างความก้าวหน้าและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน รู้จักแสวงหาและเลือกใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู รวมทั้งมีความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับครูและวิชาชีพครู

๒๐๐ ๑๐๒ **ภาษาและวัฒนธรรม** ๓ (๒-๒-๕) (Language and Culture)

ความสำคัญของภาษาและวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาบาลีเพื่อการเป็นครู ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อสังคมปัจจุบันและการดำเนินชีวิต การยอมรับและการอดทนต่อความแตกต่างและความหลากหลายของวัฒนธรรม การใช้ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อความหมายอย่างถูกต้อง

๒๐๐ ๑๐๓ **ปรัชญาและจริยธรรมทางการศึกษา** ๓ (๓-๐-๖) (Philosophy and Ethics in Education)

ปรัชญา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา พุทธปรัชญา หลักจริยธรรม และหลักการศึกษานในพระพุทธศาสนา คุณธรรมและจริยธรรมของวิชาชีพทางการศึกษา วิเคราะห์ทฤษฎีการศึกษาและทฤษฎีทางจริยธรรมที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาในประเทศตะวันตกและประเทศไทย กลวิธีการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเสริมสร้างจริยธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒๐๐ ๑๐๔ **จิตวิทยาพัฒนาการและการเรียนรู้ของมนุษย์** ๒ (๑-๒-๓) (Developmental Psychology and Human Learning)

หลักพัฒนาการของมนุษย์ ทฤษฎีพัฒนาการ พัฒนาการทางกาย สังคม จิตใจ และการรู้คิดจากวัยแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ ธรรมชาติของสมอง การเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) การใช้หลักการทางจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาของเด็กที่เรียนหนังสือไม่ได้ บทบาทของครูและโรงเรียนต่อการพัฒนาสมองและการเรียนรู้

- ๒๐๐ ๒๐๕ จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ๒ (๑-๒-๓)**
(Educational Psychology and Guidance)
 แนวคิด หลักการ และทฤษฎีทางจิตวิทยาพื้นฐานและจิตวิทยาการศึกษา ความแตกต่างระหว่างบุคคล การคิด เชาวน์ปัญญา ความถนัด การสร้างแรงจูงใจ บุคลิกภาพและการปรับตัว การแนะแนวในสถานศึกษา ฝึกการใช้กระบวนการทางจิตวิทยาและการแนะแนว เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๒๐๐ ๒๐๖ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ๓ (๒-๒-๕)**
(Innovation and Information Technology in Education)
 หลักการ แนวคิด นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ยุคใหม่ การออกแบบ การพัฒนา การประยุกต์ใช้ และการประเมินนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาวิถีพุทธ
- ๒๐๐ ๒๐๗ การพัฒนาหลักสูตร ๓ (๒-๒-๕)**
(Curriculum Development)
 ความสำคัญของหลักสูตร หลักการ และแนวคิดในการจัดทำหลักสูตร แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรไทยและต่างประเทศ ประเภทของหลักสูตร ปัจจัยและพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร ฝึกปฏิบัติการประเมินหลักสูตร การออกแบบหลักสูตรเชิงสมรรถนะ (Competency-based curriculum) และการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร
- ๒๐๐ ๒๐๘ การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน ๓ (๒-๒-๕)**
(Learning Design and Classroom Management)
 หลักการ แนวคิดของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การบูรณาการเรียนรู้อย่างบูรณาการ การพัฒนาศูนย์การเรียนในสถานศึกษา ฝึกออกแบบการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ (Active learning) คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหา รวมทั้งฝึกการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- ๒๐๐ ๓๐๙ การวัดและประเมินการเรียนรู้ ๓ (๒-๒-๕)**
(Learning Assessment)
 หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินตามสภาพจริง การประเมินผลแบบย่อยและแบบรวม การสอบภาคปฏิบัติและการสร้างเกณฑ์การประเมิน การประเมินจากแฟ้มสะสมผลงาน การนำ

ผลการวัดและประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ฝึกปฏิบัติการสร้างและ การใช้เครื่องมือวัด การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน

๒๐๐ ๓๑๐ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ๓ (๒-๒-๕)

(Research for Learning Development)

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย รูปแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การออกแบบการวิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย การนำผลวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ฝึกปฏิบัติการทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งนำเสนอผลการวิจัย

๒๐๐ ๓๑๑ การประกันคุณภาพการศึกษา ๒ (๑-๒-๓)

(Quality Assurance in Education)

หลักการ แนวคิด และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ฝึกปฏิบัติการจัดการคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๖ หน่วยกิต

๒๐๐ ๔๑๒ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๑ ๒ (๐-๔-๒)

(Professional Experiences 1)

ศึกษาและสังเกตเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียน การบริหารจัดการในโรงเรียน สภาพงานครู การจัดการเรียนรู้ในสภาพห้องเรียน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้เพื่อจุดประสงค์การสอนที่หลากหลาย การออกแบบทดสอบ ข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผล การตรวจข้อสอบ การให้คะแนนและการตัดสินผลการเรียน การสอบภาคปฏิบัติ และการให้คะแนน ศึกษาผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน รวบรวมข้อมูลและรายงานผลการศึกษาสังเกตเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๒๐๐ ๔๑๓ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน ๒ ๒ (๐-๔-๒)

(Professional Experiences 2)

พัฒนาความเป็นครูมืออาชีพโดยฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบทดสอบ วัดและประเมินผลผู้เรียน และฝึกปฏิบัติการสอนแบบจุลภาคในสถานการณ์จำลองตามแผน สังเกตการสอนของเพื่อน ทดลองปฏิบัติการสอนจริงในสถานศึกษา รวมทั้งแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน บันทึกข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

๒๐๐ ๕๑๔ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๑ ๖ (๐-๑๘-๐)

(Teaching Internship 1)

บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอก โดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้ สามารถ

วัดและประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ศึกษาและทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

๒๐๐ ๕๑๕ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒ ๖ (๐-๑๘-๐)
(Teaching Internship 2)

บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอกโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้ สามารถวัดและประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน สามารถประเมิน ปรับปรุง และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

๒๐๐ ๕๑๕ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒ ๖ (๐-๑๘-๐)
(Teaching Internship 2)

บูรณาการความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาเฉพาะสู่การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเอกโดยใช้กลยุทธ์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ได้ สามารถวัดและประเมินผลและนำผลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน สามารถประเมิน ปรับปรุง และทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา

๒.๓.๑ วิชาเอก ๖๘ หน่วยกิต

๑) วิชาบังคับ ๔๘ หน่วยกิต

๒๐๓ ๒๐๑ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Sociology and Anthropology)

ความรู้เบื้องต้นทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา แนวคิดและทฤษฎีของนักสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา โครงสร้างและลักษณะของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา การจัดระเบียบทางสังคม กลุ่มทางสังคมและวัฒนธรรม กระบวนการทางสังคม การจัดลำดับขั้นทางสังคม สถาบันและบทบาททางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม กลุ่มชาติพันธุ์ พฤติกรรมที่อยู่ร่วมกัน ปัญหาสังคมและแนวทางแก้ไข

๒๐๓ ๒๐๒ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Economics)

แนวคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์พื้นฐาน เศรษฐศาสตร์จุลภาคและมหภาค การบริโภค การผลิต การตลาด การออมและการลงทุนของภาครัฐและเอกชน นโยบายการเงินและการคลัง วิเคราะห์กลไกทางเศรษฐกิจในระบบปิดและระบบเปิด การพัฒนาเศรษฐกิจ วิเคราะห์สภาพทางเศรษฐกิจ การค้าระหว่างประเทศ ข้อตกลงเสรีทางการค้า (FTA) ทนข้ามชาติ การค้าต่างตอบแทน ตลาดทุน วิสาหกิจชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ ให้ผู้เรียนลง

พื้นที่เพื่อศึกษาเพิ่มเติมด้านเศรษฐกิจและการประยุกต์ใช้ โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์สามารถนำไปปรับใช้ในวิชาชีพ

๒๐๓ ๒๐๓ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ๓ (๓-๐-๖)
(Local History)

ความหมาย ความสำคัญ คุณค่าทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อของท้องถิ่น ความเชื่อและอิทธิพลของอารยธรรมต่างๆ ที่มีต่อท้องถิ่น โดยการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของสถาบันการศึกษา

๒๐๓ ๒๐๔ ประชากรศึกษา ๓ (๓-๐-๖)
(Population Studies)

แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง มาตรการ องค์ประกอบทางประชากรศาสตร์ ผลกระทบของการเพิ่ม และการลดปริมาณของประชากรโลก ภาวะการเจริญพันธุ์ การย้ายถิ่นฐานของประชากร สำมะโนประชากรของไทย นโยบายประชากรของไทย สถิติประชากร ศึกษาหลักสูตรและการสอนประชากรศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การออกแบบกิจกรรมพัฒนาสื่อการจัดการเรียนการสอนประชากรศึกษาให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ การสำรวจด้วยการลงพื้นที่ภาคสนามในพื้นที่โดยผู้เรียน

๒๐๓ ๓๐๕ ประวัติศาสตร์เอเชีย ๓ (๓-๐-๖)
(Asia History)

ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ ประวัติศาสตร์ตะวันออกกลาง ประวัติศาสตร์เอเชียใต้ ประวัติเอเชียกลาง ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออก ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เน้นศึกษาอารยธรรมและพัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาค

๒๐๓ ๓๐๖ ภูมิศาสตร์กายภาพ ๓ (๓-๐-๖)
(Physical Geography)

สัณฐานของโลกและปรากฏการณ์ที่เกิดเนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างโลกกับดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ สมบัติทางด้านกายภาพ และการเปลี่ยนแปลงของธรณีภาค (Lithosphere) อุทกภาค (Hydrosphere) บรรยากาศ (Atmosphere) และชีวมณฑล (Biosphere)

๒๐๓ ๓๐๗ รัฐศาสตร์เบื้องต้น ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to politics)

ความหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของรัฐศาสตร์ ทฤษฎี แนวคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง ทฤษฎีความขัดแย้ง ระบบและลัทธิทางการเมือง อำนาจทางการเมือง รูปแบบการปกครอง อุดมการณ์ทางการเมืองของไทย พรรคการเมืองไทย สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย การเมืองระดับท้องถิ่น

๒๐๓ ๓๐๘ ประวัติศาสตร์โลก ๓ (๓-๐-๖)**(The World History)**

การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากล อารยธรรมและประวัติศาสตร์กลุ่มประเทศเอเชีย กลุ่มประเทศออสเตรเลียและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก กลุ่มประเทศยุโรป กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ กลุ่มประเทศอเมริกาใต้ และกลุ่มประเทศแอฟริกา เน้นวิวัฒนาการด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๒๐๓ ๓๐๙ เทคโนโลยีแผนที่ และการแปลความหมายแผนที่ ๓ (๒-๒-๕)**(Mapping Technology and Reading the map)**

พื้นฐานความรู้ทางการอ่าน การแปลความหมายและเขียนแผนที่ การเก็บข้อมูลและการแสดงข้อมูลทั้งทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมในแผนที่ ตลอดจนเทคนิคการใช้เครื่องมือและนวัตกรรมในการสร้างแผนที่ การใช้ภาพถ่ายดาวเทียม ภาพถ่ายทางอากาศและระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์การเลือกใช้แผนที่ที่เหมาะสม ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ การฝึกปฏิบัติภาคสนาม

๒๐๓ ๓๑๐ ภูมิศาสตร์ประเทศไทยเชิงวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)**(Analytical Geography of Thailand)**

วิเคราะห์สภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทยทั้งทางด้านที่ตั้งอาณาเขต ลักษณะทางด้านกายภาพ ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ ประชากร การวิเคราะห์ความสามารถในการผลิตเชิงการเกษตร อุตสาหกรรมการค้า การคมนาคมขนส่ง และการศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับปัจจุบัน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ตามสภาพจริง

๒๐๓ ๓๑๑ พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ ๓ (๓-๐-๖)**(Development of Modern Society and Culture)**

พัฒนาการของสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ด้านปรากฏการณ์ องค์ประกอบ และพัฒนาการ การก่อตัวของสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ ปัญหาสิ่งทำลายและวิกฤติของสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของพัฒนาการของสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่กับกำเนิดความรู้และภูมิปัญญาสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ การผสมผสานและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่

๒๐๓ ๓๑๒ ประวัติศาสตร์ไทยเชิงวิเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)**(Analytical History of Thailand)**

วิวัฒนาการชาติไทยด้านการเมืองและการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความสัมพันธ์กับต่างประเทศ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ และสถานการณ์ชาติไทยในปัจจุบัน ในเชิงวิเคราะห์ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

- ๒๐๓ ๔๒๒ จริยศาสตร์และจริยธรรมสิ่งแวดล้อม** ๓ (๓-๐-๖)
(Ethics and Morality Environmental)
 ปัญหาและการแก้ปัญหาที่สัมพันธ์กับจริยธรรมสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์และการให้คุณค่าสิ่งแวดล้อมโดยใช้ขนบธรรมเนียมประเพณีและทฤษฎีจริยธรรมสิ่งแวดล้อม แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและความขัดแย้งทางสังคมอันเนื่องมาจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒๐๓ ๔๒๓ การเรียนรู้หน้าที่พลเมือง** ๓ (๓-๐-๖)
(Civics Learning)
 สิทธิมนุษยชน บทบาท หน้าที่ สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของพลเมือง คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก การเป็นพลเมืองดีตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ลักษณะที่ดีของคนไทยการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางศาสนา การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
- ๒๐๓ ๔๒๔ ภูมิศาสตร์โลก** ๓ (๓-๐-๖)
(The World Geography)
 ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ประชากร ทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย ทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาเหนือ ทวีปอเมริกาใต้ ทวีปแอฟริกา และทวีปแอนตาร์กติกา
- ๒๐๓ ๔๒๕ การวิจัยทางสังคมศึกษา** ๓ (๒-๒-๕)
(Social Studies Research)
 แนวทาง รูปแบบ วิธีการและกระบวนการ การวิจัยทางการเรียนการสอนสังคมศึกษา ฝึกการออกแบบงานวิจัยที่เหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสังคมศึกษา และการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับทฤษฎีอื่น
- ๒) วิชาเลือก ๒๐ หน่วยกิต**
- ๒๐๓ ๓๑๓ หลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม** ๒ (๒-๐-๔)
(Curriculum of Social Studies on Religion and Culture)
 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การวิเคราะห์หลักสูตร โครงสร้างรายวิชา การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การจบหลักสูตร
- ๒๐๓ ๓๑๔ สื่อและนวัตกรรมการสอนสังคมศึกษา** ๒ (๑-๒-๓)
(Innovation Teaching Media in Social Studies)
 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อและนวัตกรรมการศึกษา การสร้างสื่อบทเรียนโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นและการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม ประเภทของสื่อที่เหมาะสม การใช้สื่อและการพัฒนาสื่อเฉพาะตามระดับการศึกษา การผลิตสื่อและ การประเมินสื่อการเรียนการสอนสังคมศึกษา

๒๐๓ ๓๑๕ ประวัติศาสตร์อเมริกา **๓ (๓-๐-๖)**
(America History)

ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ก่อนการตั้งถิ่นฐานของชาวยุโรป อาณานิคมอเมริกาของอังกฤษ ปฏิวัติอเมริกัน การสร้างชาติ การบุกเบิกดินแดนตะวันตก (Manifest Destiny) สงครามกลางเมือง สหรัฐอเมริการะหว่างสงครามโลก สงครามเย็นและปัญหาการเมืองยุค ๖๐-๘๐ สหรัฐอเมริกาหลังสงครามเย็น

๒๐๓ ๔๒๖ การปกครองส่วนท้องถิ่น **๓ (๓-๐-๖)**
(Local Government)

ความหมาย ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นการกระจายอำนาจ การปกครอง โครงสร้างและรูปแบบของการปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาล ระบบการบริหารของหน่วยงาน การปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ การถ่ายโอนการศึกษากับการปกครองส่วนท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒๐๓ ๔๒๗ ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาสังคม **๓ (๓-๐-๖)**
(The King’s Philosophy and Social Development)

พระมหากษัตริย์กับการพัฒนาสังคมไทย การนำแนวทางการสอนของพระมหากษัตริย์ไปจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา พระมหากษัตริย์ผู้เป็นครูของแผ่นดิน แนวทางปรัชญาต่าง ๆ ที่ใช้ในการพัฒนาสังคม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพระราชกรณียกิจที่พัฒนาทั้งทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย

๒๐๓ ๔๒๘ พระพุทธศาสนากับสังคม **๓ (๓-๐-๖)**
(Buddhism and Society)

บทบาท หน้าที่ของพระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม พุทธวิธีในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง

๒๐๓ ๔๒๙ สัมมนาสังคมศึกษา **๒ (๑-๒-๓)**
(Seminar on Social Studies)

ศึกษารูปแบบ วิธีการจัดการสัมมนา การศึกษานอกสถานที่เป็นกรณีศึกษาด้านสังคมศึกษา การจัดกิจกรรมสัมมนาสังคมศึกษาโดยนิสิตเพื่อพัฒนาทักษะร่วมกัน โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๐๓ ๔๓๐ ภาษาอังกฤษสำหรับครู **๒ (๒-๐-๔)**
(English for Teachers)

ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการพูด ฟัง อ่าน และเขียนในชีวิตประจำวัน ทักษะภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในศตวรรษที่ ๒๑ และการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เข้าใจศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับการศึกษาและคำย่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารได้

๒.๓.๒ วิชาการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๒๐๓ ๓๑๖ การสอนสังคมศึกษา ๓ (๒-๒-๕)

(Teaching Social Studies)

ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษา พัฒนาการของวิชาสังคมศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้สังคมศึกษา การพัฒนาสื่อการสอนสังคมศึกษา เทคนิคและกระบวนการสอนสังคมศึกษา การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้

๒๐๓ ๔๓๑ ศึกษาอิสระทางสังคมศึกษา ๓ (๐-๖-๖)

(Independent Study in Social Studies)

ค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางสังคมศึกษา ที่สามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือผสมผสานทฤษฎีอื่นๆ ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในเชิงปฏิบัติและในกิจการทางพระพุทธศาสนา โดยความเห็นชอบและควบคุมดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๐๓ ๓๒๑ พุทธวิธีการสอน ๒ (๒-๐-๔)

(Buddha's Teaching Methods)

วิเคราะห์หลักและวิธีการสอนของพระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติของผู้เรียน คุณสมบัติของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน เทคนิคและวิธีการสอนตามแนวพุทธวิธี กระบวนการออกแบบการสอนตามแนวพุทธวิธี

๒๐๓ ๔๔๑ การใช้สื่อทางสังคมศึกษา ๒ (๑-๒-๓)

(The Usage of media in Social Studies)

การผลิตและออกแบบสื่อโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นและการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต การประยุกต์ใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ และต่อยอดการสร้างและการใช้สื่อนวัตกรรมเข้ามามีบูรณาการกับการเรียนการสอนสังคมศึกษาเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

๒๐๓ ๔๔๕ ภาวะผู้นำทางการศึกษา ๒ (๒-๐-๔)

(Leadership in Educational Organization)

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทฤษฎีภาวะผู้นำ ทักษะต่างๆ ที่ผู้นำต้องใช้ในการจัดการทางการศึกษา มนุษยสัมพันธ์สำหรับนักบริหาร การพัฒนาภาวะผู้นำ และคุณลักษณะผู้นำทางการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์

๒๐๓ ๔๔๖ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู ๒ (๒-๐-๔)

(Strategic Thinking Skill Development for Teacher)

ศึกษาถึงหลักการ ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการคิดแบบโยนิโสมนสิการ และการตัดสินใจในเชิงกลยุทธ์ วิธีการเจริญสติ และการเสริมสร้างคุณธรรมสำหรับครูโดยศึกษาจากเกมหมากล้อม

๒.๓.๓ วิชาเลือกวิชาเอก ๔ หน่วยกิต

๒๐๓ ๔๓๒ **ภาษาอังกฤษทางสังคมศึกษา** ๒ (๒-๐-๔)
(English for Social Studies)

ความสำคัญของภาษาอังกฤษต่อสาขาวิชาสังคมศึกษา คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ครอบคลุมเนื้อหาแขนงหลักทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ คือ ศัพทศาสตร์และปรัชญา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา และเศรษฐศาสตร์ การฟัง อ่าน พูด และเขียนในระดับชีวิตประจำวัน และระดับวิชาการ

๒๐๓ ๔๓๓ **การจัดการทรัพยากรท้องถิ่น** ๒ (๒-๐-๔)
(Local Resource Management)

ทรัพยากรท้องถิ่น การจัดการแบบบูรณาการ โดยใช้มาตรการทางสังคม สิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ทางพื้นที่ ความหลากหลายทางชีวภาพ ผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม ด้านการใช้พลังงาน ด้านการเกษตร แนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม หลักการอนุรักษ์ การมีส่วนร่วม การจัดการเชิงบูรณาการ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กลุ่มวิชาประวัติศาสตร์

๒๐๓ ๓๑๗ **ประวัติศาสตร์ยุโรป** ๓ (๓-๐-๖)
(European History)

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของยุโรปสมัยกลาง การเติบโตของคริสต์ศาสนา และระบบศักดินา และการเปลี่ยนผ่านจากปลายสมัยกลางไปสู่ต้นสมัยใหม่ นับตั้งแต่การก่อตัวของรัฐชาติและปฏิรูปศาสนา จนถึงการปฏิวัติทางภูมิปัญญา การปฏิวัติอุตสาหกรรม และการปฏิวัติฝรั่งเศส พัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของยุโรป ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ถึง ปัจจุบัน เน้นการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ความขัดแย้งระหว่างประเทศ สงครามโลกทั้ง ๒ ครั้ง และปัญหาสำคัญของยุโรปหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒

๒๐๓ ๓๑๘ **อารยธรรมโลก** ๓ (๓-๐-๖)
(World Civilization)

วิวัฒนาการของอารยธรรมในโลกในภูมิภาคต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในเชิงวิวัฒนาการและบูรณาการ เพื่อเข้าใจกระบวนการเกิดและการคลี่คลายตลอดจนแนวโน้มการเคลื่อนตัวของอารยธรรมโลกที่มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปของสังคมโลกในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๒๐๓ ๓๑๙ **อาเซียนศึกษา** ๒ (๒-๐-๔)
(ASEAN Studies)

สภาพภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน พัฒนาการของอาเซียน บทบาทและความสำคัญของอาเซียน กรอบ

ความร่วมมือขององค์กรระหว่างประเทศ การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงของอาเซียน
ผลกระทบของอาเซียนที่มีต่อประเทศไทย
กลุ่มวิชาศาสนาและปรัชญา

กลุ่มวิชาภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และประชากร

๒๐๓ ๓๒๐ **ทรัพยากรธรรมชาติกับการพัฒนาประชากร** ๓ (๒-๒-๕)
(National Resource and Population Development)

ความหมาย ประเภท ลักษณะ และขอบเขตของทรัพยากรธรรมชาติ
แนวนโยบายแห่งรัฐ กฎหมาย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วิกฤตการณ์ทรัพยากรธรรมชาติ
นโยบายการพัฒนาประชากร ภาวะประชากร การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร สถานการณ์
คุณภาพชีวิตของประชากรไทยในปัจจุบัน ปัญหาประชากรไทยและการแก้ปัญหา และการปฏิบัติ
ภาคสนาม

๒๐๓ ๔๓๔ **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ๓ (๒-๒-๕)
(Natural Resources and Environmental Management of Thailand)

ความหมาย ประเภท ลักษณะ และขอบเขตของทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแผนพัฒนาประเทศแนวนโยบายแห่งรัฐ กฎหมายและการ
ส่งเสริมองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายองค์กรการพัฒนา
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน การส่งเสริม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ตลอดถึงข้อตกลงและพันธกรณีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่าง
ประเทศที่ผูกพันกับประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน

๒๐๓ ๔๓๕ **สิ่งแวดล้อมและประชากร** ๓ (๓-๐-๖)
(Environment and Population)

ความหมายและความสำคัญการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและประชากร
ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและประชากร การรักษาสมดุลของสิ่งแวดล้อมและประชากร ภูมิปัญญา
กฎหมายและองค์กรเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชากรในการรักษา
สิ่งแวดล้อม

๒๐๓ ๔๓๖ **สิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับโรงเรียนและชุมชน** ๒ (๒-๐-๔)
(Environmental Study for School and Community)

แนวคิดหลักการและความสำคัญการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม บรรยากาศทาง
กายภาพ อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมทางสังคม การสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและชุมชน
องค์กรการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน การจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน และ
พัฒนาแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๒๐๓ ๔๔๓ **สิ่งแวดล้อมศึกษาและภูมิปัญญาชุมชน** ๒ (๒-๐-๔)
(Environment Education and Community Wisdom)

ความหมาย ความสำคัญและประเภทของสิ่งแวดล้อมศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นในฐานะทรัพยากรการเรียนรู้ การนำสิ่งแวดล้อมศึกษาและภูมิปัญญาชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิต

กลุ่มวิชารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา และ เศรษฐศาสตร์

กลุ่มวิชารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมวิทยา และเศรษฐศาสตร์

๒๐๓ ๔๓๗ เศรษฐกิจพอเพียง

๓ (๓-๐-๖)

(Sufficiency Economy)

ความหมาย ความเป็นมา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาฝึกปฏิบัติในชีวิตประจำวันและประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน การศึกษานอกสถานที่ กรณีตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้วยการลงพื้นที่เพื่อวิเคราะห์และจัดทำรายงาน

๒๐๓ ๔๔๒ เศรษฐกิจไทยกับเศรษฐกิจโลก

๒ (๒-๐-๔)

(Thai and Global Economy)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ กระแสโลกาภิวัตน์กับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ของระบบการค้า การเงิน เศรษฐกิจโลกต่อประเทศไทย การรวมตัวทางเศรษฐกิจของยุโรป (EU) อเมริกา (NAFTA) เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) พัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศไทย การปรับโครงสร้างทางธุรกิจและแนวโน้มในอนาคต FTA การเจรจาพหุภาคี ทวิภาคี และผลกระทบการค้าระหว่างประเทศ

กลุ่มวิชาศาสนาและปรัชญา

๒๐๓ ๔๓๘ ศิลปกรรมในพระพุทธศาสนา

๓ (๓-๐-๖)

(Arts in Buddhism)

แนวคิด หลักการ ความสำคัญของศิลปกรรมในด้านสถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ วรรณศิลป์ ความสัมพันธ์กับพระพุทธศาสนา ความสัมพันธ์เกี่ยวกับวิถีชีวิตของสังคมไทยและแนวทางการอนุรักษ์ศิลปกรรม ศึกษาภาคสนามเกี่ยวกับโบราณสถาน และโบราณวัตถุทางพระพุทธศาสนาที่มีคุณค่าทางศิลปกรรมและวัฒนธรรม

๒๐๓ ๔๓๙ พระพุทธศาสนากับสถานการณ์ปัจจุบัน

๓ (๓-๐-๖)

(Buddhism and Current Situations)

สถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยและในโลก โดยศึกษาวิเคราะห์บทบาทและสถานภาพของพระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน บทบาทหน้าที่ขององค์การและบุคลากรพระพุทธศาสนา การตีความหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ปัญหา สาเหตุ และวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระพุทธศาสนา ปัญหาภายนอกที่มีผลกระทบต่อความ

เจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนา บทบาทและคุณูปการของพระพุทธศาสนาในการแก้ไข ปัญหาสำคัญๆ ในประเทศไทยและในโลก

๒๐๓ ๔๔๐ ศาสนาสัมพันธ์ ๒ (๒-๐-๔)

(Relative Religions)

ประวัติ หลักคำสอน เป้าหมาย วิธีการ โดยการศึกษาความสัมพันธ์ศาสนาต่างๆ เพื่อให้เข้าใจในศาสนาต่างๆ ด้านหลักคำสอน หลักปฏิบัติและแนวทางในการอยู่ร่วมกันได้อย่าง สันติสุข

๒๐๓ ๔๔๔ พุทธธรรมกับชีวิต ๒ (๒-๐-๔)

(Buddhist for Life)

ความหมายของจริยธรรม จริยธรรมกับมนุษย์ จริยธรรมกับการดำรงชีวิต วิธีการ แห่งปัญญาในการพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรม หลักการของจริยธรรมไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ที่ถูกต้อง มีความมั่นคง และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กลุ่มวิชาการสอนสังคมศึกษา

หลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ หลักสูตร ๔ ปี
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 ภาษาอังกฤษ : Bachelor of Education Program in Teaching English

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย) : ครุศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ)
 ชื่อย่อ (ไทย) : ค.บ. (การสอนภาษาอังกฤษ)
 ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Education (Teaching English)
 ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.Ed. (Teaching English)

๓. ส่วนที่รับผิดชอบ

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เป็นผู้นำด้านการสอนภาษาอังกฤษและด้านพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติที่มีคุณธรรม ศีลธรรม มนุษยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม
 ๔.๒ มีความสามารถประยุกต์ใช้งานวิจัยทางการสอนภาษาอังกฤษ
 ๔.๓ พัฒนาองค์ความรู้ใหม่เพื่อสร้างนวัตกรรม ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

๕. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็นหมวดวิชาที่สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	จำนวน	๓๐	หน่วยกิต
๑.๑ วิชาบังคับ		๑๘	หน่วยกิต
๑.๒ วิชาเลือก		๑๒	หน่วยกิต
๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	จำนวน	๑๒๐	หน่วยกิต
๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา	จำนวน	๒๔	หน่วยกิต
๒.๑.๑ กลุ่มวิชาภาษาบาลีและพระพุทธศาสนา		๘	หน่วยกิต
๒.๑.๒ กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป		๑๒	หน่วยกิต
๒.๑.๓ กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ		๔	หน่วยกิต
๒.๒ วิชาชีพครู	จำนวน	๓๖	หน่วยกิต
๒.๒.๑ วิชาบังคับ		๒๔	หน่วยกิต

๒.๒.๒	วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	๑๒	หน่วยกิต
๒.๓	วิชาเฉพาะสาขา	จำนวน	๖๐ หน่วยกิต
๒.๓.๑	วิชาเอก	๖๐	หน่วยกิต
	๑) วิชาบังคับ	๔๐	หน่วยกิต
	๒) วิชาเลือก	๒๐	หน่วยกิต
๓.	หมวดวิชาเลือกเสรี	จำนวน	๖ หน่วยกิต
	รวมตลอดหลักสูตร	จำนวน	๑๕๖ หน่วยกิต

รายวิชาในหลักสูตร

๑) หมวดศึกษาทั่วไป

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงจากโครงสร้างตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จาก ๔ กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้รวมเป็นวิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต ซึ่งนิสิตทุกคนจะต้องศึกษาให้ครบทุกรายวิชาและวิชาเลือกอีก ๑๒ หน่วยกิต รวมเป็น ๓๐ หน่วยกิต

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

นิสิตทุกคนต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม๒	(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒(๒-๐-๔)

ข. วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษขั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)

๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตขั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยขั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนขั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีขั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๔	สันติศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๕	ภาวะผู้นำ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๖	หลักธรรมาภิบาล	๒(๒-๐-๔)

๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๒๐ หน่วยกิต

๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

นิสิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต้องศึกษาวิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๘ หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาบาลี และพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๖ หน่วยกิต และกลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ๔ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาบาลีและพระพุทธศาสนา ๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒(๒-๐-๔)

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนาทั่วไป ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)

๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	
๒(๒-๐-๔)		
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
ค. กลุ่มวิชาวิปัสสนาธุระ ไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิต		
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	(๒) (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)
๒.๒ วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต		
๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๒๔ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๓-๐-๖)
๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๑๐๓	จิตวิทยาสำหรับครู	๓(๓-๐-๖)
๒๐๐ ๒๐๔	ปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๕	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา๓(๒-๒-๕)	
๒๐๐ ๓๐๗	การวัดประเมินการเรียนรู้และคุณภาพของผู้เรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๓๐๘	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)
๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๑๒ หน่วยกิต		
๒๐๐ ๑๐๙	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๑	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๒๑๐	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๒	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๓๑๑	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๓	๒(๐-๔-๒)
๒๐๐ ๔๑๒	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	๖(๐-๑๘-๐)
๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๖๐ หน่วยกิต		
๒.๓.๑ วิชาเอก ๖๐ หน่วยกิต		
๑) วิชาบังคับ ๔๐ หน่วยกิต		
๒๐๕ ๒๐๑	ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๕ ๒๐๒	ลัทธิศาสตร์และสรวทยาภาษาอังกฤษ	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๕ ๒๐๓	ระบบคำและวากยสัมพันธ์ภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๕ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๒ (๑-๒-๓)

	๒๐๕ ๔๐๕	หลักการแปลและการตีความ	๓
(๓-๐-๖)			
	๒๐๕ ๓๐๖	เทคนิคการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
	๒๐๕ ๓๐๗	เทคนิคการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
	๒๐๕ ๔๐๘	การเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๒๐๙	ภาษาอังกฤษสำหรับวัฒนธรรมไทย	๓ (๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๓๑๐	การออกแบบและพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษ๓	(๒-๒-๕)
	๒๐๕ ๓๑๑	การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ	๓ (๒-๒-๕)
	๒๐๕ ๓๑๒	ภาษาอังกฤษในห้องเรียน	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๓๑๓	การประเมินผลทางการสอนภาษาอังกฤษ	๓ (๒-๒-๕)
	๒๐๕ ๔๑๔	วรรณคดีอังกฤษและอเมริกัน	๓ (๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๔๑๕	วรรณกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๓๑๖	การวิจัยเพื่อการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ	๓ (๒-๒-๕)
		กลุ่มทักษะการจัดการภาษาต่างประเทศ	
	๒๐๕ ๓๑๗	การวิเคราะห์ภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ๓	(๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๔๑๘	ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	๓ (๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๔๑๙	ภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรสำนักงาน	๒ (๒-๐-๔)
	๒๐๕ ๔๒๐	สัมมนาการสอนภาษาอังกฤษ	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๔๒๑	ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ	๒ (๒-๐-๔)
	๒๐๕ ๓๒๒	ภาษาศาสตร์ประยุกต์	๓ (๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๔๒๓	ภาษาอังกฤษเชิงวัฒนธรรมและสังคม	๒ (๒-๐-๔)
	๒๐๕ ๓๒๔	การสื่อสารพหุวัฒนธรรม	๓ (๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๔๒๕	การพัฒนาทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับครู	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๓๒๖	ภาษาและวรรณคดี	๓ (๓-๐-๖)
	๒๐๕ ๔๒๗	เรื่องสั้นภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
	๒๐๕ ๔๒๘	กวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
		กลุ่มการแปลภาษาต่างประเทศ	
	๒๐๕ ๔๒๙	การแปลวรรณกรรมพระพุทธศาสนา	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๔๓๑	กิจกรรมสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ	๒ (๑-๒-๓)
	๒๐๕ ๓๓๒	การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	๓ (๒-๒-๕)

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

นิสิตสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ต้องเลือกศึกษารายวิชาเอก หรือวิชาการสอนวิชาเอก หรือวิชาเลือกวิชาเอก หรือรายวิชาอื่นๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

แสดงแผนการศึกษา

ปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๘ หน่วยกิต	
	๑.๑ วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	(๒)(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
	๑.๒ วิชาเลือก ๒ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๔ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๖ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๒	ธรรมนิเทศ	๒(๒-๐-๔)
	๒.๒ วิชาชีพครู ๖ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๑๐๑	ความเป็นครูวิชาชีพ	๓(๓-๐-๖)
๒๐๐ ๑๐๒	ภาษาและวัฒนธรรม	๓(๒-๒-๕)
	๒.๓ วิชาชีพเฉพาะ ๒ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๓๑๒	ภาษาอังกฤษในห้องเรียน	๒ (๑-๒-๓)
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๒๒(๔)

() ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๑๐ หน่วยกิต	
	๑.๑ วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒(๒-๐-๔)
	๑.๒ วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒(๒-๐-๔)
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๒ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๗ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๔๙	พระสูตรตันตปิฎก**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒(๒-๐-๔)
	๒.๒ วิชาชีพครู ๕ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๑๐๓	จิตวิทยาสำหรับครู	๓(๓-๐-๖)
	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ๒ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๑๐๙	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๑	๒(๐-๔-๒)
	๒.๓ วิชาชีพเฉพาะ -- หน่วยกิต	
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๒๒

()ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๘ หน่วยกิต	
	๑.๑ วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒(๒-๐-๔)

ปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑.๒ วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒(๒-๐-๔)
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๔ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๖ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมภาคปฏิบัติ ๓	(๒)(๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมภาคภาษาอังกฤษ	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา**	๒(๒-๐-๔)
	๒.๒ วิชาชีพครู ๕ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๒๐๔	ปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร	๓(๒-๒-๕)
	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ๒ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๒๑๐	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๒	๒(๐-๔-๒)
	๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๓ หน่วยกิต	
	๒.๓.๑ วิชาเอก ๓ หน่วยกิต	
	๑) วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๒๐๒	สัทศาสตร์และสรวทยาภาษาอังกฤษ	๓ (๓-๐-๖)
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๒๒(๒)

()ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๔ หน่วยกิต	
	๑.๑ วิชาบังคับ ๔ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร**	๒(๒-๐-๔)
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๘ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๓ หน่วยกิต	

ปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก**	๒(๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมภาคปฏิบัติ ๔	๑(๑-๒-๔)
	๒.๒ วิชาชีพรู ๓ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๒๐๕	การออกแบบการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)
	๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๒ หน่วยกิต	
	๒.๓.๑ วิชาเอก ๙ หน่วยกิต	
	๑) วิชาบังคับ ๙ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๒๐๑	ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๕ ๒๐๓	ระบบคำและวากยสัมพันธ์ภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๕ ๒๐๔	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๕ ๒๐๙	ภาษาอังกฤษสำหรับวัฒนธรรมไทย	๓ (๓-๐-๖)
	๒) วิชาเลือก ๓ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๓๑๗	การวิเคราะห์ภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มสาระ ภาษาต่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๒๒

()ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป --- หน่วยกิต	
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๒๓ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา --- หน่วยกิต	
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	(๒)(๑-๒-๔)
	๒.๒ วิชาชีพรู ๘ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๓๐๗	การวัดประเมินการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	๓(๒-๒-๕)
๒๐๐ ๒๐๖	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	๓(๒-๒-๕)
	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู ๒ หน่วยกิต	

ปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๒๐๐ ๓๑๑	ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๓	๒(๐-๔-๒)
	๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๓ หน่วยกิต	
	๒.๓.๑ วิชาเอก ๑๓ หน่วยกิต	
	๑) วิชาบังคับ ๑๐ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๓๐๖	เทคนิคการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๕ ๓๐๗	เทคนิคการสอนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๒๐๕ ๓๑๐	การออกแบบและพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๕ ๓๑๑	การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ	๓ (๒-๒-๕)
	๒) วิชาเลือก ๓ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๓๓๒	การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	๓ (๒-๒-๕)
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๒๑(๒)

()ไม่นับหน่วยกิต **รายวิชาข้อสอบกลาง

ปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ---- หน่วยกิต	
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๒๒ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๑ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑(๑-๒-๔)
	๒.๒ วิชาชีพครู ๓ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ ๓ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๓๑๐	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	๓(๒-๒-๕)
	๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๘ หน่วยกิต	
	๒.๓.๑ วิชาเอก ๑๘ หน่วยกิต	
	๑) วิชาบังคับ ๖ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๓๑๓	การประเมินผลทางการสอนภาษาอังกฤษ	๓ (๒-๒-๕)
๒๐๕ ๓๑๖	การวิจัยเพื่อการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ	๓ (๒-๒-๕)
	๒) วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๓๒๒	ภาษาศาสตร์ประยุกต์	๓ (๓-๐-๖)

ปีที่ ๓ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
๒๐๕ ๓๒๔	การสื่อสารพหุวัฒนธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๕ ๓๒๖	ภาษาและวรรณคดี	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๕ ๓๓๐	ศึกษาอิสระทางการสอนภาษาอังกฤษ	๓ (๐-๖-๖)
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๒๒

ปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๑		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ---- หน่วยกิต	
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๖ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา --- หน่วยกิต	
	๒.๒ วิชาชีพครู ๖ หน่วยกิต	
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ - หน่วยกิต	
	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ๖ หน่วยกิต	
๒๐๐ ๔๑๒	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	๖(๐-๑๘-๐)
	๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา -- หน่วยกิต	
	๒.๓.๑ วิชาเอก --หน่วยกิต	
	๑) วิชาบังคับ -- หน่วยกิต	
	๒) วิชาเลือก -- หน่วยกิต	
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี -- หน่วยกิต	
	รวมหน่วยกิต	๖

ปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ---- หน่วยกิต	
	๒. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ๑๓ หน่วยกิต	
	๒.๑ วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา ๑ หน่วยกิต	
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑(๑-๒-๔)
	๒.๒ วิชาชีพครู -- หน่วยกิต	

ปีที่ ๔ ภาคการศึกษาที่ ๒		
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	๒.๒.๑ วิชาบังคับ --- หน่วยกิต	
	๒.๒.๒ วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ -- หน่วยกิต	
	๒.๓ วิชาเฉพาะสาขา ๑๒ หน่วยกิต	
	๒.๓.๑ วิชาเอก ๑๒ หน่วยกิต	
	๑) วิชาบังคับ ๑๐ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๔๐๕	หลักการแปลและการตีความ	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๕ ๔๐๘	การเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ	๒ (๑-๒-๓)
๒๐๕ ๔๑๔	วรรณคดีอังกฤษและอเมริกัน	๓ (๓-๐-๖)
๒๐๕ ๔๑๕	วรรณกรรมภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก	๒ (๑-๒-๓)
	๒) วิชาเลือก ๒ หน่วยกิต	
๒๐๕ ๔๒๐	สัมมนาการสอนภาษาอังกฤษ	๒ (๑-๒-๓)
	๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต	
xxx xxx	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
xxx xxx	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	
	รวมหน่วยกิต	๑๙

ก. วิชากลุ่มพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต
 ทุกรายละเอียดในวิชาแกนพระพุทธศาสนา สาขาวิชาพระพุทธศาสนา คณะพุทธศาสตร์

ข. วิชาแกนรัฐศาสตร์ จำนวน ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๑ ๒๐๑	ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๒๐๒	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๒ ๓๐๑	ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๔	ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๕	การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๖	ทฤษฎีทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๗	การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๘	การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๐๙	ภาษาอังกฤษในสาขารัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๐	สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๑	ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)

ค. วิชาเฉพาะด้านทางรัฐศาสตร์ จำนวน ๓๒ หน่วยกิต

๔๐๑ ๓๑๒	อาเซียนศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๓	พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๔	การเมืองกับนโยบายสาธารณะ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๑๕	การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการระดมมวลชน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๖	การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๗	กฎหมายปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๘	กฎหมายอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๑๙	โลกาภิวัตน์กับการเมืองไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๐	การเมืองกับการสื่อสารทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๑	ขบวนการทางการเมืองและสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๒	สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๒๒๓	การเมืองการปกครองกับพระพุทธศาสนา	(๒) (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๒๒๔	รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	(๒) (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๓๒๕	รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา	(๒) (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๒๖	สิทธิมนุษยชนตามแนวพระพุทธศาสนา	(๒) (๒-๐-๔)
๔๐๑ ๔๒๗	ประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนา	(๒) (๒-๐-๔)

ง.วิชาเลือกเฉพาะสาขารัฐศาสตร์ จำนวน ๑๐ หน่วยกิต

๔๐๑ ๔๒๘	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๒๙	กฎหมายลักษณะพยาน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๐	การเมืองการปกครองของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๑	การพัฒนาระบบราชการไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๒	การต่อต้านการทุจริต	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๓	เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๓๓๔	การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๕	จิตวิทยาการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๖	แนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๗	ระบอบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๘	การเมืองกับความคิดเห็นสาธารณะ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๓๙	พฤติกรรมทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๔๐	การเมืองกับธุรกิจ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๔๑	ชนชั้นนำทางการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๑ ๔๔๒	สันติวิธีและสมานฉันท์	๓ (๓-๐-๖)

๓) หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน ๖ หน่วยกิต

นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิตต้องเลือกศึกษารายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

๗. คำอธิบายรายวิชา

๑. วิชาแกนรัฐศาสตร์ ๓๓ หน่วยกิต

๔๐๑ ๒๐๑ **ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น** ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Political Philosophy)

ศึกษาความหมายและที่มาของวิชาปรัชญาการเมืองในประเด็นที่สำคัญ เช่น จุดมุ่งหมาย ปลายทางของมนุษย์ จุดมุ่งหมายของรัฐ ความยุติธรรม ปรัชญาการเมืองสมัยโบราณ ปรัชญาการเมือง สมัยกลางและปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ ผลงานของนักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกคนสำคัญ รวมถึงพุทธปรัชญาทางการเมือง

๔๐๑ ๒๐๒ **ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์** ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Political Science)

ศึกษาธรรมชาติและวิธีการทางรัฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐศาสตร์กับศาสตร์ทางสังคม อื่นๆ แนวคิด ทฤษฎีทางรัฐศาสตร์และสิทธิอำนาจ การใช้อำนาจองค์ประกอบของรัฐและอำนาจ อธิปไตย ความคิดทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับ

บุคคล อำนาจกับกฎหมาย การจัดระเบียบ ปกครอง สถาบันทางการเมืองการปกครอง พลัง และกระบวนการทางการเมืองและประชาคมนานาชาติ

๔๐๒ ๓๐๓ ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to Public Administration)

ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบข่ายการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ ปทัสถานและ วิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์ การบริหารการพัฒนา ปัจจัยแวดล้อมทางรัฐประศาสนศาสตร์ นโยบายและการวางแผนของรัฐ องค์กรและการจัดการภาครัฐแนวใหม่ แนวโน้มรัฐประศาสนศาสตร์ ของไทย อาทิ การปฏิรูปองค์กรของรัฐ การจัดการทรัพยากรภาครัฐ การคลังสาธารณะ การบริหาร ยุติธรรม เศรษฐศาสตร์การเมือง เป็นต้น

๔๐๑ ๓๐๔ ความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓ (๓-๐-๖)
(Introduction to International Relation)

ศึกษาความรู้พื้นฐานของการเมืองระหว่างประเทศ ธรรมชาติและโครงสร้างของระบบการเมือง ระหว่างประเทศ ปัจจัยทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหาร วัฒนธรรม อุดมการณ์ที่มีผล ต่อแนวพฤติกรรมของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ พัฒนาการความร่วมมือ ระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น ระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย สถาบันระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามแนวพระพุทธศาสนา

๔๐๑ ๓๐๕ การวิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Analysis of Thai Politics and Government)

ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิประวัติศาสตร์ โครงสร้างสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจการเมือง ของไทย ลักษณะเฉพาะและอุดมการณ์ประจำชาติ กลุ่มผลประโยชน์ บทบาทของทหารต่อการเมืองการปกครองของไทย

๔๐๑ ๓๐๖ ทฤษฎีทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Political Theories)

ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการเมืองตะวันตกที่สำคัญ ทฤษฎีการเมืองตะวันออกที่สำคัญ รวมทั้ง ปรัชญาการเมือง ความคิดทางการเมือง อุดมการณ์ทางการเมือง ลัทธิการเมือง ลัทธิชาตินิยม ลัทธิ ประชาธิปไตย ระบอบเผด็จการ ลัทธิสังคมนิยม ลัทธิอนาธิปไตย

๔๐๑ ๔๓๔ การเมืองการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Thai Regional and Local Government Politics)

ศึกษารูปแบบ พัฒนาการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ การจัดระเบียบ บริหารราชการ

ส่วนภูมิภาค โครงสร้างการบริหารจัดการและกลไกการพัฒนาประเทศ การปกครอง ส่วนภูมิภาคกับการเมืองภาคประชาชน การปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นที่ความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวโน้มของการปกครองส่วนภูมิภาคไทยในอนาคต

๔๐๑ ๓๐๘ การเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)
(Comparative Politics and Government)

ศึกษาแนวคิดและวิธีการต่างๆ ในการศึกษาเกี่ยวกับการเมืองการปกครองเปรียบเทียบ ทั้งนี้ให้ ศึกษาเปรียบเทียบของประเทศต่างๆ โดยเลือกเฉพาะบางประเทศที่สำคัญในกลุ่มประเทศประชาธิปไตย กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์และกลุ่มประเทศโลกที่สาม โดยเน้นศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรม โครงสร้างทางการเมือง ระบบการเมือง และพัฒนาการทางการเมืองในอดีตถึงปัจจุบัน

๔๐๑ ๓๐๙ ภาษาอังกฤษในสาขานักรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
(English in the Field of Political Science)

ศึกษาโครงสร้าง ศัพท์และสำนวนที่ใช้กันมากในสาขาวิชารัฐศาสตร์ และฝึกการใช้ศัพท์และ สำนวนเหล่านั้นในการเขียนและการพูด ตลอดทั้งฝึกการอ่าน วิเคราะห์ และตีความงานเขียนรัฐศาสตร์ การเขียนย่อความ เรียงความ และอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์

๔๐๑ ๔๑๐ สถาบันการเมืองและรัฐธรรมนูญ ๓ (๓-๐-๖)
(Political Institutions and Constitutions)

ศึกษาสถาบันทางการเมืองและรูปแบบสถาบันการเมืองต่างๆ ของรัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐธรรมนูญกับสถาบันทางการเมือง พัฒนาการ ขบวนการแนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ รูปแบบของรัฐธรรมนูญ การแก้ไขและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญไทย ฉบับปัจจุบัน

๔๐๑ ๔๑๑ ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ๓ (๓-๐-๖)
(Political Science Research Methodology)

ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ ทั้งที่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดย ครอบคลุมถึงการสร้างแนวความคิด ประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การสร้างข้อบ่งชี้ บท การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการรายงานการวิจัย ทั้งนี้ให้มีการฝึกหัดจัดทำ โครงการวิจัยเสนอเป็นภาคปฏิบัติด้วย

๒. วิชาเฉพาะด้านทางรัฐศาสตร์ ๓๒ หน่วยกิต**๔๐๑ ๓๑๒****อาเซียนศึกษา****๓ (๓-๐-๖)****(ASEAN Study)**

ศึกษากำเนิด พัฒนาการ และบทบาทของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) แนวคิดเกี่ยวกับภูมิภาคนิยม การบูรณาการภูมิภาค และประชาคมด้านความมั่นคงกับพลวัต ความร่วมมือของอาเซียน อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค ความสำเร็จและ ข้อจำกัดของอาเซียน ความผูกพันต่อการเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนา สถานภาพทางการเมือง ภายในประเทศภูมิภาค สังคมและการพัฒนาวัฒนธรรม สันติภาพและเสถียรภาพ เศรษฐกิจ การเมือง หลักความยุติธรรมและหลักนิติธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาค และบทบาทของไทยในการเป็นส่วนหนึ่งของประเทศอาเซียน

๔๐๑ ๓๑๓**พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์และการเลือกตั้ง ๓ (๓-๐-๖)****(Political Parties, Interest Groups and Elections)**

ศึกษาความหมาย บทบาทและหน้าที่ของพรรคการเมือง ความเป็นมาของพรรคการเมือง ลักษณะทั่วไปของโครงสร้างพรรค การจัดองค์การพรรค ปัจจัยและรูปแบบการดำเนินงานของพรรค ลักษณะทั่วไปของกลุ่มผลประโยชน์ ระบบการเลือกตั้ง ปัญหาและอุปสรรคของพรรคการเมือง โดยเปรียบเทียบกรณีการเลือกตั้งของไทยกับประเทศอื่นๆ

๔๐๑ ๓๑๔**การเมืองกับนโยบายสาธารณะ****๓ (๓-๐-๖)****(Politics and Public Policy)**

ศึกษาแนวคิดและวิธีการทางการเมืองที่มีการกำหนดนโยบายสาธารณะ การเมืองการบริหารที่ เกี่ยวกับการตัดสินใจกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำไปสู่แผนงาน ความสัมพันธ์ระหว่าง การเมือง การบริหารและนโยบายสาธารณะ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการนำนโยบายไปปฏิบัติ การ วิเคราะห์นโยบายและการนำไปสู่การจัดทำแผน ปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดนโยบาย

๔๐๑ ๓๑๕**การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการระดมมวลชน ๓ (๓-๐-๖)****(Political Participation and crowd storming)**

พื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนาการของการมีส่วนร่วมในอดีต สิทธิในการมี ส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มชนที่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางสู่การวางแผนดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมระดมแสดงความคิดเห็นของประชาชน

๔๐๑ ๔๑๖ การศึกษาอิสระทางรัฐศาสตร์ ๓ (๐-๖-๖)
(Independent Study on Political Science)

ศึกษาค้นคว้าวิจัยภาคสนามทางรัฐศาสตร์หรือเรื่องอื่นโดยความเห็นชอบ และควบคุมดูแลของ อาจารย์ที่ปรึกษา

๔๐๑ ๔๑๗ กฎหมายปกครอง ๓ (๓-๐-๖)
(Administrative Law)

ศึกษาประวัติ แนวคิดและสาระสำคัญของกฎหมายปกครอง การบริการ สาธารณะ การจัดระเบียบราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ระบบ ข้าราชการ ความเกี่ยวพัน ระหว่างข้าราชการกับรัฐตามกฎหมาย ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการทหาร บำเหน็จบำนาญข้าราชการ และการจัดตั้งศาลปกครองของไทย

๔๐๑ ๔๑๘ กฎหมายอาญา ๓ (๓-๐-๖)
(Criminal Law)

ศึกษาลักษณะกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบ ขอบเขต บังคับกฎหมายอาญา การพยายามกระทำความผิด ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด เหตุยกเว้นความผิด ยกเว้นโทษ ลด โทษ การกระทำความผิดหลายบทหรือหลายกระทง การกระทำความผิดอีก อายุความอาญา โทษในทาง อาญาและวิธีการเพื่อความปลอดภัย รวมทั้งศึกษาทฤษฎีอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาอีกด้วย

๔๐๑ ๔๑๙ โลกาภิวัตน์กับการเมืองไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Globalization and Thai Politics)

พื้นฐานสังคมการเมืองไทย กระแสโลกาภิวัตน์ว่าด้วยรัฐประชาชาติและ วิกฤติสังคมการเมือง กลุ่มทุนพรรคการเมือง ระบบอนุสรณ์รวมอำนาจการเมืองการ ปกครอง เทคโนโลยีสารสนเทศกับความ สมบูรณ์ของข้อมูลข่าวสาร ทางออกของความ ชัดแย้งทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

๔๐๑ ๔๒๐ การเมืองกับการสื่อสารทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Politics and Political Communication)

ศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองและองค์กรทางการเมืองกับ สาธารณชน บทบาทของการ สื่อสารและสื่อมวลชนในทางการเมือง การรณรงค์ทาง การเมืองและการเลือกตั้ง กระบวนการนโยบาย และการพัฒนา การแสดงความคิดเห็น สาธารณะ การสำรวจ รูปแบบ องค์กร โครงสร้าง และกระบวนการของการสื่อสารทาง การเมือง ความสัมพันธ์ของการสื่อสารกับประชาธิปไตย ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างวาทกรรมทาง การเมือง การสื่อสารและสื่อมวลชน การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาสำคัญของการสื่อสารกับ การเมือง

๔๐๑ ๔๒๑ ขบวนการทางการเมืองและสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Political and Social Movements)

การรวมตัวและสร้างพลังทางการเมืองของประชาชน กลุ่มผลประโยชน์ และกลุ่มผลักดัน กระบวนการนโยบายสาธารณะ ขบวนการทางสังคมและการเมือง และประชาสังคมในการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและการเมือง

๔๐๑ ๔๒๒ สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔)
(Seminar on Problems of Politics and Government of Thailand)

สัมมนาปัญหาทางการเมืองการปกครองของไทย ตามหัวข้อที่กำหนดให้

๔๐๑ ๒๒๓ การเมืองการปกครองกับพระพุทธศาสนา (๒) (๒-๐-๔)
(Politics and Buddhism)

ศึกษาบทบาทของพระพุทธศาสนาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ตั้งแต่อดีตเป็นต้นมา พุทธธรรมที่มีส่วนเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่การเมือง องค์การทางคณะสงฆ์ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้าน การเมืองการปกครองของไทย บทบาทของพระสงฆ์ต่อการเมืองไทย บทบาทของพระสงฆ์กับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยและประเทศอื่น โดยมีกรณีศึกษาจากพระสงฆ์ที่มีบทบาททาง การเมือง เช่น พระสงฆ์ศรีลังกา เป็นต้น

๔๐๑ ๒๒๔ รัฐศาสตร์ในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา (๒) (๒-๐-๔)
(Political Science in Buddhist Literature)

ศึกษาทฤษฎีการเมืองการปกครอง และการบริหารที่ปรากฏในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ไตรภูมิพระร่วง โลกนิติ ราชนิติ ธรรมนิติ จักรกภาพที่ปณี ภูมิวิลาสินี มงคลที่ปณี โลกที่ปกสาร โลกบัญญัติ วิเคราะห์การเมืองการปกครองและการบริหารในวรรณกรรมเหล่านี้และวรรณกรรมอื่นๆ ที่ น่าสนใจ

๔๐๑ ๓๒๕ รัฐศาสตร์ตามแนวพระพุทธศาสนา (๒) (๒-๐-๔)
(Political Science in Buddhism)

ศึกษาแนวคิดทางการเมือง การบริหาร และการปกครองของพระพุทธศาสนาจากพระไตรปิฎก เอกสาร ตำราทางพระพุทธศาสนาและจากผลงานของนักวิชาการสมัยใหม่

๔๐๑ ๔๒๖ สิทธิมนุษยชนตามแนวพระพุทธศาสนา (๒) (๒-๐-๔)
(Human Right in Buddhism)

ศึกษาความหมาย ความเป็นมา และแนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน หลักความเท่าเทียมกันทาง พระพุทธศาสนา ความเป็นปัจเจกภาพ เสรีภาพ และประโยชน์ส่วนรวม ความเท่าเทียมกันตามหลัก สากล ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเสรีภาพตามกฎหมายสูงสุดของรัฐ

๔๐๑ ๔๒๗ ประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนา (๒) (๒-๐-๔)
(Democracy in Buddhism)

ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ และองค์ประกอบของประชาธิปไตยตามแนวพระพุทธศาสนา หลักประชาธิปไตยในพระไตรปิฎก ธรรมาธิปไตยกับประชาธิปไตย เปรียบเทียบหลักประชาธิปไตยกับประชาธิปไตยแนวพุทธ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เสริมสร้างประชาธิปไตยและการประยุกต์ใช้หลักประชาธิปไตยเชิงพุทธในการบริหารและการปกครอง

๓. วิชาเฉพาะสาขารัฐศาสตร์ ๙ หน่วยกิต

๔๐๑ ๔๒๘ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๓ (๓-๐-๖)
(Law of Criminal Procedure)

ศึกษาหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พิธีพิจารณาความอาญา ตั้งแต่อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล การฟ้องคดีอาญา มาตรการการบังคับทางอาญาเกี่ยวกับหมายเรียก หมายอาญา การจับ การค้น ควบคุม ชัง จำคุก ปล่อยชั่วคราว หลักการสอบสวน เทคนิคการสอบสวนและสอบสวน การสังคดีอาญาของพนักงานอัยการ การชันสูตรพลิกศพ การฟ้องคดีอาญา การไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาพิพากษา การอุทธรณ์ การฎีกา การบังคับคดี การอภัยโทษ การเปลี่ยนโทษ การลดโทษ นิติวิทยาศาสตร์ และพยานหลักฐานในคดีอาญา

๔๐๑ ๔๒๙ กฎหมายลักษณะพยาน ๓ (๓-๐-๖)
(Law of Witness)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายลักษณะพยาน หลักทั่วไปเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐาน การนำสืบ ข้อเท็จจริงที่ไม่ต้องนำสืบด้วยพยานหลักฐาน พยานหลักฐานที่ห้ามมิให้รับฟัง พยานหลักฐาน ที่ต้องห้ามโดยกฎหมายปิดปาก การนำสืบพยานบุคคลแทนเอกสาร พยานต่างๆ เช่น พยานบอกเล่า พยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ พยานที่เป็นความเห็น วิธีนำสืบพยานโดยหลักฐานทั่วไป มาตรฐานการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน และการคุ้มครองพยานตามกฎหมาย

๔๐๑ ๔๓๐ การเมืองการปกครองของประชาคมอาเซียน ๓ (๓-๐-๖)
(Politics and Government of Asia Community)

ศึกษาแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมือง สถาบันการเมือง การจัดระเบียบการปกครอง รูปแบบของรัฐและองค์กรแห่งอำนาจของกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้การเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และปัญหาการพัฒนา การเมืองการปกครองของกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน

๔๐๑ ๔๓๑ การพัฒนาระบบราชการไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Development of the Thai bureaucratic system)

ศึกษาแนวคิดการจัดองค์การราชการ วิวัฒนาการของระบบราชการไทย โครงสร้างของระบบ ราชการไทย รัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน การปฏิบัติงานของระบบ ราชการไทย บทบาทข้าราชการ กับการบริหารงานบุคคลของระบบราชการไทย การบริหารงานคลังและงบประมาณของระบบราชการ ไทย การพัฒนาระบบราชการตาม หลักธรรมาภิบาล การปฏิรูประบบราชการและแนวโน้มการการ พัฒนาของระบบราชการ ไทย

๔๐๑ ๔๓๒ การต่อต้านการทุจริต ๓ (๓-๐-๖)
(Anti-Corruption)

ศึกษาเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตที่เป็นการปฏิบัติ หรือละเว้นการ ปฏิบัติหรือการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในทุกรูปแบบเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ อันมิควรได้ทั้งต่อองค์กร ตนเอง ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือการช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อประโยชน์อื่น ใดแก่พรรคการเมือง นักการเมือง หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทางการเมือง ตลอดจน กิจกรรมทางการเมืองไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม รวมถึงการกระทำใดๆ ที่ขัดหรือแย้ง กับหลักจริยธรรม ยกเว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น หรือจารีตทางการค้าให้กระทำได้ ทั้งนี้ด้วยตระหนักดี ถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ทั้งยังก่อให้เกิด ความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติ

๔๐๑ ๔๓๓ เหตุการณ์ปัจจุบันในการเมืองไทย ๓ (๓-๐-๖)
(Current Affairs of Thai Politics)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงต่างๆ ทั้งอดีตและปัจจุบัน ซึ่งมี ส่วน เกี่ยวข้องและกระทบ ต่อการเมือง เศรษฐกิจและสังคมไทย โดยเน้นเหตุการณ์ทางการเมือง ในปัจจุบันเป็นสำคัญ และแนวโน้ม การเมืองไทยในอนาคต

๔๐๑ ๔๓๔ จิตวิทยาการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Political Psychology)

ศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม เช่น การเลือกระบบ การเมือง ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลกับรัฐบาล ทศนคติของรัฐบาลที่มีต่อประชาชนและ ของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยใช้ทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งกำหนด พฤติกรรมของมนุษย์จากจิตวิทยามาเป็นเครื่องมืออธิบาย

๔๐๑ ๔๓๖ แนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก ๓ (๓-๐-๖)
(Eastern Political Thoughts)

ศึกษาแนวคิดทางการเมืองของนักคิดสำคัญในตะวันออก อาทิ ประเทศอินเดีย ประเทศจีน ประเทศอื่นๆ ในตะวันออก และแนวคิดในอุดมคติทางพระพุทธศาสนา เป็นต้น

๔๐๑ ๔๓๗ ระบบประชาธิปไตยเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)
(Comparative Democracy)

ศึกษาแนวคิดประชาธิปไตย ความเป็นมาของประชาธิปไตย เปรียบเทียบสมัยโบราณและสมัย ปัจจุบัน ประชาธิปไตยของอังกฤษ อเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เปรียบเทียบประชาธิปไตยระบบทุนนิยมกับ ประชาธิปไตยสังคมนิยมประชาธิปไตยระบบอังกฤษกับอเมริกา และฝรั่งเศส ประชาธิปไตยระบบของ ไทยกับญี่ปุ่น และประชาธิปไตยในศตวรรษที่ ๒๑

๔๐๑ ๔๓๘ การเมืองกับความคิดเห็นสาธารณะ ๓ (๓-๐-๖)
(Politics and Public Opinions)

ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นสาธารณะ รูปแบบการแสดงความคิดเห็น การทำความเข้าใจ การ ตีความและประเด็นปัญหาในกระบวนการสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ บทบาทและผลกระทบของ ความคิดเห็นสาธารณะต่อประชาธิปไตย นโยบายสาธารณะและการสร้างสถาบันทางการเมือง การตอบสนองของสังคมและสถาบันทางการเมืองต่อความคิดเห็นสาธารณะ การครอบงำและการเมืองของ ความคิดเห็นสาธารณะ การบริหารจัดการและการระดมความคิดเห็นสาธารณะต่อประเด็นปัญหาทาง การเมือง

๔๐๑ ๔๓๙ พฤติกรรมทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Political Behavior)

ความเป็นมาของการศึกษาแบบพฤติกรรมในทางรัฐศาสตร์ และความแตกต่างระหว่าง การศึกษา รูปแบบธรรมดา หรือแบบปรัชญาการเมืองกับแบบพฤติกรรม ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ที่มีต่อกิจกรรมทางการเมือง ความเกี่ยวข้องระหว่างการอบรม และการเรียนรู้ทางการเมือง บุคลิกภาพ และวัฒนธรรมทางการเมืองกับพฤติกรรมทางการเมือง โดยจะเน้นเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมใน ระบบประเพณีประชาธิปไตย ตะวันตกกับประเทศไทยเป็นสำคัญ

๔๐๑ ๔๔๐ การเมืองกับธุรกิจ ๓ (๓-๐-๖)
(Politics and Business)

แนวการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับธุรกิจ รัฐและระบบตลาด ผลประโยชน์ทางธุรกิจและนโยบายสาธารณะ บทบาทและอิทธิพลทางการเมืองของ กลุ่มผลประโยชน์ทางธุรกิจ บริษัทขนาดใหญ่และบริษัทข้ามชาติ

๔๐๑ ๔๔๑ ขนชั้นนำทางการเมือง ๓ (๓-๐-๖)
(Political Elites)

ศึกษาทฤษฎีชนชั้นปกครอง หลักการแนวโน้มในชนชั้นปกครองโดยเปรียบ
ชนชั้นปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย ศึกษาเกี่ยวกับตัวผู้ปกครองและชนชั้นผู้ปกครอง
ความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้น ปกครองและผู้อยู่ใต้ปกครอง รวมตลอดถึงรูปแบบสังคม
(Social types) ในการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบชนชั้นปกครองในกลุ่มประเทศ
ฟาสซิสต์คอมมิวนิสต์และเสรีประชาธิปไตยในยุคปัจจุบัน

๔๐๑ ๔๔๒

สันติวิธีและสมานฉันท์

๓ (๓-๐-๖)

(Peaceful means and Reconciliation)

ศึกษาสาเหตุและปัญหาของความขัดแย้ง วิธีระงับความขัดแย้งโดยสันติวิธี
การสร้างสันติวิธี และสมานฉันท์ตามหลักพุทธธรรม

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	:	หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
ภาษาอังกฤษ	:	Bachelor of Laws Program

๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ไทย)	:	นิติศาสตรบัณฑิต
ชื่อย่อ (ไทย)	:	น.บ.
ชื่อเต็ม (อังกฤษ)	:	Bachelor of Laws
ชื่อย่อ (อังกฤษ)	:	LL.B.

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตแพร่

๔. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๔.๑ เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านนิติศาสตร์ให้มีความรู้ ความสามารถและ
ประสบการณ์ทางด้านกฎหมายแขนงต่างๆ และสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไป
ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

๔.๒ เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกและ
รับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาสังคม โดยการช่วยปกป้อง พิทักษ์รักษาสีทธิ
ประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้การช่วยเหลือปกป้องและรักษาสีทธิ
ประโยชน์ของผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความรับผิดชอบต่อการมีส่วนร่วม
ทางการเมือง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๓ เพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีวิชาชีพเกี่ยวข้องกับกฎหมาย หรือในสาขาวิชาชีพต่างๆ
ให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางกฎหมาย ตลอดจนฝึกฝนให้สามารถใช้วิชา
กฎหมายให้ถูกต้อง เหมาะสมแก่กรณี โดยรู้จักใช้เหตุผล เข้าใจ สาระสำคัญและเจตนารมณ์
ของกฎหมาย รวมทั้งสามารถนำความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไปพัฒนาวิชาชีพ
ของตนเอง พัฒนาสังคมส่วนรวม

๔.๔ เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านนิติศาสตร์สำหรับคณะสงฆ์ เนื่องจากคณะสงฆ์ยัง
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนิติศาสตร์ และเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การ
เปลี่ยนแปลงของสังคม

๕. โครงสร้างหลักสูตร

๑. หลักสูตร

๑.๑ จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ๑๕๐ หน่วยกิต

๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเอก (เฉพาะด้าน) หมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวด และหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังนี้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๑๕๐ หน่วยกิต ดังนี้

๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

๒. หมวดวิชาเฉพาะ ๑๑๔ หน่วยกิต

๒.๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต

๒.๒ วิชาเฉพาะด้าน ๙๙ หน่วยกิต

๑) วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์ ๑๐ หน่วยกิต

๒) วิชาเฉพาะสาขานิติศาสตร์ ๘๙ หน่วยกิต

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

รวม ๑๕๐ หน่วยกิต

๒. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชานิติศาสตร์ ได้เน้นผลิตบุคลากรทางด้านนิติศาสตร์ให้มีความรู้ทางด้านกฎหมายโดยเฉพาะกฎหมายหลักของประเทศ และกฎหมายในแขนงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดเป็นกลุ่มความรู้หลัก ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา และจัดการเรียนการสอนเป็นกลุ่มวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ดังต่อไปนี้

๒.๑ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต

นิสิตทุกคนจะต้องศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต ได้แก่

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑	มนุษยกับสังคม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๒	กฎหมายทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๗	เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๘	ปรัชญาเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๙	ศาสนาทั่วไป	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๔	ภาษากับการสื่อสาร	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๕	ภาษาศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)

๐๐๐ ๑๓๙	คณิตศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๐	ตรรกศาสตร์เบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๓๘	สถิติเบื้องต้นและการวิจัย	๒ (๒-๐-๔)

*หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๒๑๐ ตรรกศาสตร์เบื้องต้น เป็นวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

ข. วิชาเลือก ให้เลือกศึกษาจำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓	การเมืองกับการปกครองของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๔	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๕	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๐๖	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๖	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๗	ภาษาอังกฤษชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๘	ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๑๙	ภาษาสันสกฤตชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๐	ภาษาไทยเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๑	ภาษาไทยชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๘	ภาษาจีนเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๒๙	ภาษาจีนชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๐	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๑	ภาษาญี่ปุ่นชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๕	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๓๖	ภาษาฮินดีชั้นสูง	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๐	โลกกับสิ่งแวดล้อม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๑	วัฒนธรรมไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๒	มนุษย์กับอารยธรรม	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๑๓	ชีวิตกับจิตวิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๑	วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๔๒	พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒ (๒-๐-๔)

๒.๒ หมวดวิชาเฉพาะ ๑๑๔ หน่วยกิต

๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๕ หน่วยกิต

นิสิตทุกคนต้องศึกษาวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๕ หน่วยกิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาบาลีและกลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๒ หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

๐๐๐ ๑๔๔	วรรณคดีบาลี	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๕	บาลีไวยากรณ์	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๖	แต่งแปลบาลี	๒ (๒-๐-๔)

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต และรายวิชาไม่นับหน่วยกิต

๑๕ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗	พระไตรปิฎกศึกษา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๘	พระวินัยปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๔๙	พระสุตตันตปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๐	พระอภิธรรมปิฎก	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๑	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๕๒	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๓	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓	๒ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๒๕๔	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๕	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕	๒ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๓๕๖	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๔๕๗	ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗	๑ (๑-๒-๔)
๐๐๐ ๑๕๘	ประวัติพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๕๙	เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๐	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๑	ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๑๖๒	ธรรมนิเทศ	๒ (๒-๐-๔)
๐๐๐ ๒๖๓	งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา	๒ (๒-๐-๔)

*หมายเหตุ : รายวิชา ๐๐๐ ๑๔๔, ๐๐๐ ๑๔๕, ๐๐๐ ๑๔๖, ๐๐๐ ๑๕๑, ๐๐๐ ๒๕๓, ๐๐๐ ๒๕๔, ๐๐๐ ๓๕๕, ๐๐๐ ๓๕๖, ๐๐๐ ๔๕๗, ๐๐๐ ๒๕๙, ๐๐๐ ๒๖๑, ๐๐๐ ๒๖๒ เป็นรายวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต

๒ วิชาเฉพาะ ๙๙ หน่วยกิต

ก. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์ ๑๐ หน่วยกิต

๔๐๘ ๒๐๑	นิติปรัชญาแนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๐๒	กฎหมายที่เกี่ยวกับพระสงฆ์	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๐๓	กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๐๔	หลักวิชาชีพและพุทธจริยธรรมสำหรับนักกฎหมาย	๒ (๒-๐-๔)

๔๐๘ ๔๐๕	สัมมนานิติศาสตร์แนวพุทธ	๒ (๒-๐-๔)
ข. วิชาเฉพาะสาขาวิชานิติศาสตร์ ๘๙ หน่วยกิต		
๔๐๘ ๒๐๖	หลักกฎหมายมหาชน	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๒๐๗	หลักกฎหมายเอกชน	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๒๐๘	กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๒๐๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๑๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและกฎหมายที่ดิน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๑๒	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด การจัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๓	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๔	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม ผ่ากทรัพย์สิน ประนีประนอมยอมความ การพนัน ชิ้นต่อ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๕	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำนำ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๖	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๗	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวเงิน บัญชีเดินสะพัด	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๘	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยประกันภัย	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๑๙	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัทและสมาคม	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๐	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๑	กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๓๒๒	กฎหมายอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๓๒๓	กฎหมายอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๔	กฎหมายอาญา ๓	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๕	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๖	กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๗	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๑	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๘	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ๒	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๒๙	กฎหมายลักษณะและพยาน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๐	กฎหมายการคลัง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๑	กฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๒	พระธรรมนูญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาความอาญาในศาล แขวง	๒ (๒-๐-๔)
๔๐๘ ๔๓๓	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๔	กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา	๓ (๓-๐-๖)

๔๐๘ ๔๓๕	กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๖	กฎหมายภาษีอากร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๗	กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๘	กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๓๙	กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๐	การว่าความและการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย	๓ (๓-๐-๖)

๓ หมวดวิชาเลือกเสรีให้เลือกศึกษา จำนวน ๖ หน่วยกิต

๔๐๘ ๔๔๒	การสืบสวนและสอบสวน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๓	กฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๔	กฎหมายศุลกากร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๕	กฎหมายอนุรักษทรัพย์ากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๖	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมายหลัก	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๗	กฎหมายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีพิจารณาคดีครอบครัว	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๘	กฎหมายอาเซียน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๔๙	กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๐	กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๑	กฎหมายรัฐสภา	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๒	กฎหมายว่าด้วยอนุญาตตุลาการ	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๓	กฎหมายว่าด้วยระบบพรรคการเมือง	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๔	กฎหมายทหาร	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๕	กฎหมายอุตสาหกรรม	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๖	ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๗	กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน	๓ (๓-๐-๖)
๔๐๘ ๔๕๘	นิติเวชศาสตร์	๓ (๓-๐-๖)

๖. คำอธิบายรายวิชา

๑. วิชาบังคับ จำนวน ๑๘ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

๒ (๒-๐-๔)

(Man and Society)

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไข ปัญหาแบบสันติวิธี

๐๐๐ ๑๐๒ กฎหมายทั่วไป

๒ (๒-๐-๔)

(General Law)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป ที่มาของระบบกฎหมาย ลักษณะทั่วไปและประเภทของกฎหมาย กฎหมายมหาชน กฎหมายเอกชนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายที่พระสงฆ์ควรรู้เป็นการเฉพาะ และกฎหมายที่เกี่ยวกับมุสลิม

๐๐๐ ๑๐๓ เทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๒ (๒-๐-๔)

(Technique of Higher Learning)

ศึกษาเทคนิคการศึกษาระดับอุดมศึกษา เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต วิธีแสวงหาความรู้ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่ส่งเสริมทางวิชาการ การเขียนรายงานและภาคินิพนธ์

๐๐๐ ๑๐๔ ปรัชญาเบื้องต้น

๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Philosophy)

ศึกษาความหมายและขอบเขตของปรัชญา ความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญา ศาสนาและวิทยาศาสตร์ สาขาปรัชญา และสาระสำคัญของปรัชญาสาขาต่างๆ พัฒนาการของปรัชญาตะวันออกและปรัชญาตะวันตก

๐๐๐ ๑๐๕ ศาสนาทั่วไป

๒ (๒-๐-๔)

(Religions)

ศึกษาความหมาย ลักษณะ ความสำคัญ คุณค่าของศาสนา ประวัติ พัฒนาการหลักในการศึกษาศาสนา หลักคำสอน พิธีกรรมและจุดมุ่งหมายของศาสนาต่างๆ วิเคราะห์ลักษณะที่เป็นสากลร่วมกันและต่างกันของศาสนาปัจจุบัน อิทธิพลของศาสนาต่อสังคมโลก วิธีการเผยแผ่ศาสนา ความร่วมมือระหว่างศาสนา และทำที่ของศาสนาต่างๆ ในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๑๔ **ภาษากับการสื่อสาร** ๒ (๒-๐-๔)

(Language and Communication)

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษากับการสื่อสาร การฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การอ่านคำร้อยแก้ว คำร้อยกรอง อ่านประกาศ แถลงการณ์ การเขียนจดหมาย ย่อความ เรียงความ โวหารต่างๆ การพูด การสนทนา บรรยาย อภิปราย มารยาทการพูด การฟัง การจับสาระของเรื่อง มารยาทในการฟัง และศึกษาระเบียบงานสารบรรณ

๐๐๐ ๑๑๕ **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Linguistics)

ศึกษาความหมายของภาษาและภาษาศาสตร์ สาขาของวิชาภาษาศาสตร์ ลักษณะทั่วไปของภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสัทศาสตร์ (Phonetics) สรศาสตร์ (Phonemics) สัทอักษรสากล สัทอักษรไทย และหลักวิเคราะห์ภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์

๐๐๐ ๑๓๙ **คณิตศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Mathematics)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ข้อความ ประโยคเปิด ประพจน์ ตัวบ่งชี้ ปริมาณ ค่าความจริง ตัวเชื่อมข้อความ และนิเสธ การหาค่าความจริง การสมมูลกัน การให้เหตุผล เซต ความหมายเซต ประเภทเซต เซตย่อย การเท่ากันของเซต การดำเนินการของเซต พืชคณิตของเซต และการประยุกต์เซต จำนวนจริง ระบบจำนวนจริง คุณสมบัติของจำนวนจริง สมการ อสมการ ค่าสัมบูรณ์ ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ฟังก์ชันเชิงซ้อน แมตริกซ์ การดำเนินการแมตริกซ์ การเท่ากัน การบวก การคูณ ดีเทอร์มิแนนท์ อินเวอร์สแมตริกซ์

๐๐๐ ๒๑๐ **ตรรกศาสตร์เบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Logic)

ศึกษานิमित คำที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน วิภาค การนิยามความหมาย ญัตติ ประพจน์ในแบบต่างๆ การแบ่งญัตติ ความเป็นปฏิปักษ์แห่งญัตติ ญัตติผสม การให้เหตุผล ปรตถานูมานและปลุจฉาวาที่แบบต่างๆ ศึกษาหลักการและวิธีการให้เหตุผลจากบทสนทนาของพระพุทธเจ้าในอนัตตลักษณะสูตรหรือในสูตรอื่นๆ บทสนทนาในคัมภีร์กถาวัตถุ ญาณวิทยาของนิกายสรวาสตีวาท วิชาสาขาของนาคารชุน เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างตรรกศาสตร์ตะวันตกกับตรรกศาสตร์ตะวันออก โดยเฉพาะหลักการเชิงตรรกในคัมภีร์

๐๐๐ ๒๘๓ สถิติเบื้องต้นและการวิจัย ๒ (๒-๐-๔)
 (Basic Statistics and Research)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางสถิติ การจัดเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การแจกแจงความถี่ การหาค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การกระจายปกติ และความเบ้ ส่วนเบี่ยงเบนความแปรปรวน ความน่าจะเป็น ค่าสถิติ Z T และ F ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง การทดสอบสมมติฐาน การวิจัยลักษณะและประเภทการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย รูปแบบการวิจัย การเขียนโครงร่างการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัย

๑.๒ วิชาเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๐๓ การเมืองกับการปกครองของไทย ๒ (๒-๐-๔)
 (Politics and Thai Government)

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองและการปกครอง พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย สถาบันทางการเมือง และการปกครองของไทย กระบวนการทางการเมืองของไทย การจัดระเบียบการปกครองของไทย และพระพุทธศาสนากับการเมืองการปกครองของไทย

๐๐๐ ๑๐๔ เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ๒ (๒-๐-๔)
 (Economics in Daily Life)

ศึกษาหลักการเบื้องต้นทางเศรษฐศาสตร์ ปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน รูปแบบต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจ การทำงานของกลไกราคาในตลาด บทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจ เงินตราและสถาบันการเงิน เน้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันในเรื่องที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา และศึกษาเศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธ

๐๐๐ ๑๐๕ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒ (๒-๐-๔)
 (Man and Environment)

ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับมนุษย์ แนวคิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

๐๐๐ ๑๐๖ เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔)
 (Current World Affairs)

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโลก ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ความร่วมมือและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ประเทศไทยกับเหตุการณ์สำคัญของโลก ความร่วมมือของชาวพุทธในเวทีโลก บทบาทของพระพุทธศาสนากับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในโลกปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๑๖ **ภาษาอังกฤษเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Basic English)

ศึกษาทฤษฎีเกณฑ์และการใช้ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านาม (Article) การใช้กาล (Tense) การสร้างประโยค (Sentence) การใช้บุรพบท (Preposition) สันธาน (conjunction) ฝึกทักษะเบื้องต้นในการฟัง พูด อ่านและเขียนในลักษณะที่สัมพันธ์กัน เน้นด้านการอ่านและความเข้าใจภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรูปประโยคและคำศัพท์ต่างๆ

๐๐๐ ๑๑๗ **ภาษาอังกฤษขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced English)

ศึกษาโครงสร้างประโยคตามหลักไวยากรณ์และฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการอ่าน การเขียนและความเข้าใจข้อความภาษาอังกฤษ ซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างประโยคสัมพันธ์กับเอกสารที่ใช้ศึกษา

๐๐๐ ๑๑๘ **ภาษาสันสกฤตเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Sanskrit)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาสันสกฤต อักษร เครื่องหมาย ระบบเสียง การเปลี่ยนแปลงอักษรและเสียง การเขียน การอ่านคำศัพท์ ส่วนประกอบของนามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ สระการันต์ สระสนธิ บุรุษ สรรพนาม นิยมสรรพนาม ปจฉาสรรพนาม สัมพันธสรรพนาม กริยาศัพท์ ส่วนประกอบของกริยาอาขยาต การประกอบรูปเป็นอาขยาตกัตตฺวาจกจากธาตุ การแจกรูปกริยา แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๑๙ **ภาษาสันสกฤตขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Sanskrit)

ศึกษานามศัพท์ การแจกรูปนามศัพท์ พยัญชนะการันต์ พยัญชนะสนธิ สังขยาศัพท์ อัพยศัพท์ กริยาศัพท์ การประกอบรูปเป็นอาขยาตกัตตฺวาจกจากธาตุ กริยาอาขยาตกรรมวาก ภาววาก ฌินันตกรรมวาก ฌินันตกรรมวาก การสลับเปลี่ยนประโยคกัตตฺวาจกเป็นกรรมวาก ประโยคคำถาม ประโยคปฏิเสธ แปลและแต่งประโยคสันสกฤตที่เหมาะสมกับไวยากรณ์ที่ได้ศึกษา

๐๐๐ ๑๒๐ **ภาษาไทยเบื้องต้น** ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Thai)

ศึกษาหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ฟัง คำสั่ง คำบรรยาย จดบันทึกเรื่องที่ฟัง พูด ทักทาย ขอบคุณ ขอโทษ ขออนุญาต แนะนำ

ตัวเอง แนะนำผู้อื่น บอกชื่อสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สนทนาได้ทั้งคำที่แสดงความหมาย
รูปธรรมและนามธรรม

๐๐๐ ๑๒๑ ภาษาไทยขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Thai)

ศึกษาวิเคราะห์หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ หน่วยเสียงวรรณยุกต์
หน่วยคำ ระบบไวยากรณ์ ความหมายในภาษาไทย ฝึกทักษะการฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์
การพูดวาทศิลป์ การอ่านหนังสือพิมพ์และตำราวิชาการ การเขียนบทความ และฝึกแต่ง
กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ในภาษาไทย

๐๐๐ ๑๒๘ ภาษาจีนเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Chinese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาจีนในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบประโยค
ฝึกการอ่าน การเขียนภาษาจีน และการฝึกสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๒๙ ภาษาจีนขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Chinese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน เน้นการสนทนาโดยอาศัย
ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๐ ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Japanese)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาญี่ปุ่น ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบ
ประโยค ฝึกการอ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่น และการสนทนาโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์
ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๑ ภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ๒ (๒-๐-๔)

(Advanced Japanese)

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่น เน้นการสนทนาโดยอาศัย
ข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๐๐๐ ๑๓๕ ภาษาฮินดีเบื้องต้น ๒ (๒-๐-๔)

(Basic Hindi)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาฮินดี ในเรื่องระบบเสียง ระบบคำ และระบบ
ประโยค ฝึกการฟัง อ่าน เขียน สนทนาภาษาฮินดี และระบบไวยากรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

- ๐๐๐ ๑๓๖ **ภาษาฮินดีขั้นสูง** ๒ (๒-๐-๔)
(Advanced Hindi)
ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาฮินดี เน้นการสนทนา โดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๑ **วัฒนธรรมไทย** ๒ (๒-๐-๔)
(Thai Culture)
ศึกษาความหมายและเนื้อหาของวัฒนธรรม พัฒนาการของวัฒนธรรมไทย ประเภทของวัฒนธรรม พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรม การอนุรักษ์ การเผยแพร่และสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยกับการพัฒนา ผลกระทบของวัฒนธรรมต่างชาติต่อวัฒนธรรมไทย
- ๐๐๐ ๒๑๒ **มนุษย์กับอารยธรรม** ๒ (๒-๐-๔)
(Man and Civilization)
ศึกษาความเป็นมาและพัฒนาการของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยปัจจุบัน ความหมายของอารยธรรม บ่อเกิดและพัฒนาการของอารยธรรม ตะวันออกและตะวันตกในยุคต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของสังคมตะวันออกและตะวันตก ที่ก่อให้เกิดผลกระทบและความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ การแลกเปลี่ยนกันระหว่างอารยธรรมตะวันออกกับตะวันตก และอิทธิพลของอารยธรรมทั้งสองที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- ๐๐๐ ๒๑๓ **ชีวิตกับจิตวิทยา** ๒ (๒-๐-๔)
(Life and Psychology)
ศึกษาพัฒนาการและองค์ประกอบของชีวิต ความสัมพันธ์ของจิตวิทยากับการดำรงชีวิต วิเคราะห์คุณสมบัติของจิตใจลักษณะต่างๆ ผลของสุขภาพจิตที่มีต่อพฤติกรรมของมนุษย์และการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ๐๐๐ ๑๔๐ **โลกกับสิ่งแวดล้อม** ๒ (๒-๐-๔)
(World and Environment)
ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของวิทยาศาสตร์และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ภาวะอุณหภูมิจนโลกที่สูงขึ้น ฝนกรดและหมอกควันดำ สภาวะเรือนกระจก มลพิษทางอากาศ ทางน้ำ การตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขยะล้นโลกและสารพิษใต้ดิน การใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจและสังคม การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์และของกลุ่มหลักในสังคมด้านสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยง

๐๐๐ ๒๔๑ วิทยาศาสตร์กายภาพและประยุกต์วิทยา ๒ (๒-๐-๔)

(Physical Science and Technology)

ศึกษาหลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประวัติและผลงานของนักวิทยาศาสตร์ในยุคสมัยต่างๆ ความคิดเกี่ยวกับเอกภพ ระบบสุริยะ เทคโนโลยี เทคโนโลยีทางการเกษตร เทคโนโลยีอุตสาหกรรม การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การขนส่ง การสื่อสาร เทคโนโลยีภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน พระพุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์

๐๐๐ ๒๔๒ พื้นฐานคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ (๒-๐-๔)

(Introduction to Computer and Information Technology)

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประวัติของคอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ ระบบดิจิทัล ภาษาคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ประเภทต่างๆ แพลตฟอร์ม คอมพิวเตอร์ ระบบการประมวลผล การวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบ ข้อมูลและการบริหารข้อมูล เครือข่ายและการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตและเว็ลด์ไวด์เว็บ ภัยคุกคามและความมั่นคงของระบบ จริยธรรมและสังคมไซเบอร์

๒. หมวดวิชาเฉพาะ

๑ วิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๑๕ หน่วยกิต

ก. กลุ่มวิชาภาษาบาลี ๖ หน่วยกิต (ไม่นับหน่วยกิต)

๐๐๐ ๑๔๔ วรรณคดีบาลี ๒ (๒-๐-๔)

(Pali Literature)

ศึกษาประวัติ ความหมาย ประเภท และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา โยชนาและปกรณ์วิเสส วรรณกรรมบาลีในประเทศไทย และคุณค่าของวรรณกรรมบาลีต่อสังคมไทย

๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ ๒ (๒-๐-๔)

(Pali Grammar)

ศึกษาการเขียน การอ่านภาษาบาลี ฐานกรณ์ การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิกริโยปกรณ์ ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อพยยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและตัทธิต

๐๐๐ ๑๔๖ แต่งแปลบาลี ๒ (๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation)

ศึกษาการแต่งบาลี การแปลบาลีทั้งโดยอรรถและโดยพยัญชนะให้ถูกต้องตามหลักภาษา การแต่งและการแปลประโยคพิเศษและสำนวนที่ควรทราบ การแปลบาลีเป็นไทยและแปลไทยเป็นบาลี จากหนังสือที่กำหนด

ข. กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา ๑๕ หน่วยกิต และไม่นับหน่วยกิต ๑๕ หน่วยกิต

๐๐๐ ๑๔๗ พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔)
(Tipitaka Studies)

ศึกษากำเนิด ความเป็นมา และพัฒนาการของคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกโครงสร้างและเนื้อหาสารพระไตรปิฎก คำอธิบายโดยย่อของพระอรธกถาจารย์ การรักษาสืบทอดโดยมุขปาฐะและลายลักษณ์อักษร ลำดับคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระไตรปิฎก

๐๐๐ ๑๔๘ พระวินัยปิฎก ๒ (๒-๐-๔)
(VinayaPitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างพระวินัยปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่สำคัญในคัมภีร์มหาวิภังค์ ภิกขุณีวิภังค์ หมาวรรค จุลวรรค และปริวาร โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาพระวินัยปิฎก

๐๐๐ ๑๔๙ พระสุตตันตปิฎก ๒ (๒-๐-๔)
(SuttantaPitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระสุตตันตปิฎก เลือกศึกษาวิเคราะห์พระสูตรที่สำคัญ คือ พรหมชาลสูตร มหาปรินิพพานสูตร อัคคัญญสูตร รวมทั้งประเด็นสำคัญที่น่าสนใจจากนิกายทั้ง ๕ นิกาย คือ ทีฆนิกาย มัชฌิมนิกาย สังยุตตนิกาย อังคุตตรนิกายและขุททกนิกาย โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๐ พระอภิธรรมปิฎก ๒ (๒-๐-๔)
(AbhidhammaPitaka)

ศึกษาประวัติ ความเป็นมา ความหมาย โครงสร้างของพระอภิธรรมปิฎก เนื้อหาสาระ ประเด็นที่น่าสนใจในพระอภิธรรมปิฎกทั้ง ๗ คัมภีร์ โดยเน้นให้เข้าใจหลักปรมาตถธรรม คือ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน โดยอาศัยอรรถกถาและฎีกาประกอบ

๐๐๐ ๑๕๑ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๑ ๒ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation I)

ศึกษาความเป็นมา ความหมาย หลักการ วิธีการ และประโยชน์ของการปฏิบัติกรรมฐาน อารมณ์ของสมถกรรมฐาน ๔๐ วิปัสสนาภูมิ ๖ สติปัฏฐาน ๔ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ ภาวนา ๓ นิमित ๓ สมภาติ ๓ รูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ วสี ๕ นิวรรณ์ ๕ อุกกิลส ๑๖ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและนำไปใช้ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๑ ระยะ นั่งกำหนด ๑ ระยะ หรือ ๒ ระยะ

๐๐๐ ๑๕๒ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๒ ๑ (๑-๒-๔)
(Buddhist Meditation II)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติกายานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร และอานาปานสติสูตร วิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานทั้งแบบสมถยานิกะ และวิปัสสนายานิกะ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ สิกขา ๓ วิชชา ๓ และสามัญญลักษณะ ๓ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๒ ระยะ นั่งกำหนด ๒ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๓ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๓ **๒ (๑-๒-๔)**
(Buddhist Meditation III)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติเวทียานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร วิธีการปรบอินทรีย์ ๕ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปลาส ๓ อภิญญา ๖ วิสุทธิ์ ๗ วิชชา ๘ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๓ ระยะ นั่งกำหนด ๓ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๒๕๔ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๔ **๑ (๑-๒-๔)**
(Buddhist Meditation IV)

ศึกษาหลักการและวิธีปฏิบัติจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน ในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดของไตรสิกขาและไตรลักษณ์ หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ วิปัสสนูปกิเลส ๑๐ วิปัสสนาญาณ ๑๖ ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๔ ระยะ นั่งกำหนด ๔ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๓๕๕ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๕ **๒ (๑-๒-๔)**
(Buddhist Meditation V)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานในมหาสติปัฏฐานสูตร กระบวนการเกิดดับของรูปนามตามแนวปฏิจสมุปบาท หลักธรรมที่ควรรู้ ได้แก่ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๕ ระยะ นั่งกำหนด ๕ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐๓๕๖ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๖ **๑ (๑-๒-๔)**
(Buddhist Meditation VI)

ศึกษาหลักการและวิธีการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานในพระสูตรที่เชื่อมโยงกับมหาสติปัฏฐานสูตร เช่น อปปีณกสูตร สติสูตร อาการบรรลุมรรคผลและคุณธรรมของพระอริยบุคคล ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรม ๖ ระยะ นั่งกำหนด ๖ ระยะ ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๔๕๗ ธรรมะภาคปฏิบัติ ๗ **๒ (๑-๒-๔)**
(Buddhist Meditation VII)

ศึกษาวิธีการปฏิบัติธรรมฐาน สภาวธรรมที่เกิดดับในขณะปฏิบัติฯ วิธีแก้สภาวธรรมของสำนักปฏิบัติธรรมในสมัยปัจจุบัน เปรียบเทียบกับมหาสติปัฏฐานสูตร ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยการเดินจงกรมและนั่งกำหนด ส่งและสอบอารมณ์

๐๐๐ ๑๕๘ ประวัติพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)

(History of Buddhism)

ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญและลักษณะเด่นของพระพุทธศาสนา การแยกนิกายของพระพุทธศาสนา การขยายตัวของพระพุทธศาสนาเข้าไปในนานาประเทศ และอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ รวมทั้งศึกษาขบวนการและองค์การใหม่ๆ ในวงการพระพุทธศาสนายุคปัจจุบันและอนาคต

๐๐๐ ๒๕๙ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)

(Buddhist Festival and Traditions)

ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย ๒ (๒-๐-๔)

(Thai Sangha Administration)

ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบัน ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย

๐๐๐ ๒๖๑ ธรรมะภาคภาษาอังกฤษ ๒ (๒-๐-๔)

(Dhamma in English)

ศึกษาศัพท์ธรรมะทางพระพุทธศาสนาที่นิยมใช้กันแพร่หลายในภาษาอังกฤษ และหนังสือที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ที่นักปราชญ์ได้รจนาไว้ในภาษาอังกฤษ

๐๐๐ ๒๖๒ ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔)

(Dhamma Communication)

ศึกษาหลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการเขียนบทความ การพูดในที่ชุมชน การพัฒนาบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดงปาฐกถาธรรม การอภิปราย และการใช้สื่อประกอบการบรรยาย

๐๐๐ ๒๖๓ งานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา ๒ (๒-๐-๔)

(Research and Literary Works on Buddhism)

ศึกษางานวิจัยทางพระพุทธศาสนา และวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวิเคราะห์วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจ

เช่น เถกฏมิกถาของพญาลิไท มังคลัตถทีปนีของพระสิริมังคลาจารย์ ภาพพิมพ์มหาชาติของพระเจ้าทรงธรรม สังคีตยวงค์ของสมเด็จพระวันรัต (แก้ว) วัดพระเชตุพน พระมงคลวิเสสภดาของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส แก่นพุทธศาสนของพุทธทาสกรรมที่ปนีของพระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร) พุทธธรรมของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) พุทธวิทยาของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ และงานวิจัยและวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒ วิชาเฉพาะด้านนิติศาสตร์ ๙๙ หน่วยกิต

ก. วิชาพระพุทธศาสนาประยุกต์ด้านนิติศาสตร์ ๑๐ หน่วยกิต

๔๐๘ ๒๐๑ นิติปรัชญาแนวพุทธ ๒ (๒-๐-๔)

(Buddhist Philosophy of Law)

ศึกษาทฤษฎีและปรัชญาแห่งกฎหมายตามแนวพุทธ ปรัชญาทางกฎหมายของสำนักความคิดต่างๆ ที่สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนปัญหารากฐานแห่งกฎหมายเปรียบเทียบปรัชญากฎหมายแนวพุทธกับปรัชญากฎหมายของสำนักความคิดต่างๆ

๔๐๘ ๓๐๒ กฎหมายที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔)

(Related Law for Sangha)

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับพระสงฆ์ กฎหมายคณะสงฆ์ กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินกรอครอบครองปรปักษ์ การทำนิติกรรมสัญญา การเช่าที่ดินและอาคารของวัด การเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย พระสงฆ์กับมรดก การเป็นโจทก์ จำเลย และพยานในศาล และศึกษากรณีตัวอย่างคดีที่ศาลตัดสินแล้วอันเกี่ยวข้องกับกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบ

๔๐๘ ๓๐๓ กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย ๒ (๒-๐-๔)

(Thai Sangha Laws)

ศึกษาความหมาย ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ขั้นตอนและวิธีการออกกฎหมายคณะสงฆ์ของไทย ความสัมพันธ์ของคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่นๆ เปรียบเทียบกฎหมายคณะสงฆ์ของไทยกับกฎหมายต่างๆ การบังคับใช้กฎหมายคณะสงฆ์ของไทย การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และกฎหมายเถรสมาคมที่เกี่ยวข้องกับคณะสงฆ์ของไทย

๔๐๘ ๔๐๔ หลักวิชาชีพและพุทธจริยธรรมสำหรับนักกฎหมาย ๒ (๒-๐-๔)

(Legal Profession, Buddhist Ethics and Disciplines of Lawyers)

ศึกษาความหมาย วิวัฒนาการของวิชาชีพสำหรับนักกฎหมาย รวมทั้งงานในหน้าที่ของนักกฎหมาย โดยเน้นพุทธจริยธรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพสำหรับนักกฎหมาย และบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับ

๔๐๘ ๔๐๕ สัมมนานิติศาสตร์แนวพุทธ ๒ (๒-๐-๔)

(Seminar on Buddhist Way of Law)

อภิปราย วิเคราะห์นิติศาสตร์แนวพุทธในพระไตรปิฎกและในวรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาและข้อโต้แย้งทางทฤษฎีกฎหมายต่างๆ โดยให้นิสิตศึกษาค้นคว้าและนำเสนอรายงานหน้าชั้น ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ผู้สอน

ข. วิชาเฉพาะสาขานิติศาสตร์ ๘๙ หน่วยกิต

๔๐๘ ๒๐๖ หลักกฎหมายมหาชน ๒ (๒-๐-๔)

(Principle of Public Law)

ศึกษาความหมายและพัฒนาการของกฎหมายมหาชน แนวความคิดพื้นฐาน ลักษณะเฉพาะและบทบาทความสำคัญของกฎหมายมหาชน ความหมาย องค์ประกอบและรูปของรัฐ ความเป็นนิติบุคคลและสถาบันต่างๆ ของรัฐ การปกครองโดยกฎหมาย บ่อเกิดของกฎหมายมหาชนและนิติวิธีของกฎหมายมหาชน การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน การควบคุมการใช้อำนาจอธิปไตย

๔๐๘ ๒๐๗ หลักกฎหมายเอกชน ๒ (๒-๐-๔)

(Principle of Private Law)

ศึกษาความหมายและพัฒนาการของกฎหมาย แนวความคิดพื้นฐานและบทบาทความสำคัญของกฎหมายเอกชน การใช้และการตีความกฎหมายเอกชน หลักทั่วไปและสาระเบื้องต้นของกฎหมายแพ่งตามที่ปรากฏในลักษณะ ๑-๒ ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑

๔๐๘ ๒๐๘ กฎหมายรัฐธรรมนูญและสถาบันการเมือง ๓ (๓-๐-๖)

(Constitutional Law and Political Institution)

ศึกษาประวัติ ความหมายของรัฐธรรมนูญ รัฐและรูปของรัฐ รัฐบาลและรูปของรัฐบาล การแบ่งแยกอำนาจ อำนาจอธิปไตยและความเกี่ยวพันระหว่างอำนาจเหล่านี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทย หลักการทั่วไปของการเลือกตั้ง พรรคการเมือง กฎหมายการเลือกตั้งของไทย

๔๐๘ ๒๐๙ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา ๓ (๓-๐-๖)

(Civil and Commercial Code on Juristic Acts and Contracts)

ศึกษาลักษณะของนิติกรรม การก่อให้เกิดนิติกรรม การแสดงเจตนา เหตุอันทำให้การแสดงเจตนาเสื่อมเสีย การตีความการแสดงเจตนา โมฆะกรรมและโมฆียกรรม เงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา ระยะเวลา อายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๔ - ๖ ลักษณะของสัญญา การก่อให้เกิดสัญญา ผลแห่งสัญญา สัญญาซึ่งมีมัดจำและเบี้ยปรับ ความระงับแห่งสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๒

๔๐๘ ๓๑๐ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้ ๒ (๒-๐-๔)

(Civil and Commercial code on Obligation)

ศึกษาความหมายของหนี้ บ่อเกิดแห่งหนี้ วัตถุประสงค์แห่งหนี้ ผลแห่งหนี้ การโอนหนี้ ลูกหนี้เจ้าหนี้หลายคน ความระงับแห่งหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๑

**๔๐๘ ๓๑๑ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์สินและกฎหมายที่ดิน ๓ (๓-๐-๖)
(Civil and Commercial Code on Property and Land Law)**

ศึกษาลักษณะของทรัพย์สิน ประเภทของทรัพย์สิน ความเกี่ยวเนื่องกัน ระหว่างทรัพย์สิน เครื่องอุปกรณ์ ดอกผลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๑ ลักษณะ ๓ ลักษณะและหลักทั่วไปของทรัพย์สินสิทธิ ชนิดของทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๔ และศึกษาประวัติและหลักสำคัญของกฎหมายที่ดิน กฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินและกฎหมายอาคารชุด

**๔๐๘ ๓๑๒ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิดจัดการงานนอกสั่งลามิควรได้ ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Torts, Management of Affairs Without Mandate and Enrichment)**

ศึกษาเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ได้เกิดจากสัญญา แต่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายที่เรียกว่า ละเมิด โดยศึกษาถึงความรับผิดเพื่อละเมิดในการกระทำของตนเอง ความรับผิดเพื่อละเมิดในการกระทำของบุคคลอื่น ความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากสัตว์ ความรับผิดเพื่อละเมิดในการกระทำของบุคคลอื่น ความรับผิดในความเสียหายอันเกิดจากสัตว์ ความรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ความรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากยานพาหนะที่เดินด้วยกำลังเครื่องจักรหรือทรัพย์สินอันตราย ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด นิรโทษกรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๕ จัดการงานนอกสั่ง ลามิควรได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๓ และ ๔

**๔๐๘ ๓๑๓ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Sale, Exchange, Gift)**

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ สัญญาซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๑ - ๓

**๔๐๘ ๓๑๔ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำ
ของ รับขน ยืม ฝากทรัพย์สิน เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ
การพนันชั้นต่อ ๒ (๒-๐-๔)**

(Civil and Commercial Code on Hire of Property, Hire Purchase, Hire of Services, Hire of Work Carriages, Loan, Deposit, Warehousing, Compromise, Gambling and Betting)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ สัญญาเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ จ้างแรงงาน จ้างทำของ รับขน ยืม ฝากทรัพย์ เกือบของในคลังสินค้า ประนีประนอมยอมความ การพนันชั้นต่อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๔ - ๑๐, ๑๔, ๑๗ และ ๑๘

๔๐๘ ๓๑๕ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำนำ ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Suretyship, Mortgage, Pledge)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ค้ำประกัน จำนอง จำนำ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๑๑ - ๑๓

๔๐๘ ๓๑๖ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตัวแทน นายหน้า ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Agency, Brokerage)

ศึกษาลักษณะสัญญาตัวแทนมีความแตกต่างกับสัญญาลักษณะอื่นอย่างไร การตั้งตัวแทน หน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างตัวแทนและตัวการ ความรับผิดชอบของตัวการและตัวแทนต่อบุคคลภายนอก สิทธิการรับบำเหน็จของตัวแทน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงลักษณะของสัญญาตัวแทนค่าต่าง หน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างตัวการและตัวแทนค่าต่าง รวมทั้งความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก ตลอดจนความแตกต่างระหว่างตัวแทนธรรมดาและตัวแทนค่าต่าง ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาตัวแทน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงสัญญา นายหน้า บำเหน็จนายหน้า

๔๐๘ ๓๑๗ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยตั๋วเงิน บัญชีเดินสะพัด ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Bills, Current Account)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ตั๋วเงิน บัญชีเดินสะพัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๑๙ - ๒๑

๔๐๘ ๓๑๘ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยประกันภัย ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Insurance)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ ประกันภัย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๐

๔๐๘ ๓๑๙ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วน บริษัท และบริษัทมหาชน จำกัด ๒ (๒-๐-๔)

(Civil and Commercial Code on Partnerships, Companies, Public Company Limited)

ศึกษาสัญญาเฉพาะอย่าง คือ หุ้นส่วน บริษัท บริษัทมหาชน จำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ และตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕

๔๐๘ ๓๒๐ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัว ๒ (๒-๐-๔)
(Civil and Commercial Code on Family)

ศึกษากฎหมายครอบครัวให้ทราบเรื่องการสมรส บิดามารดากับบุตร ค่าอุปการะเลี้ยงดู ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕

๔๐๘ ๓๒๑ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก ๒ (๒-๐-๔)

(Civil and Commercial Code on Succession)

ศึกษากฎหมายสืบมรดก ให้ทราบเรื่องบทบัญญัติทั่วไป สิทธิโดยชอบธรรมในการรับมรดก พันัยกรรม วิธีจัดการและพันธทรัพย์มรดก มรดกที่ไม่มีผู้รับ อายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๖

๔๐๘ ๓๒๒ กฎหมายอาญา ๑ ๓ (๓-๐-๖)

(Criminal Law)

ศึกษาลักษณะของกฎหมายอาญา หลักทั่วไปแห่งกฎหมายอาญา ทฤษฎีว่าด้วยความผิด ทฤษฎีว่าด้วยความรับผิดชอบทางอาญา ตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๑ ลักษณะของโทษ การกำหนดโทษ เหตุต่างๆ อันกระทบกระเทือนถึงการลงโทษทางอาญา บทบัญญัติทั่วไปที่ใช้แก้ความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๑

๔๐๘ ๓๒๓ กฎหมายอาญา ๒ ๓ (๓-๐-๖)

(Criminal Law II)

ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ความผิดเฉพาะอย่าง ๙ ลักษณะ อาทิเช่น ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ความผิดเกี่ยวกับศาสนา ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง ความผิดเกี่ยวกับการค้า ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ลักษณะ ๑ - ๙

๔๐๘ ๔๒๔ กฎหมายอาญา ๓ ๓ (๓-๐-๖)

(Criminal Law III)

ศึกษาความผิดเฉพาะอย่าง คือ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ลักษณะ ๑๐ - ๑๒ ความผิดลหุโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๓

๔๐๘ ๔๒๕ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ๑ ๓ (๓-๐-๖)

(Criminal Procedure Code I)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีอาญา ให้ทราบหลักทั่วไป อำนาจสอบสวนและเขตอำนาจศาล หมายถึงเรียกและหมายอาญา การจับ ชั่ง จำคุก คั่น และปล่อยชั่วคราว การสอบสวน การชันสูตรพลิกศพ การฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค ๑ และ ภาค ๒

๔๐๘ ๔๒๖ กฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา ๒ **๓ (๓-๐-๖)**
(Criminal Procedure Code II)

ศึกษาวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา ภาค ๓ และให้ทราบถึงการอุทธรณ์และฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา ภาค ๔

๔๐๘ ๔๒๗ กฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่ง ๑ **๓ (๓-๐-๖)**
(Civil Procedure Code I)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีแพ่ง ให้ทราบบทวิเคราะห์ศัพท์ ศาล คู่ความ การยื่นและสงคำ คู่ความและเอกสาร คำพิพากษาและคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่ง ภาค ๑ ลักษณะ ๑, ๔ และ ๖ วิธีพิจารณาคriminal สามัญในศาลชั้นต้น วิธีพิจารณาคriminal พิเศษในศาลชั้นต้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่ง ภาค ๒ ลักษณะ ๑ และ ๒

๔๐๘ ๔๒๘ กฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่ง ๒ **๓ (๓-๐-๖)**
(Civil Procedure Code II)

ศึกษากระบวนการดำเนินคดีแพ่ง (ต่อ) ให้ทราบการอุทธรณ์และฎีกา วิธีการชั่วคราวก่อนพิจารณาและการบังคับคดีตามคำพิพากษา หรือคำสั่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่ง ภาค ๓ และ ภาค ๔

๔๐๘ ๔๒๙ กฎหมายลักษณะพยาน **๓ (๓-๐-๖)**
(Law of Evidence)

ศึกษาลักษณะและกฎเกณฑ์การสืบพยานหลักฐานของศาล ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา หลักในการรับฟังและไม่รับฟังพยานหลักฐานรวมทั้งหลักเรื่องพยานบอกเล่าและพยานความเห็น ข้อที่ศาลรู้เอง ข้อสันนิษฐานและหน้าที่นำสืบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความแพ่ง ภาค ๑ ลักษณะ ๕ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา ภาค ๕

๔๐๘ ๔๓๐ กฎหมายการคลัง **๒ (๒-๐-๔)**
(Public Finance Law)

ศึกษาที่มา ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของกฎหมายการคลัง นโยบายการเงินและการคลังของรัฐ การจัดองค์กรของรัฐทางการคลัง รายได้ การก่อหนี้สาธารณะและรายจ่ายของรัฐ วิธีการจัดทำงบประมาณของรัฐ การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐ การควบคุม การเงินและการคลังของรัฐในรูปแบบต่างๆ

๔๐๘ ๔๓๑ กฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูกิจการ **๒ (๒-๐-๔)**
(Bankruptcy and Business Reorganization)

ศึกษาหลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายสำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล และศึกษาถึงกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของ

ลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

๔๐๘ ๔๓๒ พระธรรมนูญศาลยุติธรรมและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง

๒ (๒-๐-๔)

(Law on Court Organization and the Criminal Procedure of Kwaeng Court)

ศึกษาประวัติศาลยุติธรรม ระบบงานศาลยุติธรรม งานฝ่ายตุลาการ และงานฝ่ายธุรการ ชั้นของศาลยุติธรรม ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา และศาลชำนาญพิเศษ อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา องค์คณะของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบ รวมทั้งวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง

๔๐๘ ๔๓๓ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง

๓ (๓-๐-๖)

(Public International Law)

ศึกษาที่มาและหลักเบื้องต้นของกฎหมายระหว่างประเทศ สิ่งที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายระหว่างประเทศ เขตแดนของรัฐ ทะเลหลวง องค์การของรัฐในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กิจการระหว่างประเทศ การระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ สงคราม ความเป็นกลาง

๔๐๘ ๔๓๔ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลและคดีอาญา

๓ (๓-๐-๖)

(Private and Criminal International Law)

ศึกษาที่มาและหลักเบื้องต้นของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล การจำแนกบุคคลตามสภาพภูมิศาสตร์ การจำแนกนิติบุคคลตามสภาพทางภูมิศาสตร์ การได้สิทธิหรือสถานะของคนต่างด้าว การขัดกันแห่งกฎหมาย อำนาจหน้าที่และอำนาจศาลของรัฐในคดีอาญา การร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อปราบอาชญากรรม เช่น การส่งฝ่ายข้ามแดน

๔๐๘ ๔๓๕ กฎหมายปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

๓ (๓-๐-๖)

(Administrative Law and Administrative Procedure)

ศึกษาความหมาย ที่มาของกฎหมายปกครอง หลักการจัดระเบียบทางปกครอง การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กิจการทางปกครอง บริการสาธารณะ การกระทำทางปกครอง หลักกฎหมายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและการควบคุมฝ่ายปกครอง และศึกษาแนวความคิดพื้นฐานเรื่องศาลปกครอง ลำดับชั้นของศาลปกครอง องค์กรในศาลปกครอง เขตอำนาจศาลปกครอง การฟ้องคดี กระบวนการดำเนินคดี การรวบรวมพยานหลักฐานและการส่งระหว่างพิจารณา การนั่งพิจารณาคดีและการสั่งคดี คำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดีปกครอง การบังคับคดีและการอุทธรณ์คดีปกครอง

๔๐๘ ๔๓๖ กฎหมายภาษีอากร ๓ (๓-๐-๖)
(Taxation Law)

ศึกษาหลักการของการภาษีอากร และรายได้อื่นๆ ของรัฐบาล ชนิดของภาษี และอัตราภาษี นโยบายภาษี การบริหารงานด้านภาษี สารสำคัญของกฎหมายภาษีอากร

๔๐๘ ๔๓๗ กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม ๓ (๓-๐-๖)
(Labour and Social Security Law)

ศึกษากำเนิดและหลักสำคัญของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์และกฎหมายประกันสังคม

๔๐๘ ๔๓๘ กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา ๓ (๓-๐-๖)

(Intellectual Estate and Procedure for Intellectual Property)

ศึกษาลักษณะของทรัพย์สินทางปัญญาชนิดต่างๆ โดยเน้นลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และสิทธิในเครื่องหมายการค้า ลักษณะของลิขสิทธิ์ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ภายในประเทศ การคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ ลักษณะของสิทธิบัตร การคุ้มครองสิทธิบัตรในประเทศไทย นโยบายของประเทศกำลังพัฒนาในการตรากฎหมายสิทธิบัตร ลักษณะของสิทธิในเครื่องหมายการค้า การคุ้มครองสิทธิในเครื่องหมายการค้าในกฎหมายไทย การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ เช่น สิทธิในชื่อทางการค้า ความลับทางการค้า ฯลฯ และวิธีพิจารณาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา

๔๐๘ ๔๓๙ กฎหมายการค้าระหว่างประเทศ ๓ (๓-๐-๖)
(International Trade Law)

ศึกษาวิวัฒนาการและที่มาของการค้าระหว่างประเทศ หลักเกณฑ์และข้อตกลงในสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น สัญญา CIF, C&F และ FOB การชำระค่าสินค้าระหว่างประเทศ วิธีต่างๆ รวมถึงศึกษากฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ ข้อตกลงว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade) หรือ (GATT) ข้อตกลงต่างๆ ขององค์การการค้าโลก (General Agreement on Tariffs and Trade) หรือ WTO และกระบวนการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ

๔๐๘ ๔๔๐ การว่าความและการจัดทำเอกสารทางกฎหมาย ๓ (๓-๐-๖)
(Lawyer Practice and Legal Document Preparation)

ศึกษาสถานการณ์จำลองกระบวนการพิจารณาคดี นับแต่การเตรียมคดี การร่างคำฟ้อง คำให้การแถลงการณ์และคำร้องต่างๆ วิธีปฏิบัติในศาล การเสนอพยานหลักฐาน การซักถามพยาน การแถลงการณ์ด้วยวาจา การทำคำพิพากษา และการอุทธรณ์ฎีกา

๓. หมวดวิชาเลือกเสรี ๖ หน่วยกิต

๔๐๘ ๔๔๑ สิทธิมนุษยชน ๓ (๓-๐-๖)
(Human Rights)

ศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ ทฤษฎี ข้อคิดและปรัชญาที่เกี่ยวกับบรรดาสิทธิขั้นพื้นฐาน หลักการและกฎเกณฑ์ที่มีสภาพเป็นกฎหมายและที่เป็นเพียงนามธรรม วิธีการส่งเสริมและคุ้มครองซึ่งสิทธิมนุษยชน ตลอดจนขอบเขตแห่งการใช้สิทธิของมนุษย์ในสังคม

๔๐๘ ๔๔๒ การสืบสวนและสอบสวน ๓ (๓-๐-๖)
(Criminal Inquiry and Interrogation)

ศึกษากระบวนการการยุติธรรมในคดีอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน การสืบสวนและสอบสวน การกระทำความผิดอาญา สิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญ

๔๐๘ ๔๔๓ กฎหมายรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ ๓ (๓-๐-๖)
(Comparative Constitutional Law)

ศึกษาความหมายของกฎหมายเปรียบเทียบ และรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบและศึกษาถึงหลักกฎหมายรัฐธรรมนูญในประเทศที่สำคัญ เพื่อเป็นแนววิเคราะห์กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทยทุกฉบับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕

๔๐๘ ๔๔๔ กฎหมายศุลกากร ๓ (๓-๐-๖)
(Customs Law)

ศึกษาลักษณะการเก็บภาษีศุลกากร การคำนวณภาษี การเสียภาษี การยกเว้นและลดอัตราอากร การคืนภาษี การคลังสินค้า ความผิดและการดำเนินคดีศุลกากร

๔๐๘ ๔๔๕ กฎหมายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม ๓ (๓-๐-๖)

(Law on the Preservation of Natural Resources, Environment, Art and Culture)

ศึกษาแนวคิด นโยบายของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม อันได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ น้ำ มลพิษจากขยะมูลฝอย มลพิษจากของเสียอันตราย แหล่งศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนศึกษาหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและทางธรรมชาติของโลกและกฎหมายต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพในการจัดการของเสียอันตราย

๔๐๘ ๔๔๖ ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมายหลัก ๓ (๓-๐-๖)
(Thai Legal History and Major Legal Systems)

ศึกษาวิวัฒนาการกฎหมายไทย อิทธิพลของกฎหมายต่างประเทศในกฎหมายไทยโบราณ การแบ่งสมัยสำคัญในประวัติศาสตร์กฎหมายไทย ศึกษาตัวอย่างกฎหมายไทยโบราณบางลักษณะ เช่น ละเมิด สัญญา ฯลฯ อิทธิพลของกฎหมายต่างประเทศ และ

วิวัฒนาการของระบบกฎหมายไทยยุคหลัง เปรียบเทียบระบบกฎหมายหลักที่สำคัญของโลก เพื่อทำความเข้าใจกับอิทธิพลและแนวโน้มของกฎหมายไทยปัจจุบัน โดยศึกษาระบบกฎหมายโรมานอ-เยอรมันนิค ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ระบบกฎหมายสังคมนิยม ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม

๔๐๘ ๔๔๗ กฎหมายการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีพิจารณาคดีครอบครัว ๓ (๓-๐-๖)

(Law on Juvenile Delinquency and Procedure of the Court)

ศึกษาสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็ก การควบคุมและแก้ไขเด็กกระทำผิด ด้วยวิธีการศาลเยาวชนและครอบครัว หลักสำคัญของกฎหมายจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว กฎหมายวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔๐๘ ๔๔๘ กฎหมายอาเซียน ๓ (๓-๐-๖)
(Asian Law)

ศึกษากฎหมายในกลุ่มประเทศอาเซียน ขบวนการนิติบัญญัติ ขบวนการตุลาการ ระบบกฎหมายและวิชาชีพกฎหมาย การศึกษากฎหมาย การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนยากไร้ การวิจัยกฎหมาย การบันทึกและการค้นหากฎหมายของประเทศต่างๆ ในกลุ่มนี้ การศึกษากฎหมายเฉพาะเรื่องในลักษณะเปรียบเทียบอันมีกฎหมายลักษณะสัญญาหุ้นส่วนและกฎหมายอื่นอันเป็นที่สนใจร่วมกัน

๔๐๘ ๔๔๙ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ๓ (๓-๐-๖)
(Consumer Protection Law)

ศึกษากฎเกณฑ์แห่งกฎหมายเพื่อพิทักษ์ สิทธิ และประโยชน์ของผู้บริโภค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค และการใช้บังคับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

๔๐๘ ๔๕๐ กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓ (๓-๐-๖)
(Information Technology Law)

ศึกษาแนวคิดในการบัญญัติกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเรียนรู้จากปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ รวมถึงกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ลิขสิทธิ์ และโดเมนเนม

๔๐๘ ๔๕๑ กฎหมายรัฐสภา ๓ (๓-๐-๖)
(Law of Parliaments)

ศึกษาวิวัฒนาการและรูปแบบของรัฐสภาของไทยและของต่างประเทศ อำนาจหน้าที่ของรัฐสภา อาทิ อำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมาย การควบคุมฝ่ายบริหาร

อำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบในเรื่องต่างๆ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของประชาชน สภาคณะกรรมาธิการรัฐสภาและตุลาการรัฐธรรมนูญ

๔๐๘ ๔๕๒ กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ๓ (๓-๐-๖)

(Law of Arbitration)

ศึกษาลักษณะสำคัญของกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการต่างๆ ตลอดจนอนุสัญญาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่สำคัญ

๔๐๘ ๔๕๓ กฎหมายว่าด้วยระบบพรรคการเมือง ๓ (๓-๐-๖)

(Law on Political Parties)

ศึกษาระบบพรรคการเมือง แนวนโยบายและวิธีดำเนินงานของพรรคการเมือง กฎหมายและกฎข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง โดยเฉพาะกฎหมายรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา

๔๐๘ ๔๕๔ กฎหมายทหาร ๓ (๓-๐-๖)

(Military Law)

ศึกษากฎหมายอาญาทหาร กฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร กฎหมายว่าด้วยวินัยทหารและกฎอัยการศึก

๔๐๘ ๔๕๕ กฎหมายอุตสาหกรรม ๓ (๓-๐-๖)

(Industrial Law)

ศึกษาหลักสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับอุตสาหกรรม สภาพและขอบเขตของกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการประกอบอุตสาหกรรม รวมทั้งการควบคุมสิ่งที่เป็นพิษที่เกิดจากการประกอบอุตสาหกรรม

๔๐๘ ๔๕๖ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย ๓ (๓-๐-๖)

(English for Lawyer)

ศึกษาถ้อยคำสำนวนกฎหมายเป็นภาษาอังกฤษ

๔๐๘ ๔๕๗ กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน ๓ (๓-๐-๖)

(Investment Law)

ศึกษาสิทธิและหน้าที่ของผู้ที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย นโยบายแห่งการกำหนด กฎเกณฑ์อันเป็นการชักจูงใจผู้เข้ามาลงทุน กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว รวมทั้งการพิจารณากฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา

๔๐๘ ๔๕๘ นิติเวชศาสตร์

๓ (๓-๐-๖)

(Forensic Medicine)

ศึกษาประวัติศาสตร์และความมุ่งหมายของนิติเวชศาสตร์ การชันสูตรพลิกศพ การพิสูจน์บุคคล หลักนิติฉันทน์ การตาย เหตุตาย ยาพิษ การตรวจต่างๆ ทางนิติเวชวิทยา ความผิดทางเพศ อันตรายจากการจราจร

ส่วนที่ ๒

๐๐๐๐๐

ข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑**

เพื่อให้การบริหารงานจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบรรลุ วัตถุประสงค์ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ ปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ ปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐

๓.๓ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับ ปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑

ข้อ ๔ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับ ข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย

“นิสิต” หมายความว่า ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจ
ออกประกาศหรือ วิธีการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับ

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๗.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๑.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จ
การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๑.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษา
วิชาสามัญเพิ่มเติม ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับ
ประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ของโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๑.๕ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่
สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๑.๖ เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่
สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
หรือ

๗.๑.๗ เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระ
ดับมัธยมศึกษาตอน ปลายหรือเทียบเท่า และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชา
บาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้น ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลี
ที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๘ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
หรือเทียบเท่า หรือผู้ ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียน
เป็นนิสิตแล้ว ต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อย กว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๑.๙ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญา ตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๑.๑๐ ไม่¹เคยถูกตัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาใด ๆ เพราะ ความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๑.๑๑ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๑.๔, ๗.๑.๖, ๗.๑.๗, ๗.๑.๘ และข้อ ๗.๑.๑๐

๗.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๗.๒.๑ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จ การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

๗.๒.๒ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชา สามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

๗.๒.๓ เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๔ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

๗.๒.๕ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๗.๒.๖ เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับ ปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๗.๒.๗ ไม่เคยถูกตัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะ ความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๗.๒.๘ ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๒.๔, ๗.๒.๕ และข้อ ๗.๒.๗

ข้อ ๘ มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปีการศึกษา

ข้อ ๙ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นชั้นทะเบียนเป็นนิสิตเพื่อเข้าศึกษาในอีกสาขาวิชาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ให้มีการโอน หรือเทียบโอนผลการศึกษาตามเกณฑ์ และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อย กว่า ๖๐ หน่วยกิต และมีเวลาศึกษาอีกไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ

ข้อ ๑๐ การนับวันต่างๆ ตามข้อบังคับนี้ มหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปีๆ ไป

หมวด ๒ การชดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๑๑ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลา การศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๑ ภาคการศึกษาที่ ๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๑.๒ ภาคการศึกษาที่ ๒ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้น จะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคการศึกษาที่ ๒ อีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาค การศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ

ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการศึกษาระดับปริญญาตรี

๑๒.๑ หลักสูตรปริญญาตรี (๔ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปี การศึกษารวมการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ หลักสูตรปริญญาตรี (๕ ปี) ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปี การศึกษา และการ ปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นับเข้าในปีการศึกษาที่ ๕ ยกเว้นในกรณีข้อ ๙ ให้เป็นไปตามระยะเวลา การศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ หลักสูตรระดับปริญญาตรี ให้ศึกษารายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด ข้อ ๑๔ การคิดหน่วยกิต

๑๔.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหา ไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึก หรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๓ การฝึกงาน หรือฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๔.๔ การทำโครงการงาน หรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำ โครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตร และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดย ต้องมีหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาพระพุทธศาสนา หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรีตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

ข้อ ๑๖ การเลือกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชา หรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของคณะ หรือวิทยาลัยที่จะออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์

ข้อ ๑๗ ให้แต่ละคณะ หรือวิทยาลัยส่งชื่อรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียน

ภายหลังวันลงทะเบียนรายวิชาแล้วหากคณะ หรือวิทยาลัย จำเป็นต้องเปิดสอน รายวิชาใหม่เพิ่มขึ้นหรือไม่เปิดสอนรายวิชาใดที่ได้แจ้งไว้ก็ให้ดำเนินการ ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัย และต้องแจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๑๕ วันนับจากวัน เปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ให้สำนักทะเบียนและวัดผลออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ ซึ่งไม่^๑ขัดกับ ข้อบังคับนี้ในการรับนิสิตที่จะขอย้ายจากคณะ หรือวิทยาลัยต่าง ๆ ภายใน มหาวิทยาลัย หรือโอนจาก สถาบันการศึกษาอื่นโดยจะต้องมีเวลาการศึกษาต่อเนื่องในคณะ หรือวิทยาลัยที่เข้าศึกษาใหม่ไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสม ใหม่ไม่น้อยกว่า ๖๐ หน่วยกิต

ข้อ ๑๙ การเทียบฐานะชั้นปีที่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยกำหนดจำนวน หน่วยกิตที่นิสิต ลงทะเบียนเรียนและสอบได้ตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์ พิจารณา และกระทำเมื่อสิ้นภาค การศึกษาปกติทุกภาค

ข้อ ๒๐ สภาพนิสิตแบ่งออกได้ ดังนี้

๒๐.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ ได้แก่ นิสิตที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมตั้งแต่ ๒.๐๐ ขึ้นไป ๒๐.๒ นิสิตสภาพรอพินิจ ได้แก่ นิสิต ที่สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ ละภาค ทั้งนี้ ยกเว้น นิสิตที่เข้าศึกษาเป็นปีแรก ซึ่งการจำแนกสภาพจะกระทำเมื่อสิ้นภาค การศึกษาที่ ๒ นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

สำนักทะเบียนและวัดผลจะต้องแจ้งสภาพรอพินิจให้นิสิต ที่มีสภาพเช่นนั้น และอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๒๑ การลาพัก และการขอกลับเข้าศึกษาต่อ นิสิตอาจยื่นคำร้องขอลา พักการศึกษาต่อ คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๑.๑ ถูกเกณฑ์ หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒๑.๒ ได้รับทุนการศึกษาระหว่างประเทศหรือทุนอื่นใดที่ มหาวิทยาลัยเห็นสมควรสนับสนุน

๒๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งของแพทย์โดยมี ใบรับรอง

แพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๒๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตขอลาพักก่อนลงทะเบียนรายวิชา หรือก่อนเปิดภาคการศึกษา นิสิตต้อง ยื่นคำร้องต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดอย่างช้า ภายใน ๗ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

และต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ หากไม่ปฏิบัติตาม มหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตทันที

อนึ่ง ถ้านิสิตขอลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว หรือในระหว่าง ภาคการศึกษา นิสิตต้องยื่นคำร้องโดยเร็วที่สุด และจะต้องมีเวลาศึกษาโดยสม่ำเสมอในระยะก่อนการยื่นคำร้อง ขอลาพัก หากรายวิชาใดนิสิตขาดเรียนเกินกว่าร้อยละ ๒๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ถือว่าได้ผลการศึกษา ระดับ F เฉพาะรายวิชานั้น และให้นำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๒๒ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอนุมัติให้นิสิตลาพักได้ครั้งละไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ ถ้านิสิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักใหม่ตามวิธีการ ดังกล่าวแล้ว

นิสิตที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา เมื่อจะกลับเข้าศึกษาต่อ จะต้อง ยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดก่อนวันเปิดภาคการศึกษาไม่น้อย กว่า ๑๕ วัน หากไม่ปฏิบัติตามจะไม่มีสิทธิ์ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่คณะกรรมการ ประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยเห็นว่าเหตุสำคัญ และจำเป็นที่ทำให้นิสิตผู้นั้นไม่สามารถยื่นคำ ร้องขอกลับเข้าศึกษาได้ทันตามกำหนด จะอนุมัติให้เป็นกรณีพิเศษก็ได้

ข้อ ๒๓ คณะหรือวิทยาลัยต้องแจ้งรายชื่อนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักหรือถูกสั่งพักการศึกษา และรายชื่อนิสิตที่ขอกลับเข้าศึกษาต่อให้ค่านักทะเบียนและวัดผลทราบ ก่อนวันลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

หมวด ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต การลงทะเบียน การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๒๔ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๒๔.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อ สำนักทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๒๔.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้ง เหตุขัดข้องให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วัน หลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้น จะถือว่าสละสิทธิ

ในกรณีที่ได้แจ้งให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบตามความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นในกรณีที่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัยเห็นว่ามีเหตุสุดวิสัยจึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนได้ ทั้งนี้ ต้องทำให้เสร็จเรียบร้อย ภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาปกติ

๒๔.๓ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้ ข้อ ๒๕ การลงทะเบียนรายวิชา

๒๕.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาตามที่ประสงค์จะศึกษาตามรูปแบบ และ หลักเกณฑ์ที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนด

๒๕.๒ ให้มีการลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษา และการลงทะเบียนทุกครั้ง ต้อง ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๕.๓ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาด้วยตนเองตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียม และส่วนที่ต่างชำระ (ถ้ามี) ให้เรียบร้อยจึงถือว่าการลงทะเบียนนั้นสมบูรณ์ และ นิสิตจะได้รับรายงานผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษา เฉพาะรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้แล้วเท่านั้น

๒๕.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนรายวิชาหลังจากวันที่สำนักทะเบียนและวัดผลกำหนดให้ถือว่าลงทะเบียนช้า ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มเป็นพิเศษตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งจะประกาศให้ทราบ เป็นคราว ๆ ไป

๒๕.๕ นิสิตไม่ลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือ ๗ วันแรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการ ประจำวิทยาลัยให้ลงทะเบียนเรียนได้เป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้ ระยะเวลาที่พ้นกำหนดนั้นต้องไม่เกิน ๗ วัน และ ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒๕.๔

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนรายวิชาเป็นกรณีพิเศษเช่นนี้ ถ้าเวลา เรียนนับจากวันที่ลงทะเบียนรายวิชาเหลืออยู่ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของภาคการศึกษานั้นก็ให้มีสิทธิเข้าสอบใน รายวิชาลงทะเบียนด้วย แต่ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่เหลือ

๒๕.๖ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติภาคใด ภาคหนึ่ง ที่ มหาวิทยาลัยเปิดทำการสอนจะต้องลาพักการศึกษาภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ใน ข้อ ๒๑ หากไม่ปฏิบัติตาม มหาวิทยาลัยจะถอนชื่อนิสิตผู้นั้นออกจากทะเบียนนิสิต และให้ พันสภาพการเป็นนิสิตทันที

๒๕.๗ ถ้าไม่เกินกำหนด ๒ ปีการศึกษาปกติ นับจากวันที่ มหาวิทยาลัยถอนชื่อนิสิต ออกจากทะเบียนนิสิตตามข้อ ๒๑.๔ ข้อ ๒๕.๖ และข้อ ๕๘.๓.๑๓ มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตผู้นั้นกลับเข้า เป็นนิสิตใหม่ได้เมื่อมีเหตุอันสมควร โดยให้ถือระยะเวลา นั้นเป็นระยะเวลาที่การศึกษา

ในกรณีเช่นนี้ นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมเสมือนเป็นผู้ลา พักการศึกษา รวมทั้ง ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ที่ต่างชำระ (ถ้ามี) ด้วย

ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษา ปกติได้ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ ลงทะเบียนรายวิชาได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติ ให้ลงทะเบียน รายวิชาได้ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียน รายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณี พิเศษให้ลงทะเบียน รายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่ กำหนดในข้อ ข้อ ๑๒ ข้อ ๒๗ นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนรายวิชา นอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ต้องยื่น

คำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขอ อนุมัติเป็นกรณีพิเศษ ข้อ ๒๘ การขอเพิ่ม หรือการขอ ถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๑๔ วันแรกของ ภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อนโดยได้รับอนุมัติจาก อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอลอกรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา ภายในเงื่อนไข และให้มีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอลอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษา ปกติ หรือ ๗ วัน แรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา รายวิชาที่ ลอนนั้นจะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ พ ใน ระเบียบ

๒๘.๒.๒ ถ้าขอลอนเมื่อพ้นกำหนด ๑๔ วันแรก แต่ยังคงอยู่ ภายใน ๔๕ วันแรก ของภาคการศึกษาปกติ หรือเมื่อพ้นกำหนด ๗ วันแรก แต่ยังคงอยู่ภายใน ๒๐ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้น และจะ ได้รับสัญลักษณ์ พ ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนใน รายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอลอนเมื่อพ้นกำหนด ตามข้อ ๒๘.๒.๒ นั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ พ ในรายวิชาที่ ได้รับอนุมัติให้ลอนนั้น

๒๘.๒.๔ นิสิตจะถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วจน เหลือจำนวน หน่วยกิตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในภาคการศึกษาปกติไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ มหาวิทยาลัยจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รวมทั้งสิทธิการ ได้รับค่าธรรมเนียม คืนในบางกรณี ซึ่งจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

หมวด ๔

การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๓๐ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนไว้ แต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๑ การวัดผลการศึกษาอาจทำได้หลายวิธี ในระหว่างภาคการศึกษา จะมีการสอบทุก รายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษานั้น ถ้ารายวิชาใดไม่มีการสอบให้คณบดี หรือผู้อำนวยการ วิทยาลัยประกาศให้นิสิตทราบก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาศึกษาในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาที่ทำการศึกษาทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น ยกเว้นกรณี ตามข้อ ๒๕.๕

นิสิตผู้ที่มีเวลาศึกษาในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจาก คณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้ระดับ F ในรายวิชานั้น และให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

ข้อ ๓๓ การประเมินผลการศึกษา ระบบการประเมินผลการศึกษา ระบบการประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผล การศึกษาระดับ (Grade) และค่าระดับ (Grade-point) ดังนี้

	ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม	(Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก	(Very Good)	8+	๓.๕
ดี	(Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี	(Very Fair)	c+	๒.๕
พอใช้	(Fair)	c	๒.๐
ค่อนข้างพอใช้ (Quite Fair)		D+	๑.๕
อ่อน	(Poor)	D	๑.๐
ตก	(Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุด ที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น ๆ คือระดับ D

ข้อ ๓๔ การให้ระดับ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ๓๔.๑
 นิสิตเข้าสอบ และสอบตก
 ๓๔.๒ นิสิตขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณบดี หรือ
 ผู้อำนวยการวิทยาลัย ๓๔.๓ นิสิตไม่มีสิทธิ์เข้าสอบ ตามข้อ ๓๒
 ๓๔.๔ นิสิตขอถอนรายวิชาในกรณีอื่น นอกจากที่ไม่ระบุไว้ในข้อ ๒๘๒.๔
 ๓๔.๕ นิสิตไม่แก้ผลการเรียนที่ไม่สมบูรณ์ (I) ตามกำหนดเวลาที่
 ระบุไว้ในข้อ ๓๗ วรรค ๒
 ๓๔.๖ นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบไล่ และได้รับการตัดสินให้
 สอบตก

ข้อ ๓๕ นอกจากการวัดผลเป็นระดับตามข้อ ๓๓ แล้ว รายงานผล
 การศึกษาอาจแสดงได้ด้วย สัญลักษณ์อื่นอีก ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
S (Satisfactory)	สอบได้ไม่กำหนดระดับ
U (Unsatisfactory)	สอบตกไม่กำหนดระดับ
W (Withdrawal)	ถอนรายวิชาที่ศึกษา
AU (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ ในการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรวิชาศึกษาทั่วไปของ
 มหาวิทยาลัย หรือรายวิชา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย อาจมี
 การวัดผลโดยไม่มีค่าระดับก็ได้ และให้แสดงผลการศึกษาโดยใช้สัญลักษณ์ R หรือ B

ข้อ ๓๗ การให้สัญลักษณ์ I สำหรับรายวิชาใดรายวิชาหนึ่ง ให้กระทำได้ใน
 กรณีใดกรณีหนึ่ง
 ดังต่อไปนี้

๓๗.๑ นิสิตไม่ส่งงานมอบหมาย หรือไม่เข้าทดสอบย่อยให้ครบ
 เกณฑ์ตามกำหนดที่ อาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นสั่ง หรือดำเนินการในภาคการศึกษา

๓๗.๒ นิสิตป่วยไม่อาจกระทำการสอบระหว่างการสอบรายวิชา
 นั้นโดยมีใบรับรอง แพทย์มาแสดงต่อมหาวิทยาลัย

๓๗.๓ นิสิตขาดสอบโดยได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการ
 วิทยาลัย หรือด้วย เหตุสุดวิสัยบางประการซึ่งทำให้นิสิตนั้นยังปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
 สำหรับรายวิชานั้นไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าไม่สมควรประเมินผลการศึกษาชั้น
 สุดท้ายของนิสิตผู้นั้น

ในกรณีดังกล่าว ตามข้อ ๓๗.๑, ๓๗.๒ และข้อ ๓๗.๓ นิสิตจะต้องทำการสอบ และ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอนให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สมบูรณ์อย่างช้าภายใน ๑๔ วัน หลังจากวันลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติถัดไป มิฉะนั้นสัญลักษณ์ I จะถูกปรับเป็น F ทันที

นิสิตที่ได้รับผลการศึกษาศมบูรณ์ตามเงื่อนไขในวรรคแรก จะได้รับระดับคะแนนไม่สูงกว่า C เว้นแต่ผลไม่สมบูรณ์ (1) นั้น เกิดเนื่องมาแต่เหตุสุดวิสัย อาจให้ได้รับระดับสูงกว่า C ได้ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจ ของคณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๓๘ การให้สัญลักษณ์ S จะให้เฉพาะรายวิชาซึ่งนิสิตสอบได้ และ หลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ

ข้อ ๓๙ การให้สัญลักษณ์ U จะให้เฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบตก และ หลักสูตรระบุว่าเป็น รายวิชาที่นิสิตต้องเรียน และสอบให้ได้โดยไม่กำหนดระดับ ในกรณีนี้ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนใหม่จนกว่าจะ สอบได้สัญลักษณ์ S

ข้อ ๔๐ การให้สัญลักษณ์ Au ให้กระทำเฉพาะรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ และแจ้งความ จำนงในวันลงทะเบียนว่าจะเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และไม่ ประสงค์จะให้มีการวัดผล

ข้อ ๔๑ การให้สัญลักษณ์ W ให้กระทำเฉพาะรายวิชาในกรณีที่ระบุไว้ใน ข้อ ๒๘.๒.๒ และข้อ ๒๘.๒.๓

ข้อ ๔๒ นิสิตที่ผลการสอบในรายวิชาใดไม่ต่ำกว่าระดับ D ให้ถือว่าสอบได้ รายวิชานั้น ยกเว้น ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดว่าจะต้องสอบให้ได้สูงกว่าระดับ D

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรนิสิตจะต้อง ลงทะเบียนเรียนวิชานั้น จนสอบได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในวรรคแรก

หากรายวิชาที่สอบตกเป็นวิชาเลือกนิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำ ในรายวิชานั้น หรือ อาจลงทะเบียนเรียนวิชาอื่นแทนก็ได้

ข้อ ๔๓ การเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนน

๔๓.๑ รายวิชาที่จะขอเรียนเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ถ้าเป็นการเรียนซ้ำจะต้องเป็นรายวิชาที่ได้รับระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือ ๒.๐ ทั้งนี้ในดุลย พินิจของอาจารย์ที่ปรึกษา

๔๓.๒ ในแต่ละภาคการศึกษา นิสิตลงทะเบียนเรียนซ้ำได้โดยต้อง ลงทะเบียนรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นิสิตเรียน ครบหน่วยกิตตามหลักสูตรปริญญาตรี แล้ว แต่คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ ตามข้อ ๖๔.๑ สามารถเรียนซ้ำเฉพาะรายวิชาที่เรียนเพื่อยกระดับ คะแนนได้

ข้อ ๔๔ การนับหน่วยกิตสะสมให้นับรวมเฉพาะ ของรายวิชาที่นิสิตสอบได้ตามเกณฑ์ข้อ ๓๘ และข้อ ๔๒ เท่านั้น

๔๔.๑ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้นับจำนวนของ หน่วยกิตของรายวิชานั้นไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมได้เพียงครั้งเดียว

๔๔.๒ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนวิชาที่ระบุไว้ว่าเป็นวิชาที่เทียบเท่ากันให้นับ หน่วยกิตเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเท่านั้นเป็นหน่วยกิตสะสม

ข้อ ๔๕ ให้มีการประเมินผลการศึกษา เมื่อสิ้นการศึกษาทุกภาคโดย คำนวณหา "ค่าระดับ เฉลี่ย" ของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้สำหรับภาคการศึกษานั้น คำนับเรียกว่า "ค่าระดับเฉลี่ยประจำ ภาค" (SEMESTER GRADE POINT AVERAGE = SGPA) และให้คิดค่าระดับเฉลี่ยสำหรับรายวิชาทั้งหมดทุกภาค การศึกษาตั้งแต่เริ่มเป็นนิสิต จนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน คำนับเรียกว่า "ค่าระดับเฉลี่ยสะสม" (CUMMULATIVE GRADE POINT AVERAGE = CUM GPA)

ข้อ ๔๖ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค (SGPA) คำนวณได้จากการนำ ผลบวกของผลคูณ ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตลบจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้นตั้งแล้วหาร ด้วยหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาค การศึกษานั้น

ข้อ ๔๗ การคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม (CUM GPA) คำนวณได้จากการนำ ผลบวกของผลคูณ ระหว่างค่าระดับต่อหน่วยกิตลบจำนวนหน่วยกิตของแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดตั้งแล้วหารด้วย จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่ว่า รายวิชานั้นจะซ้ำกัน หรือแทนกันก็ตาม

ข้อ ๔๘ รายวิชาที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I, S, W, Au จะไม่นำมาคำนวณหา ค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๔๖ และข้อ ๔๗

ข้อ ๔๙ การหาค่าระดับเฉลี่ยให้คิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

หมวด ๕ การเตือนและการรอพินิจ

ข้อ ๕๐ มหาวิทยาลัยจะนำผลการศึกษาของนิสิตแต่ละรายมาพิจารณาทุกภาคการศึกษา รวมทั้งภาคการศึกษาภาคฤดูร้อนนิสิตจะต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงภาคการศึกษานั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ มิฉะนั้น จะได้รับการเตือน หรืออยู่ในภาวะรอพินิจในต้นภาคการศึกษาถัดไป หรือถูกถอนชื่อออกจากทะเบียน นิสิตแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑ ในภาคแรกที่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนิสิตผู้ใดได้ค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๑.๕๐ จะได้รับการเตือนจากมหาวิทยาลัยซึ่งไม่นับเป็นการเตือนตามข้อ ๕๓

ข้อ ๕๒ นิสิตต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้น ๒ ภาคแรกที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ มิฉะนั้น จะต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต

ข้อ ๕๓ หากได้รับการเตือน ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน โดยยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่เช่นเดิม ให้อยู่ในภาวะรอพินิจในภาคการศึกษาถัดไป และให้บันทึกภาวะรอพินิจนั้นลงในทะเบียน เรียนด้วย

ข้อ ๕๔ ในภาคการศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจหากนิสิตยังได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม เมื่อจบภาค การศึกษานั้นต่ำกว่า ๒.๐๐ อยู่อีก นิสิตผู้นั้นจะถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต ยกเว้นกรณีตามข้อ ๕๕

ข้อ ๕๕ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ แต่ไม่ถึง ๒.๐๐ ตามเกณฑ์สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยอาจให้นิสิตผู้นั้นศึกษา ต่อไปตามที่เห็นสมควร โดยจะให้ศึกษาต่อในคณะเดิม หรือเปลี่ยนสาขาวิชา หรือย้ายโอนคณะสังกัดภายใต้ข้อ ๖๒.๑ และข้อ ๖๒.๕

ข้อ ๕๖ กรณีข้อ ๕๕ นิสิตจะต้องศึกษาให้ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมถึงเกณฑ์ ๒.๐๐ ภายใน ระยะ ๓ ภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองเท่า (๘ ปี) สำหรับการศึกษภาคปกติ นับแต่วันที่ขึ้น ทะเบียนเป็นนิสิต

ข้อ ๕๗ ภายใต้ข้อ ๕๖ การเปลี่ยนสาขาวิชาที่ดี การย้ายโอนคณะสังกัดที่ดี การพักการศึกษา ก็ดี ไม่มีผลทำให้การเตือน และภาวะรอพินิจเปลี่ยนแปลง

หมวด ๖

การพ้นสภาพนิสิตและวินัยของนิสิต

ข้อ ๕๘ นิสิตต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิตในกรณี ดังต่อไปนี้

๕๘.๑ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ ๖๔

๕๘.๒ ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยให้ลาออก

๕๘.๓ ถูกถอนชื่อออกจากมหาวิทยาลัย ในกรณีดังต่อไปนี้

๕๘.๓.๑ ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดภาคการศึกษาหนึ่งตามข้อ ๒๕,๖

๕๘.๓.๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาคการศึกษาแล้ว ไม่ชำระค่าบำรุงมหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตภาคปกติ

๕๘.๓.๓ เมื่อตรวจพบว่าขาดคุณวุฒิ หรือคุณสมบัติตามข้อ ๗ ใดๆอย่างหนึ่งตามแต่กรณี

๕๘.๓.๔ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคในภาคการศึกษาแรก ของการเข้า ศึกษาในมหาวิทยาลัย ต่ำกว่า ๑.๒๕ หรือสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ๒ ภาคการศึกษาแรกของการเข้าศึกษาใน มหาวิทยาลัยต่ำกว่า ๑.๗๕

๕๘.๓.๕ ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ ๓ ของการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นต้น ไปสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

๕๘.๓.๖ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๗๕ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๕๘.๓.๗ ไม่พ้นสภาพรอพินิจตามความในข้อ ๕๔

๕๘.๓.๘ สอบได้ไม่ครบตามหลักสูตรของแต่ละคณะ หรือได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตรไม่ถึง ๒.๐๐ ภายในระยะเวลา ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๕๘.๓.๙ ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

๕๘.๓.๑๐ ไม่สามารถเลือกวิชาเอก - โท (ถ้ามี) ภายในระยะเวลาตาม หลักเกณฑ์ที่แต่ละคณะกำหนดไว้ในหลักสูตร

๕๘.๓.๑๑ ถูกสั่งพักการศึกษารวมกันเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๕๘.๓.๑๒ ประพฤติผิดอย่างร้ายแรง และได้รับการพิจารณาโทษให้พ้นสภาพ

การเป็นนิสิต

๕๘.๓.๑๓ โอนไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

๕๘.๓.๑๔ มรณภาพ หรือตาย

ข้อ ๕๙ นิสิตที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตแล้ว หากกลับมาศึกษาใหม่อาจเทียบโอนรายวิชาที่เคย ศึกษาในหลักสูตรที่ศึกษาใหม่อีกก็ได้ ทั้งนี้ การโอนหรือเทียบโอน ผลการศึกษาต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่มหาวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นการพ้น สภาพตามข้อ ๕๘.๓.๙ และข้อ ๕๘.๓.๑๒

ข้อ ๖๐ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่น ของมหาวิทยาลัยต้องได้รับการพิจารณาโทษกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

๖๐.๑ ภาคทัณฑ์

๖๐.๒ พักการศึกษา

๖๐.๓ พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๖๑ การลงโทษนิสิตที่กระทำผิดระเบียบการสอบในการสอบประจำ ภาค หรือการสอบ ระหว่างภาคให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัยที่นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ร่วมกับ กรรมการคุมสอบเป็นผู้พิจารณาว่าเป็นความผิด ประเภททุจริต หรือ سوءเจตนาทุจริต หรือเป็นความผิดอื่น

๖๑.๑ ถ้าเป็นความผิดประเภททุจริตให้ลงโทษนิสิตผู้กระทำผิด ดังต่อไปนี้ ๖๑.๑.๑ ให้นิสิตผู้นั้นได้รับระดับ F ในรายวิ ขานั้น และ ๖๑.๑.๒ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่

นิสิตผู้นั้นสังกัดอยู่ พิจารณาสั่งพักการศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรืออาจให้ พ้นสภาพการเป็นนิสิตได้ การพักการศึกษาของนิสิตผู้กระทำผิดนั้นให้เริ่มในภาคการศึกษา ปกติถัดจาก

ภาคการศึกษาที่กระทำผิด และให้นับระยะเวลาที่ถูกสั่งพักการศึกษาเป็นระยะเวลา การศึกษาด้วย

๖๑.๒ ถ้าเป็นความผิดประเภทผิดระเบียบการสอบอย่างอื่น นอกเหนือจากข้อ ๖๑.๑ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาการลงโทษตามควรแก่ กรณีความผิด แต่จะต้องไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ในข้อ ๖๑.๑.๑

ทั้งนี้ ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตผู้กระทำ ผิดนั้นสังกัดอยู่ ดำเนินการลงโทษตามมติของคณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยแล้วแจ้งให้สำนัก ทะเบียนและวัดผลทราบทันที

หมวด ๗

การย้ายโอนสังกัดและหน่วยกิต

ข้อ ๖๒ การย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยอาจทำได้ในกรณี ต่อไปนี้

๖๒.๑ นิสิตจะมีสิทธิขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยที่ได้ศึกษาอยู่ไปอยู่ใน สังกัดอีกคณะหนึ่งได้ต่อเมื่อได้ศึกษาในคณะ หรือวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา ปกติไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพัก หรือ ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนิสิต และต้องได้ค่าระดับเฉลี่ย สะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

๖๒.๒ การขอย้ายโอนสังกัดคณะ หรือวิทยาลัยให้นิสิตผู้ประสงค์ จะขอย้ายโอนสังกัด แสดงความจำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผลประกอบยื่นต่อ คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัด อย่างช้า ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาค การศึกษาปกติ

ให้คณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่นิสิตสังกัดอยู่ส่งคำ ขอย้ายโอนพร้อม ข้อคิดเห็นประกอบไปยังคณะ หรือวิทยาลัย ที่นิสิตขอย้ายโอนไปสังกัด เพื่อศึกษานั้น

การจะอนุมัติหรือไม่ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ ประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เมื่อได้รับอนุมัติให้ย้ายโอน สังกัดแล้วต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่ มหาวิทยาลัยกำหนด

๖๒.๓ การย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยต้องดำเนินการให้เสร็จ ก่อนการลงทะเบียน รายวิชาเว้นแต่อธิการบดีจะประกาศ หรือสั่งการเป็นอย่างอื่น

๖๒.๔ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำ วิทยาลัยที่รับย้าย โอนมีอำนาจพิจารณาเทียบรายวิชา และหน่วยกิตที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษาไว้ แล้วเพื่อกำหนดเงื่อนไขการศึกษา และจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องศึกษาใหม่ในคณะ หรือ วิทยาลัยที่รับย้ายโอน

ให้คณะ หรือวิทยาลัยที่รับย้ายโอนดำเนินการตามความในวรรค แรกให้เสร็จสิ้น และ แจ้งผลให้สำนักทะเบียนและวัดผลทราบก่อนวันลงทะเบียนเรียนของ ภาคการศึกษานั้น ๆ

๖๒.๕ การนับระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๕๖, ๕๘.๓ และข้อ ๖๔.๑ ให้นับระยะเวลา การศึกษาในคณะเดิมรวมด้วย

ข้อ ๖๓ สำหรับนิสิตที่ย้ายโอนคณะ หรือวิทยาลัยภายในมหาวิทยาลัยให้ นำผลการศึกษาของ รายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาจากคณะ หรือวิทยาลัยเดิมมาคำนวณค่า ระดับเฉลี่ยสะสมด้วย แม้รายวิชาที่นิสิตผู้ ย้ายโอนคณะได้ศึกษาจะไม่ตรงกับหลักสูตรของ คณะ หรือวิทยาลัยที่สังกัดใหม่ก็ตาม สำหรับนิสิตที่โอนคณะ หรือวิทยาลัยมาจาก

มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นให้ทำการประเมินผล เฉพาะรายวิชาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้เท่านั้น

ในกรณีนิสิต ได้รับอนุมัติจากคณบดี หรือผู้อำนวยการวิทยาลัยที่ตนสังกัดให้ ลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้นำผลการศึกษารายวิชานั้น ๆ มาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยด้วย

หมวด ๘ การสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๖๔ นิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๔.๑ สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่าของเวลาการศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

๖๔.๒ ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน และการปฏิบัติศาสนกิจ หรือการ ปฏิบัติงานบริการสังคม หรือการฝึกประสบการณ์การฝึกสอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ๖๔.๓ ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๕.๑.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใดๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๕.๑.๕ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ สอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

๖๔.๒.๓ ไม่มีรายวิชาใดสอบได้ระดับคะแนนต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U

๖๔๒.๔ ไม่เคยเรียนซ้ำรายวิชาใด ๆ เพื่อปรับค่าระดับคะแนน

๖๔๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียนการศึกษาว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

ข้อ ๖๖ นิสิตที่โอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาไม่มีสิทธิได้รับปริญญาเกียรตินิยม

ข้อ ๖๗ นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยเพื่อขอสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร

ข้อ ๖๘ ให้คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย และผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล เป็นผู้พิจารณาคำร้องของนิสิตเบื้องต้นแล้วเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาเสนอ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญา หรือปริญญาเกียรตินิยมต่อไป

ข้อ ๖๙ สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

ข้อ ๗๐ มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีประสาทปริญญาปีละ ๑ ครั้ง ซึ่งจะประกาศกำหนดวันให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๑ ยังคงปฏิบัติตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบังคับ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

(พระธรรมปัญญาบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)
พุทธศักราช ๒๕๕๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๖.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

(๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

(๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

(๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญการศึกษา หรือ

(๕) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการสงฆ์ (ป.บ.ส.) หรือ

(๖) เป็นพระสังฆาธิการหรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ

(๗) เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๘) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๙) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

(๑๐) ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือ ถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติหรือวินัย

๖.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

(๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

(๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

(๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

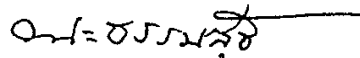
(๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

(๕) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และต้องศึกษาวิชาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาภาษาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๖) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับปริญญาตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ลงชื่อ

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓)
พุทธศักราช ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับนิสิตผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อบังคับความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ การจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยให้ใช้ระบบหน่วยทวิภาค (Semester Credit System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๐.๑ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๐.๒ ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

นอกจากนั้นจะจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน (Summer Session) ต่อจากภาคการศึกษาที่สองอีก ๑ ภาคก็ได้ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการเรียนในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ ภาคการศึกษาฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อ ๑๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีใช้เวลาศึกษา ไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา และต้องปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ส่วนหลักสูตรคณะครุศาสตร์ให้เวลาศึกษาไม่เกิน ๑๐ ปีการศึกษา และการปฏิบัติงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดสำหรับคณะครุศาสตร์ให้นับเข้าปีการศึกษาที่ ๕ ยกเว้นในกรณีข้อ ๘ ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่อง ระยะเวลาการศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อ ๑๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๕ ให้แต่ละคณะหรือวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตที่จะต้องเรียน โดยจะต้องมีวิชาแกนพระพุทธศาสนาและวิชาศึกษาทั่วไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร”

ข้อ ๘ ให้ยกเลิกข้อ ๑๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ กระเล็อกและการขอเปลี่ยนสาขาวิชาหรือวิชาเอกให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะหรือวิทยาลัยที่จะออกระเบียบและกำหนดหลักเกณฑ์”

ข้อ ๙ ให้ยกเลิกข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๖ จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนได้ มีดังนี้

๒๖.๑ นิสิตสภาพสมบูรณ์ให้ลงทะเบียนรายวิชาในภาค การศึกษาปกติไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต และไม่เกิน ๒๒ หน่วยกิต ยกเว้นนิสิตคณะครุ ศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักสูตรของคณะที่มหาวิทยาลัยประกาศให้ลงทะเบียนรายวิชา ไม่ เกิน ๑๐ หน่วยกิต

๒๖.๒ นิสิตสภาพรอพินิจในภาคการศึกษาปกติให้ลงทะเบียน รายวิชาไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ส่วนในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้ ลงทะเบียนรายวิชาไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๒๖.๓ นิสิตพิเศษที่มหาวิทยาลัยอนุมัติรับเข้าศึกษาเป็นกรณี พิเศษ ให้ลงทะเบียนรายวิชาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๖.๔ หลักสูตรระดับปริญญาตรีให้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ สำหรับคณะครุศาสตร์ต้องไม่ต่ำกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ”

ข้อ ๑๐ ให้ยกเลิกข้อ ๒๘ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๘ การเพิ่มและการถอนรายวิชา

๒๘.๑ การขอเพิ่มรายวิชาจะกระทำได้ภายในสิบห้าวันแรก
ของภาคการศึกษาปกติหรือภายในเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน โดยได้รับอนุมัติ
จากอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๘.๒ การขอถอนรายวิชา ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์
ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาในเงื่อนไขและมีผล ดังต่อไปนี้

๒๘.๒.๑ ถ้าขอถอนภายในสิบห้าวันแรกของภาค
การศึกษาปกติหรือเจ็ดวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน หรือนิสิตที่ถูกสั่งพักการศึกษา
รายวิชาที่ถอนนั้น จะไม่ปรากฏสัญลักษณ์ W ในระเบียน

๒๘.๒.๒ ถ้าขอถอนเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันแรก แต่ยัง
อยู่ภายในสี่สิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาปกติหรือเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวันแรก แต่ยังคงอยู่
ภายในสี่สิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน ถือว่านิสิตถอนตัวจากการศึกษารายวิชานั้น
และจะได้รับสัญลักษณ์ W ในรายวิชานั้น ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชานั้น มาแล้วไม่
น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒๘.๒.๓ การขอถอนตัวเมื่อพ้นกำหนดตามของ
๒๘.๒.๒ นั้นจะกระทำมิได้ เว้นแต่คณะกรรมการประจำ คณะหรือคณะกรรมการประจำ
วิทยาลัยเห็นสมควร อนุมัติด้วยเหตุผลพิเศษ ในกรณีเช่นนี้ นิสิตจะได้รับสัญลักษณ์ W ใน
รายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนนั้น

๒๘.๒.๔ การถอนซึ่งมิได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ
ประจำคณะหรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ตามข้อ ๒๘.๒.๓ นิสิตจะได้รับระดับ F ใน
รายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย

๒๘.๒.๕ นิสิตจะถอนรายวิชาจนเหลือจำนวนหน่วยกิ
ตต่ำกว่า ๙ หน่วยกิตในการศึกษาภาคปกติไม่ได้ ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ
หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย”

ข้อ ๑๑ ให้ยกเลิกข้อ ๓๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๒ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นจะมีสิทธิ์เข้าสอบใน
รายวิชานั้น ยกเว้นกรณีตามข้อ ๒๕.๕ นิสิตผู้ที่มีเวลาเรียนในรายวิชาใดไม่ครบเกณฑ์
กำหนดดังกล่าว และมีได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย จะได้รับระดับ F
ในรายวิชานั้นและให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยด้วย”

ข้อ ๑๒ ให้ยกเลิกข้อ ๖๕ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๖๕ นิสิตที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีความสมบูรณ์เพิ่มเติม ดังนี้

๖๕.๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๖๕.๑.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

๖๕.๑.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐

๖๕.๑.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า C หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชา

ที่ลงทะเบียนไว้และ

๖๕.๑.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษากว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในระหว่างที่ศึกษา

๖๕.๒ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖๕.๒.๑ ต้องสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ

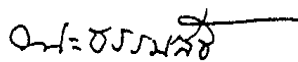
๖๕.๒.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

๖๕.๒.๓ ไม่เคยสอบได้ต่ำกว่า D หรือได้สัญลักษณ์ U ในรายวิชา

ที่ลงทะเบียนไว้และ

๖๕.๒.๔ ไม่มีประวัติในระเบียบการศึกษากว่าเป็นผู้เคยประพฤติผิดอย่างร้ายแรงระหว่างที่ศึกษา”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี**

พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อนำৃতให้เป็นไปตามความในข้อ ๘, ๑๘ และ ๖๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นสมควรออกระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือ ประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญา และหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยในมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการโอนผลการศึกษา มีดังนี้

- (๑) นิสิตหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ที่เคยศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่าสองภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าสี่สิบหน่วยกิตในมหาวิทยาลัยและมีค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ หรือสำเร็จการศึกษามาแล้วจากมหาวิทยาลัย ต้องยื่นคำร้องขอโอนมิตต่อคณะหรือวิทยาลัยที่เทียบโอน ภายในระยะเวลา ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ ในกรณีที่ขอโอนเกินกว่าที่กำหนดไว้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการ
- (๒) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบการโอนของนิสิตที่ยื่นคำร้องเฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษา ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่าให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับโอนเสร็จสิ้นแล้ว แจ้งผลการโอนให้กองทะเบียนและวัดผลก่อนวันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้นๆ
- (๓) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่โอนได้ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสม ยกเว้นการโอนผลการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย
- (๔) นิสิตต้องลงทะเบียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมทั้งสองกรณีตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

- (๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าหรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง ต้องยื่นคำร้องขอโอนมิตต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ
- (๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน
- (๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ

๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอน เสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบก่อน วันลงทะเบียนเรียนของภาคการศึกษานั้นๆ

- (๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ให้รวมเป็นหน่วย กิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้ และไม่สามารถนำไปคิดค่าระดับเฉลี่ย สะสมได้
- (๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อย กว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ไม่น้อย กว่าหกสิบหน่วยกิต นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตาม ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา ประกอบด้วย

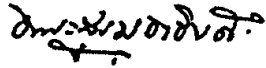
- (๑) อธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นประธาน
- (๒) คณบดีทุกคณะ เป็นกรรมการ
- (๓) ผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสองรูป ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดย คำแนะนำของสภาวิชาการ
- (๔) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่รูปหรือคน ซึ่งอธิการบดีแต่งตั้งโดย คำแนะนำของสภาวิชาการ
- (๕) ผู้อำนวยการกองวิชาการ เป็นกรรมการและเลขานุการ
- (๖) ผู้อำนวยการกองทะเบียนและวัดผลเป็นกรรมการ และ ผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการตามข้อ (๓) และ (๔) ให้วาระการดำรง ตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

ข้อ ๘ คณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา มีอำนาจ และหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย ระบบ มาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการ โอนและการเทียบโอนผลการศึกษาออกประกาศหรือคำสั่ง เกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา
- (๒) รับผิดชอบคำร้องและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาเกี่ยวกับการโอนและการ เทียบโอนผลการศึกษา
- (๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อ กระทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ มาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

ข้อ ๙ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา
ที่ดำเนินการไปก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้มีผลสมบูรณ์ตามระเบียบฉบับนี้
ข้อ ๑๐ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขบางส่วนของระเบียบมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ พุธที่ สิบสี่ ที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อ ๔ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การโอน” หมายถึง การโอนผลการศึกษาระดับปริญญาและหน่วยกิต ของรายวิชาในระดับเดียวกันที่ได้เคยศึกษามาแล้วในมหาวิทยาลัย เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

“การเทียบโอน” หมายถึง การเทียบโอนผลการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือปริญญาและหน่วยกิตของรายวิชาระดับเดียวกัน ที่ได้เคยศึกษามาแล้วในสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เพื่อใช้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในมหาวิทยาลัย

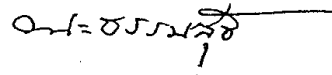
“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อ ๖ แห่งระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเทียบโอนผลการศึกษา มีดังนี้

- (๑) ผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญา หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษามาแล้ว จากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่มหาวิทยาลัย รับรองต้องยื่นคำร้องขออนุมัติต่อคณะหรือวิทยาลัยที่รับโอน ภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา ปกติแรกที่เข้าศึกษา
- (๒) รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอน ต้องมีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของรายวิชาใหม่ที่ขอเทียบโอน และจำนวนหน่วยกิตที่เทียบโอนได้ จะต้องไม่เกินสามในสี่ของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่รับเทียบโอน
- (๓) ให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการเทียบโอนของผู้ยื่นคำร้อง เฉพาะรายวิชาที่มีผลการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ไม่ต่ำกว่าระดับ C หรือ S หรือค่าระดับ ๒.๐๐ หรือเทียบเท่า ให้คณะหรือวิทยาลัยที่ดำเนินการรับเทียบโอน เสร็จสิ้นแล้วแจ้งผลการเทียบโอนให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติแรกที่เข้าศึกษา
- (๔) จำนวนรายวิชาและผลการศึกษาที่เทียบโอนได้ให้รวมเป็นหน่วยกิตตามหลักสูตรที่ศึกษาได้และไม่สามารถไปคิดค่าระดับเฉลี่ยสะสมได้
- (๕) นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนในคณะหรือวิทยาลัยที่รับเทียบโอนไม่น้อยกว่าสามภาคการศึกษาปกติ และต้องมีหน่วยกิตสะสมใหม่ ไม่น้อยกว่าหกสิบหน่วยกิต นิสิตต้องชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภาวิชาการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การโอนการศึกษา

๑) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๘๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๕๐ หน่วยกิต

๒) วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๔๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๒ การเทียบโอนผลการศึกษา

๑) วุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทยเทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตได้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๒) วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ๙ ประโยค บาลีศึกษา ๙ ประโยค และอภิธรรมบัณฑิตเทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๕๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๘๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๕๐ หน่วยกิต

๓) วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ๙ ประโยค บาลีศึกษา ๙ ประโยค และอิทธิธรรมบัณฑิตเทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๑๔๐ หน่วยกิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๔) วุฒิการศึกษาาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาด้านพระพุทธศาสนา ที่มหาวิทยาลัยรับรอง เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ได้จำนวน ๖๐ หน่วยกิต คือ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต และวิชาแกนพระพุทธศาสนา จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

๕) วุฒิการศึกษาาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง เทียบโอนผลการศึกษาในหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตได้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน ๓๐ หน่วยกิต

ข้อ ๓ การโอนและการเทียบโอนใดๆ ที่ได้ดำเนินการมาแล้วก่อนที่จะออกประกาศนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประจำคณะหรือวิทยาลัยได้มีมติไว้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมโกศาจารย์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน พ.ศ. ๒๕๔๑**

เพื่อให้การศึกษาวិชาธรรมภาคปฏิบัติตามหลักสูตรปริญญาตรีของพระนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง ชั้นปีที่สอง ชั้นปีที่สาม และชั้นปีที่สี่ ทุกคณะของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน พุทธศักราช ๒๕๒๖ และระเบียบมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานพุทธศักราช ๒๕๒๖ (ฉบับที่ ๒) แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๓๔

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการโครงการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน ประกอบด้วย

๑. รองอธิการฝ่ายกิจการนิสิต	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต	เป็นรองประธานกรรมการ
๓. คณบดีคณะพุทธศาสตร์	เป็นกรรมการ
๔. คณบดีคณะครุศาสตร์	เป็นกรรมการ
๕. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์	เป็นกรรมการ
๖. คณบดีคณะสังคมศาสตร์	เป็นกรรมการ
๗. ผู้แทนวิทยาเขตทุกวิทยาเขต	เป็นกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม	เป็นกรรมการ
๙. หัวหน้าฝ่ายวิปัสสนาธุระ	เป็นกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๑๑. หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิต	เป็นกรรมการและช่วยเลขานุการ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานการวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

(๒) บริหารโครงการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

(๓) กำหนด วัน เวลา สถานที่ ของการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

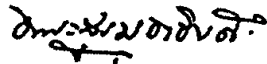
(๔) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ นิสิตทุกชั้นทุกคณะทุกวิทยาลัยและทุกวิทยาเขตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน

ข้อ ๗ ผู้ล่วงละเมิดข้อ ๖ ต้องปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานติดต่อกันอย่างน้อยยี่สิบวัน ตามสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย
ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนิสิตคฤหัสถ์

พ.ศ. ๒๕๔๓

เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนิสิตคฤหัสถ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัยในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย ว่าด้วยเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนิสิตคฤหัสถ์ พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ คำว่า “นิสิตคฤหัสถ์” หมายถึง นิสิตชายและนิสิตหญิงของคณะและวิทยาลัยต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงบัณฑิตวิทยาลัย และนิสิตที่ได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยหรือคณะเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๔ การแต่งกายของนิสิตชายในบางโอกาสตามคำสั่งมหาวิทยาลัย หรือคณะประกอบด้วย

๔.๑ เสื้อ กางเกงตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๔.๒ ถุงเท้าสีดำ

๔.๓ รองเท้าหุ้มส้นสีดำ

๔.๔ เข็มขัดสีดำ มีหัวเข็มขัดตราพระเกี้ยวด้านหลังมีธรรมจักร ตามแบบของมหาวิทยาลัย

๔.๕ เนคไทสีดำ มีเข็มสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ การแต่งกายของนิสิตหญิงในบางโอกาสตามคำสั่งมหาวิทยาลัย หรือคณะประกอบด้วย

๕.๑ เสื้อ ทำด้วยผ้าสีขาวไม่มีลวดลาย มีความหนาพอสมควร ส่วนยาวของเสื้อให้เลยสะเอวโดยให้กระโปรงทับไว้อย่างมิดชิด ปกเสื้อแบบปกเสื้อปลายแหลมผ่าออกตรงโดยตลอด ติดกระดุมมีรูปพระเกี้ยว ด้านหลังมีธรรมจักร ๔ กระดุม ตามแบบของมหาวิทยาลัย มีسابด้านหลังของเสื้อกึ่งกลางตัว ใต้سابทำจีบชนิดครึ่ง แขนเสื้อสั้น

แบบเหนือข้อศอกปลายแขนมีผ้าอีกชิ้นหนึ่งตลบขึ้น ส่วนที่ตลบกลับตรงทองแขนให้แคบกว่าหลังแขน

๕.๒ เข็มสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยระดับที่อกเสื้อด้านขวา

๕.๓ เข็มขัดสีดำ มีหัวเข็มขัดตราพระเกี้ยวด้านหลังมีธรรมจักร ตามแบบของมหาวิทยาลัย

๕.๔ กระโปรงยาว ทำด้วยผ้าสีดำไม่มีลวดลาย แบบสุภาพเรียบร้อย

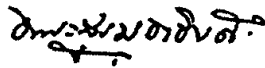
๕.๕ รองเท้า แบบสุภาพหุ้มส้น หรือมีสายรัดสีดำ

ข้อ ๖ การแต่งกายมาเรียนปกติของนิสิตชาย หรือนิสิตหญิง ให้แต่งกายตามข้อ ๔ หรือ ข้อ ๕ แล้วแต่กรณี หรือแต่งกายสุภาพตามแนวปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๗ ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ จะถูกพิจารณาลงโทษทางวินัยนิสิต

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๓

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖

เพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑
บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ พุทธศักราช ๒๕๔๖”

ข้อ ๒ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรชั้นปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๒๒

(๒) ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ ๒/๒๕๓๒ เรื่องการปฏิบัติงานของพระบัณฑิต

ข้อ ๔ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๕ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

“นิตินิติปฏิบัติศาสนกิจ” หมายความว่า พระภิกษุหรือสามเณรผู้ศึกษาศรตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตและกำลังปฏิบัติศาสนกิจ

“ศาสนกิจ” หมายความว่า การสนองงานในกิจการคณะสงฆ์และงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจ

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการการปฏิบัติศาสนกิจคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ คณบดี

(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๔ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ รูป/คน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเลือกกรรมการที่เป็นภิกษุ รูปหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายปฏิบัติศาสนกิจ และหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการได้ตามคำแนะนำของกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๘ คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการประเภทนั้นๆ

กรณีกรรมการตามข้อ ๗ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๙ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ

(๒) วางระบบการนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจทางด้านวิชาการและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติศาสนกิจ

- (๓) ควบคุม ดูแลและนำผลการปฏิบัติศาสนกิจไปใช้ตามนโยบาย แผนงาน และวัตถุประสงค์
- (๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูล การลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ
- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การปฏิบัติศาสนกิจ

- ข้อ ๑๐ การปฏิบัติศาสนกิจมีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - (๑) เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา
 - (๒) เพื่อการสนองงานในกิจการคณะสงฆ์
 - (๓) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
 - (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน
 - (๕) เพื่อสนองนโยบายและงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของนิสิตผู้ปฏิบัติศาสนกิจ
 - (๑) สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรที่เข้าศึกษาภายในระยะเวลา ไม่เกิน ๒ เท่า ของเวลาการศึกษาตามหลักสูตรและมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ และต้องมีหนังสือรับรองจากกองทะเบียนและวัดผล
 - (๒) ต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานครบตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัย
- ข้อ ๑๒ ระยะเวลาการปฏิบัติศาสนกิจ นิสิตต้องปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิต เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติศาสนกิจ
- ข้อ ๑๓ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ
 - (๑) นิสิตปฏิบัติศาสนกิจที่เป็นพระสังฆาธิการให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตน ขออนุมัติจากมหาวิทยาลัย
 - (๒) นิสิตจะปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใด ให้เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิต จะไปพักอาศัยอยู่ปฏิบัติศาสนกิจทำหนังสือขอตัวต่อมหาวิทยาลัย
 - (๓) ในกรณีที่ไปปฏิบัติศาสนกิจนอกวัดที่สังกัดจะต้องได้รับอนุญาตจาก เจ้าอาวาสหรือเจ้าสำนักที่นิสิตสังกัดเป็นลายลักษณ์อักษร
- ข้อ ๑๔ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจจะต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอปฏิบัติศาสนกิจต่อ มหาวิทยาลัย เพื่อให้คณะกรรมการอนุมัติ ภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคมของปีการศึกษาครบ

ตามหลักสูตร หากพ้นกำหนดถือว่า ไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัย หรือบุคคลที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร เป็นที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติศาสนกิจแต่ละรูป

ข้อ ๑๖ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจ จะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถ้าไม่เข้ารับการปฐมนิเทศถือว่าไม่ปฏิบัติศาสนกิจ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่ปฏิบัติศาสนกิจ หากจำเป็นต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ให้เจ้าอาวาส หรือเจ้าสำนัก ที่นิสิตจะย้ายไปปฏิบัติศาสนกิจสถานที่ใหม่ ทำหนังสือถึงเจ้าอาวาสหรือ เจ้าสำนักที่นิสิตปฏิบัติศาสนกิจอยู่เดิมเพื่อขอตัวนิสิต เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้นิสิตทำหนังสือขออนุมัติต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องรายงานการปฏิบัติศาสนกิจต่อมหาวิทยาลัยอย่างน้อยภาคการศึกษาละ ๑ ครั้ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๙ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมไม่นำความเสื่อมเสียมาให้แก่พระพุทธศาสนาและมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๐ นิสิตปฏิบัติศาสนกิจต้องไม่ละทิ้งหน้าที่ และต้องไม่รายงานสิกขาหรือให้จำคุกเว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุกาบัติหรือลหุโทษ หรือความผิดอันกระทำโดยประมาท

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

(๒๑) นิสิตปฏิบัติศาสนกิจละเมิดข้อบังคับ มีโทษดังนี้

(๑) ว่ากล่าวตักเตือน

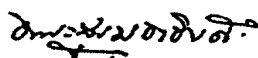
(๒) ภาคทัณฑ์

(๒) ไม่ได้รับหนังสือรับรองผลการศึกษาและระงับการให้ปริญญาตั้งแต่

๒ ปีขึ้นไป

(๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พ.ศ. ๒๕๕๖**

เพื่อให้การปฏิบัติงานบริการสังคมของนิสิตคฤหัสถ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการปฏิบัติศาสนกิจของนิสิตที่เป็นพระภิกษุและสามเณร และบรรลุล่วงวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคมที่กำลังศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และกำลังปฏิบัติงานบริการสังคม

“การปฏิบัติงานบริการสังคม” หมายความว่า การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการแก่สังคมตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่คณบดี

(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูป ซึ่งสภาวิชาการ คัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๓ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ รูปหรือคน ซึ่งสภา วิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี

(๖) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการ นิสิตให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกกรรมการเป็น พระภิกษุหนึ่งรูปเป็นรองประธานกรรมการ ประธานกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการศาสนิกและหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมกิจการนิสิตเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว คณะกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นสภาพตามวาระ

กรณีกรรมการตามข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้ มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระ ที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ข้อ ๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ลักษณะ เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน บริการสังคมรอบแนวทางและแผนงานการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๒) วางระบบการนิเทศติดตามส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงาน บริการสังคม ทั้งด้านวิชาการ และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการ ปฏิบัติงานบริการสังคม

(๓) ควบคุมดูแลและนำผลการปฏิบัติงานบริการสังคมไปใช้ตามนโยบาย แผนงานและวัตถุประสงค์

(๔) เรียกนิสิตและผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและเสนอข้อมูล การลงโทษแก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับ

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๓**การปฏิบัติงานบริการสังคม**

ข้อ ๘ การปฏิบัติงานบริการสังคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (๑) เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์
- (๒) เพื่อสนองงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- (๓) เพื่อสนองนโยบายของรัฐและคณะสงฆ์
- (๔) เพื่อสงเคราะห์ประชาชน

ข้อ ๙ คุณสมบัติของนิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม

- (๑) นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป
- (๒) ผลการศึกษามีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

ข้อ ๑๐ นิสิตต้องปฏิบัติงานบริการสังคม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง ยกเว้นนิสิตชาวต่างประเทศไม่ต้องปฏิบัติงานบริการสังคม

ข้อ ๑๑ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคม ณ สถานที่ใด ต้องยื่นคำร้องการบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๒ นิสิตที่จะปฏิบัติงานบริการสังคมต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓ ในระหว่างปฏิบัติงานบริการสังคม หากจำเป็นจะต้องย้ายสถานที่ปฏิบัติงานบริการสังคม จะต้องดำเนินการขออนุมัติตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๔ การรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม

(๑) นิสิตต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคม ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโดยสม่ำเสมอตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) เมื่อปฏิบัติงานบริการสังคมครบ ๒๐๐ ชั่วโมง ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานบริการสังคมตามแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำเป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตปฏิบัติงานบริการสังคมแต่ละคน

หมวด ๔**บทกำหนดโทษ**

ข้อ ๑๖ มหาวิทยาลัยจะไม่อนุมัติปริญญา เป็นเวลา ๒ ปี แก่นิสิตผู้ละเมิดข้อบังคับต่อไปนี้

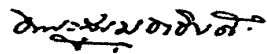
- (๑) ไม่ปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๒) ละทิ้งการปฏิบัติงานบริการสังคม
- (๓) ไม่รายงานผล หรือรายงานผลอันเป็นเท็จ

ข้อ ๑๗ นิสิตปฏิบัติงานบริการสังคม หากปฏิบัติตนไม่เหมาะสมอันอาจนำมา

ซึ่งความเสียหายแก่มหาวิทยาลัย เมื่อคณะกรรมการสอบสวนแล้วมีความผิดจะถูกพิจารณา
ลงโทษตามควรแก่กรณีดังนี้

- (๑) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๒) ภาคทัณฑ์
- (๓) ระงับการให้ปริญญา ตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป
- (๔) ให้พ้นสภาพนิสิต

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม (ฉบับที่ ๒)

-- พุทธศักราช ๒๕๕๐

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ ให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงให้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐"

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

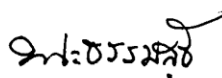
ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ (๓) (๔) และ (๕) แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการปฏิบัติงานบริการสังคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"(๓) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการ จำนวน ๓ รูปหรือคน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีหรือผู้อำนวยการ

(๔) กรรมการผู้แทนสภาวิชาการประเภทคณาจารย์ประจำคณะ จำนวน ๔ คน ซึ่งสภาวิชาการคัดเลือกตามสัดส่วนของแต่ละคณะ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ รูปหรือคน ซึ่งสภาวิชาการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี"

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาภาษาบาลี
พุทธศักราช ๒๕๕๑

เพื่อนุวัตให้เป็นไปตามความในข้อ ๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๑) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ นายกสภามหาวิทยาลัยจึงออกประกาศมหาวิทยาลัย เรื่องการจัดการศึกษารายวิชาภาษาบาลีไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ พระภิกษุสามเณรผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ต้องศึกษารายวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

๑. รายวิชา SP ๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑
(Pali Grammar I)	(๒) (๒-๐-๔)
๒. รายวิชา SP ๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒
(Pali Grammar II)	(๒) (๒-๐-๔)
๓. รายวิชา SP ๑๐๓ บาลีไวยากรณ์ ๓
(Pali Grammar III)	(๒) (๒-๐-๔)
๔. รายวิชา SP ๑๐๔ บาลีไวยากรณ์ ๔
(Pali Grammar IV)	(๒) (๒-๐-๔)
๕. รายวิชา SP๑๐๕ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๑ ๒) (๒-๐-๔)
(Pali Composition and Translation I)	(๒) (๒-๐-๔)
๖. รายวิชา SP๑๐๖ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๒ ๒) (๒-๐-๔)
(Pali Composition and Translation II)	(๒) (๒-๐-๔)
๗. รายวิชา SP๑๐๗ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๓ ๒) (๒-๐-๔)
(Pali Composition and Translation III)	(๒) (๒-๐-๔)
๘. รายวิชา SP๑๐๘ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๔ ๒) (๒-๐-๔)	(๒) (๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation IV)

๙. รายวิชา SP๑๐๙ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๕ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation V)

๑๐. รายวิชา SP๑๑๐ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๖ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation VI)

๑๑. รายวิชา SP๑๑๑ วากยสัมพันธ์ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Syntax)

๑๒. รายวิชา SP๑๑๒ ฉันทลักษณ์ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Prosody)

ข้อ ๒ พระภิกษุสามเณรผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอกและสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และคฤหัสถ์ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องศึกษารายวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

๑. รายวิชา SP๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Grammar I)

๒. รายวิชา SP๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Grammar II)

๓. รายวิชา SP๑๐๓ บาลีไวยากรณ์ ๓ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Grammar III)

๔. รายวิชา SP๑๐๔ บาลีไวยากรณ์ ๔ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Grammar IV)

๕. รายวิชา SP๑๐๕ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๑ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation I)

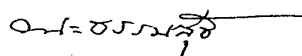
๖. รายวิชา SP๑๐๖ แปลบาลีเป็นไทยแปลไทยเป็นบาลี ๒ (๒) (๒-๐-๔)

(Pali Composition and Translation II)

ข้อ ๓ ให้รายวิชาตามข้อ ๑ และ ข้อ ๒ เป็นรายวิชาเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U

ข้อ ๔ ให้ใช้ประกาศนี้ สำหรับนิสิตผู้เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา
พระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยค พ.ศ. ๒๕๕๘

เพื่ออนุวัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเพื่อให้การจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยคในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลู่วัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภากาวิชาการ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๗/ ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยค พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยค พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมเพิ่มเติม สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นเปรียญธรรม ๓ พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. บรรดาคำสั่งหรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ให้ใช้ประกาศนี้แทน

๔. รายวิชาสามัญเพิ่มเติม

๔.๑ ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ชั้นเปรียญธรรม ๓ ประโยค ต้องศึกษาได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่น้อยกว่า ๗๖ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน จำนวน ๒๘ หน่วยกิต และหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต ประกอบด้วย

๑) กลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป จำนวน ๔ รายวิชา รายวิชาละ ๗ หน่วยกิต รวม ๒๘ หน่วยกิต ดังนี้

(๑) รายวิชาภาษาไทย	จำนวน	๗ หน่วยกิต
(๒) รายวิชาคณิตศาสตร์	จำนวน	๗ หน่วยกิต
(๓) รายวิชาวิทยาศาสตร์	จำนวน	๗ หน่วยกิต
(๔) รายวิชาภาษาอังกฤษ	จำนวน	๗ หน่วยกิต

๒) กลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน ๔ หน่วยกิต รายวิชาละ ๑๒ หน่วยกิต รวม ๔๘ หน่วยกิต ดังนี้

(๑) รายวิชาพัฒนาสังคมและชุมชน	จำนวน	๑๒ หน่วยกิต
(๒) รายวิชาพัฒนาทักษะชีวิต ๑	จำนวน	๑๒ หน่วยกิต

(๓) รายวิชาพัฒนาทักษะชีวิต ๒ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

(๔) รายวิชาพัฒนาอาชีพ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๔.๒ รายละเอียดวิชาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกำหนด

๕. การเทียบโอนผลการศึกษา

๕.๑ วิชาบาลีไวยากรณ์ วิชาสัมพันธ์ไทย และวิชาบูรพภาค ในหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลีเทียบโอนผลการศึกษาได้ในรายวิชาภาษาไทย จำนวน ๗ หน่วยกิต

๕.๒ การปฏิบัติกิจของสงฆ์ การปฏิบัติธรรม และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรเทียบโอนผลการศึกษาได้ในหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต

การปฏิบัติงานบริการสังคมของคฤหัสถ์ที่มีระยะเวลารวม ไม่น้อยกว่า ๗๒๐ ชั่วโมงและมีรายละเอียดเทียบเคียงได้กับเนื้อหาวิชาในกลุ่มหมวดวิชาประสบการณ์ ทั้ง ๔ รายวิชา เทียบโอนผลการศึกษาได้ในหมวดวิชาประสบการณ์ จำนวน ๔๘ หน่วยกิต

๖. วิธีการจัดการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติม

๖.๑ การจัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๖.๑.๑ ให้แบ่งเวลาการศึกษาเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ

(๑) ภาคการศึกษาที่ ๑ มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

(๒) ภาคการศึกษาที่ ๒ มีเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า ๑๕ สัปดาห์

อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ต่อจากภาคศึกษาปกติ โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงเรียนในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

๖.๑.๒ ให้จัดการศึกษารายวิชาที่มีหน่วยกิต รวม ๗ หน่วยกิต โดยแบ่งจำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคการศึกษา ดังนี้

(๑) ภาคการศึกษาที่ ๑ ลงทะเบียนรายวิชาละ ๔ หน่วยกิต

(๒) ภาคการศึกษาที่ ๒ ลงทะเบียนรายวิชาละ ๓ หน่วยกิต

๖.๒ ในขณะที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี นิสิตสามารถเรียนรายวิชาสามัญเพิ่มเติมจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือสอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค (ป.ธ.๕) หรือบาลีศึกษา ๕ (บ.ศ.๕) และได้รับใบเทียบความรู้วุฒิเปรียญธรรมจากกระทรวงศึกษาธิการ

๗. การวัดและการประเมินผลการศึกษา

๗.๑ ให้มีการวัดและการประเมินผลการศึกษาทุกรายวิชาที่จัดการการศึกษา ยกเว้นรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนผลการศึกษา

๗.๒ ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงจะมีสิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น

๗.๓ การวัดและการประเมินผลการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษา ระดับปริญญาตรี โดยอนุโลม

๘. การออกไปรับรองผลการศึกษา

ให้คณะ วิทยาเขต วิทยาลัย โครงการขยายห้องเรียน หน่วยวิทยบริการ และสถาบันสมทบ ส่งผลการศึกษารายวิชาสามัญเพิ่มเติมแก่สำนักทะเบียนและวัดผล เพื่อออกไปรับรองผลการศึกษา โดยขออนุมัติต่อสภาวิชาการ

๙. ในกรณีนิสิตเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๙ ให้ใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศนี้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(พระพรหมบัณฑิต ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาวินิจฉัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวินัยนิสิต พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕(๒) และ (๑๒) แห่งระเบียบคณะกรรมการการศึกษาของ คณะสงฆ์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๕ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จึงกำหนดข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยวินัยนิสิต พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งหรือประกาศอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวินัยนิสิต พ.ศ. ๒๕๓๕

“นิสิต” หมายความว่า พระภิกษุหรือสามเณรผู้ศึกษาอยู่ในระดับบาลีอุดมศึกษา

ข้อ ๕ นิสิตต้องปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศของมหาวิทยาลัยทุกประการ และต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้อ ๖ นิสิตต้องรักษาความสามัคคีระหว่างกัน และต้องรักษาไว้ซึ่งความเรียบร้อยและเกียรติของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ นิสิตต้องประพฤติอยู่ในสมณสาธูป ไม่ประพฤติในสิ่งที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มหาวิทยาลัยทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

ข้อ ๘ นิสิตต้องมีสีกาครวตาและต้องปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำตักเตือนของเจ้าหน้าที่คณาจารย์ผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบ

ข้อ ๙ นิสิตต้องนุ่งห่มให้เป็นปริมณฑลตามควรแก่สมณสาธูป

ข้อ ๑๐ โทษผิดวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ว่ากล่าวตักเตือน

(๒) ภาคทัณฑ์

(๓) พักการศึกษา

(๔) ตัดสิทธิ์การเข้าสอบหรือพักการให้ปริญญาไม่เกินสองปีการศึกษา

นับตั้งแต่วันประกาศลงโทษ

(๕) พ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๑ นิสิตรูปใด

(๑) ต้องโทษโดยการวินิจฉัยอธิการบดีหรือคณาธิการถึงที่สุดให้ลาสิกขาหรือให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุบาปติหรือลหุโทษ หรือความผิดอันกระทำโดยประมาท กระทำการอื่นใดอันเป็นการเสื่อมเสียร้ายแรงแก่มหาวิทยาลัย ถือว่าเป็นผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงขนาดให้ลงโทษพ้นสภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๒ นิสิตรูปใด ประชวรเหตุผิดวินัยตามความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๐(๒) และ (๓) แต่ไม่ร้ายแรงถึงกับให้ลงโทษพ้นสภาพการเป็นนิสิต ถือว่า เป็นผู้กระทำผิดร้ายแรง ให้ลงโทษการศึกษา หรือตัดสิทธิ์เข้าสอบหรือพักการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกินสองปีการศึกษา

ข้อ ๑๓ นิสิตรูปใดกระทำทุจริตในการสอบหรือพยายามกระทำเช่นนั้นถ้ากระทำผิดไม่ร้ายแรงถึงขนาดให้พักการศึกษา หรือตัดสิทธิ์เข้าสอบ หรือพักการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกินสองปีการศึกษา สุดแต่ความร้ายแรงของการกระทำผิด

โทษทุจริตในการสอบนี้ นอกจากจะถูกลงโทษตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับนี้แล้วให้ เป็นไปตามข้อ ๙.๑ และข้อ ๙.๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๓๐

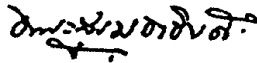
ในกรณีที่เป็โทษเกี่ยวกับการศึกษา ให้เป็นอำนาจของคณะบดีของคณะบดีแต่ละคณะ หากเป็นโทษทางวินัยให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการรักษาวินัย ประกอบด้วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตเป็นประธานกรรมการ คณะบดีที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ เป็นรองประธานกรรมการเลขานุการคณะที่นิสิตผู้กระทำผิดนั้นสังกัดอยู่ เป็นกรรมการและเลขานุการและให้อธิการบดีแต่งตั้งกรรมการจำนวนไม่เกินสองท่าน

ข้อ ๑๔ นิสิตรูปใดกระทำผิดวินัยในชั้นที่มีได้ระบุไว้ในข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ให้ลงโทษด้วยการให้พักการศึกษาหรือตัดสิทธิ์เข้าสอบ หรือพักการให้ปริญญาไม่กำหนดไม่เกินสองปีการศึกษา หรือทำทัณฑ์บนหรือกล่าวตักเตือนตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๕ การนับวันต่าง ๆ ตามข้อบังคับนี้ ให้นับทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ และให้ถือกำหนดวันตามปฏิทินการศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยจะประกาศให้ทราบเป็นปี ๆ ไป

ข้อ ๑๖ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจ
ข้อบังคับเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบ ระดับปริญญาตรี

เพื่อให้การดำเนินการสอบของผู้สอบ ระดับปริญญาตรี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงเห็นสมควรออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบ ระดับปริญญาตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบ ระดับปริญญาตรี ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบ ระดับปริญญาตรี”

๒. ให้ใช้ประกาศนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง ข้อปฏิบัติในการสอบ พ.ศ. ๒๕๔๓

๔. ข้อปฏิบัติสำหรับผู้สอบ

๔.๑ ผู้สอบต้องนุ่งห่มหรือแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย ตามระเบียบและประเพณีนิยม

๔.๒ ผู้สอบต้องเข้าสอบ ตามวัน เวลา และสถานที่สอบตามที่มหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยกำหนด

๔.๓ ผู้สอบต้องมาถึงสถานที่สอบก่อนกำหนด ที่ระบุไว้ในตารางสอบ ผู้ใดไม่มาสอบถือว่าขาดสอบในรายวิชานั้น เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้อยู่ในดุลพินิจของคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานจัดการศึกษาต้นสังกัด เป็นลายลักษณ์อักษร

๔.๔ ผู้สอบจะต้องนำบัตรประจำตัวนิสิตมาแสดงในวันสอบทุกครั้ง ในกรณีที่บัตรประจำตัว นิสิตหายหรือชำรุด ให้แจ้งขอทำบัตรประจำตัวนิสิตชั่วคราว ต่อสำนักทะเบียนและวัดผล หรือกลุ่มงานทะเบียน และวัดผลของส่วนงานจัดการศึกษาต้นสังกัดก่อนเข้าห้องสอบ

๔.๕ ผู้สอบไม่เข้าห้องสอบก่อนได้รับอนุญาต และไม่นำเอกสาร เครื่องอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องสื่อสารใดๆ เข้าไปในห้องสอบ เว้นไว้แต่อาจารย์ประจำวิชาอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

๔.๖ ในระหว่างการสอบให้ผู้สอบแสดงบัตรประจำตัวนิสิต วางไว้บนโต๊ะที่นั่งสอบ

๔.๗ ผู้สอบมาช้าเกินกว่า ๓๐ นาที จากเวลาที่เริ่มสอบในรายวิชานั้นๆ ไม่มีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้นๆ กรณีที่ผู้สอบมาช้ากว่าเวลาที่กำหนด แต่ไม่เกิน ๓๐ นาที ต้องเขียนคำร้องขออนุญาตเข้าสอบยื่นต่อคณบดี หรือผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล หรือหัวหน้าส่วนงานจัดการศึกษาต้นสังกัด

การอนุญาตให้ผู้สอบที่มาช้ากว่าเวลาที่กำหนดเข้าห้องสอบ ผู้สอบต้องยื่นคำร้องข้างต้นต่อกรรมการควบคุมห้องสอบทุกครั้ง จึงมีสิทธิ์สอบในรายวิชานั้นๆ

๔.๘ เมื่อเริ่มทำการสอบ ผู้สอบต้องอยู่ในห้องสอบให้ครบ ๓๐ นาที จึงจะมีสิทธิ์ออกจากห้องสอบได้

๔.๙ ห้ามผู้สอบส่งเสียงดัง หรือทำความรำคาญ หรือแสดงกิริยามารยาทไม่เหมาะสมในห้องสอบและบริเวณใกล้เคียง

๔.๑๐ ผู้สอบต้องนั่งตามที่กำหนดให้ จะเปลี่ยนที่นั่งก่อนได้รับอนุญาตไม่ได้

๔.๑๑ ก่อนเวลาเริ่มทำการสอบ หรือในระหว่างเวลาทำการสอบ ห้ามผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสอบ เข้าไปในห้องสอบเป็นอันขาด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากกรรมการควบคุมห้องสอบ

๔.๑๒ เมื่อกรรมการควบคุมห้องสอบแจ้งหมดเวลาสอบแล้ว ให้ส่งข้อสอบ และกระดาษคำตอบ ออกจากห้องสอบ ห้ามนำข้อสอบออกนอกห้องสอบโดยเด็ดขาด

๕. ข้อปฏิบัติสำหรับกรรมการควบคุมห้องสอบ

๕.๑ การควบคุมการสอบเป็นภาระและหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย

๕.๒ กรรมการควบคุมห้องสอบต้องมารับข้อสอบจากกองอำนวยการดำเนินการสอบ ก่อนเวลาสอบอย่างช้าไม่เกิน ๑๕ นาที และต้องลงลายมือชื่อปฏิบัติหน้าที่ ณ กองอำนวยการสอบ

๕.๓ กรรมการควบคุมห้องสอบผู้ใดไม่สามารถมาควบคุมการสอบตามวันและ เวลาที่กำหนดได้ ต้องแจ้งให้ประธานคณะกรรมการดำเนินการสอบทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนเริ่มเวลาสอบอย่างน้อย ๑ วัน

๕.๔ กรรมการควบคุมห้องสอบพบว่ามีกรทุจริตเกิดขึ้น ให้ยึดอุปกรณ์หรือเอกสารสิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการทุจริต และให้ผู้สอบคนนั้นสอบต่อได้จนเสร็จ

ให้กรรมการควบคุมห้องสอบแจ้งการฝ่าฝืนข้อปฏิบัติในการสอบต่อคณะกรรมการดำเนินการสอบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง และเสนอคณะหรือส่วนงานจัดการศึกษาด้านสังกัดพิจารณาลงโทษตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรีต่อไป

๕.๕ ให้กรรมการควบคุมห้องสอบลงลายมือชื่อกำกับพร้อมวันเดือนปีที่สอบไว้บนใบกระดาษคำตอบด้านขวามือทุกครั้งที่มีการสอบ

๕.๖ ให้กรรมการควบคุมห้องสอบ ควบคุมการสอบให้เป็นไปตามตารางเวลาที่กำหนด เมื่อหมดเวลาสอบต้องเก็บกระดาษคำตอบและข้อสอบให้ครบตามจำนวนผู้สอบ แล้วนำส่งที่กองอำนวยการสอบพร้อมลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

๕.๗ ให้คณะกรรมการควบคุมห้องสอบ มีอำนาจตักเตือน หรือตรวจค้นผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะทำการสอบโดยไม่สุจริต

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(พระพรหมบัณฑิต, ศ.ตร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ส่วนที่ ๓
๐๐๐๐๐

ภาคผนวก

ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้เข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ผู้เข้าศึกษาต้องเข้ารับการศึกษอบรมและศึกษาเล่าเรียนอย่างจริงจัง ต้องพากเพียร โดยสม่ำเสมอไม่ขาดเรียนโดยไม่จำเป็น เมื่อขาดเรียนต้องยื่นใบลาแสดงสาเหตุที่ขาด การสมัครเข้าเรียนนี้ได้ไตร่ตรองตัดสินใจเด็ดขาดแล้วที่จะศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จตามหลักสูตร
๒. ผู้ศึกษาต้องถือว่าการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นหน้าที่และจุดมุ่งหมายอันสำคัญยิ่งของตน
๓. ผู้ศึกษายินดีจะรับใช้ ช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครอง พระพุทธศาสนา สุดแต่กาลที่จะอำนวยอย่างเต็มความสามารถจนตลอดชีวิต
๔. ผู้ศึกษาต้องใช้ความร่วมมือช่วยเหลือในกิจการของมหาวิทยาลัยและปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับทั้งปวงของมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด
๕. ผู้ศึกษาต้องรักษามารยาทและระเบียบประเพณีอันดีงามของพระภิกษุสามเณร ไม่สูบบุหรี่หรือสพายยามเมื่อเข้าในเขตของมหาวิทยาลัย เพื่อรักษาเกียรติของตนและของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. เมื่อสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎีแล้วต้องเข้ารับการอบรมกัมมัฏฐานภาคปฏิบัติ ณ สถานที่มหาวิทยาลัยกำหนด ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน
๗. เมื่อสำเร็จการศึกษาภาคทฤษฎีแล้วต้องอยู่ปฏิบัติศาสนกิจในเพศบรรพชิตเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และการปฏิบัติงานบริการสังคมไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจหรือที่ปฏิบัติงานบริการสังคมนั้น นิสิตเลือกตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
๘. ผู้ศึกษาต้องเอื้อเฟื้อต่อกิจวัตรและภารกิจภายในวัดที่ตนสังกัดอยู่อย่างเต็มความสามารถของตน

การขึ้นทะเบียนนิต และลงทะเบียนเรียนสำหรับนิตใหม่

ผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกได้แล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนรายงานตัวเป็นนิตใหม่ภายใน ระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

๑. นิตรับใบลงทะเบียนเรียนที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. นิตนำใบลงทะเบียนเรียนพบอาจารย์ที่ปรึกษา
๓. นิตนำใบลงทะเบียนเรียนยื่นต่อกลุ่มงานทะเบียนและวัดผลเพื่อลงทะเบียน รายวิชาพร้อมรับใบคำร้องขอชำระเงิน
๔. นิตนำใบคำร้องขอชำระเงินได้ที่ธนาคารทหารไทยทุกสาขาทั่วประเทศหรือ ชำระที่กลุ่มงานการเงินและบัญชี ตามวันเวลาที่กำหนดในอนุทินการศึกษา

ขั้นตอนการ การเพิ่ม/ถอนรายวิชา/ลงทะเบียนซ่อม

การเพิ่มถอนรายวิชาต้องกระทำภายใน ๑๕ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ หรือภายใน ๗ วันแรกของภาคการศึกษาฤดูร้อน

ขั้นตอน

๑. นิตรับใบคำร้องขอเพิ่ม/ถอนรายวิชา/ขอลงทะเบียนเรียนซ่อม ที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. นิตพบอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ผู้สอนลงความเห็นพร้อมลงลายมือชื่อ
๓. นิตยื่นใบคำร้องขอเพิ่ม/ถอนรายวิชา/ขอลงทะเบียนเรียนซ่อม ที่ดำเนินการแล้วยื่นที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผลเพื่อลงทะเบียนเพิ่ม/ถอนรายวิชาเรียน/ลงทะเบียนเรียนซ่อม
๔. นิตนำใบคำร้องขอชำระเงิน ที่กลุ่มงานการเงินและบัญชี

ขั้นตอนการลาพักการศึกษา/รักษาสถานภาพนิสิต

นิสิตที่ประสงค์จะขอลาพักการศึกษา จะทำได้ก็ด้วยเหตุผลความจำเป็นตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๒๔ (ข้อ ๒๑) กรณีขอลาพักการศึกษาก่อนลงทะเบียนรายวิชา ต้องดำเนินการภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษาและจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นนิสิตไว้ กรณีลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาให้รีบดำเนินการโดยเร็วที่สุดตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอน

๑. นิสิตรับใบคำร้องขอลาพักการศึกษาที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. นิสิตกรอกใบคำร้อง ระบุเหตุผลความจำเป็นในการขอลาพักการศึกษาให้ครบถ้วนพร้อมลงลายมือชื่อแนบหลักฐาน (ถ้ามี) และ/หรือระบุเหตุผลความจำเป็นในการขอลาพักการศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาให้ความเห็นโดยลำดับ พร้อมลงลายมือชื่อแล้วเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เพื่อพิจารณาอนุมัติ
๓. นิสิตนำใบคำร้อง ที่ดำเนินการตามข้อ ๒. แล้ว ส่งที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล เพื่อทราบและดำเนินการ
๔. เมื่อได้รับอนุมัติและลงลายมือชื่อแล้ว กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล จะทำการบันทึกข้อมูลและออกหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้นิสิตทราบ
๕. ในกรณีนิสิตยังไม่ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษา และนิสิตจะต้องชำระค่ารักษาสถานภาพนิสิต ตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดก่อน จึงจะสามารถดำเนินการตามข้อ ๑-๔ ได้

การขอกลับเข้าศึกษา

นิสิตต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อผู้อำนวยการสำนักวิชาการก่อน
ลงทะเบียนเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

ขั้นตอน

๑. นิสิตขอรับใบคำร้องขอกลับเข้าศึกษาที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. นิสิตกรอกใบคำร้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์พร้อมลงลายมือชื่อแล้วเสนอต่อ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการเพื่ออนุมัติให้กลับเข้าศึกษา
๓. ชำระเงินการขอกลับเข้าศึกษาที่กลุ่มงานการเงินและบัญชี
๔. นิสิตนำใบคำร้องที่ได้รับอนุมัติแล้วพร้อมใบเสร็จ แจ้างต่อกลุ่มงานทะเบียน
และวัดผล เพื่อทราบและดำเนินการบันทึกในฐานข้อมูลทะเบียนนิสิตต่อไป

การย้ายโอนสังกัด/คณะ

การย้ายโอนสังกัดจากคณะหนึ่งไปอีกคณะหนึ่งจะทำได้เมื่อได้ศึกษาในคณะ
เดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติไม่นับภาคการศึกษาที่ลาพัก ถูกสั่งพักหรือถูก
ถอนชื่อออกจากฐานทะเบียนนิสิต และต้องได้เกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕

ขั้นตอน

๑. นิสิตรับใบคำร้องขอย้ายโอนสังกัดคณะที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. นิสิตกรอกใบคำร้องระบุเหตุผลของการขอย้ายโอนสังกัดคณะให้ครบถ้วน
สมบูรณ์ พร้อมลงลายมือชื่อ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและประธานหลักสูตรสาขาเดิมเพื่อลง
ความเห็นพร้อมลงลายมือชื่อ
๓. นิสิตนำใบคำร้องที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๒ แล้ว ส่งที่กลุ่มงานทะเบียนและ
วัดผล เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการประจำวิทยาลัยสงฆ์พิจารณาอนุมัติ
๔. เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล จะแจ้งให้รับทราบและ
ดำเนินการโอนย้าย

การลาออกจากการเป็นนิสิต

ขั้นตอน

๑. นิสิตขอรับใบคำร้องขอลาออกจากการเป็นนิสิตที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. นิสิตกรอกใบคำร้องพร้อมระบุเหตุผลของการลาออกให้ครบถ้วนสมบูรณ์ พร้อมลงลายมือชื่อเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและประธานหลักสูตรที่นิสิตเรียนเพื่อลงความเห็น พร้อมลงลายมือชื่อ
๓. นิสิตนำใบคำร้องที่ดำเนินการแล้วเสนอผู้อำนวยการสำนักวิชาการพิจารณา
๔. เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้แจ้งต่อกลุ่มงานทะเบียนและวัดผล ทราบเพื่อดำเนินการ

การโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

นิสิตผู้มีความประสงค์จะโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาต้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ภายในระยะเวลา ๑๕ วัน ก่อนวันเปิดภาคการศึกษาปกติ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอน

๑. นิสิตรับใบคำร้องขอโอนหรือเทียบโอนผลการศึกษาที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล
๒. กรอกใบคำร้องให้ครบถ้วน พร้อมแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการโอนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาลงความเห็นพร้อมลงลายมือชื่อ
๓. นำใบคำร้องที่ดำเนินการแล้ว ส่งที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล เพื่อดำเนินการเสนอต่อคณะกรรมการประจำวิทยาลัยสงฆ์แพร่ / เลขาธิการคณะกรรมการมาตรฐานการโอนและการเทียบโอนผลการศึกษา

การขอหนังสือรับรอง/ใบรายงานผลการศึกษา

ขั้นตอน

๑. นิสิตขอรับใบคำร้องขอหนังสือรับรอง/ใบรายงานผลการศึกษา ที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล

๒. นิสิตกรอกใบคำร้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์พร้อมลงลายมือชื่อ และชำระค่าธรรมเนียมที่กลุ่มงานการเงินและบัญชี

๓. นิสิตนำใบคำร้องที่ดำเนินการแล้วพร้อมใบเสร็จรับเงิน ยื่นที่ฝ่ายธุรการสารบรรณ เพื่อออกเลขที่หนังสือ

๔. นิสิตนำเอกสารยื่นที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล พร้อมรูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ครึ่ง จำนวน ๒ รูปเพื่อออกหนังสือรับรอง/ใบรายงานผลการศึกษาและเสนอผู้มีอำนาจลงนาม พร้อมแจ้งกำหนดวันรับหนังสือรับรอง/ใบรายงานผลการศึกษา

หมายเหตุ - การขอหนังสือรับรองควรยื่นขอล่วงหน้า ๓ วัน เพื่อเสนอต่อผู้มีอำนาจลงนาม
-ใบรายงานผลการศึกษา รอรับ ๕ นาที

การลาสอบ

ในการสอบวัดผลปลายภาคแต่ละภาคการศึกษา หากนิสิตมีความจำเป็นด้วยเหตุอื่นใดอันเป็นเหตุสุดวิสัย และ/หรือไม่สามารถเข้าสอบได้ตามวันเวลาที่กำหนดไว้ในอนุทินของมหาวิทยาลัย ให้ดำเนินการดังนี้

ขั้นตอน

๑. นิสิตกรอกใบคำร้องขอลาสอบตามแบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ครบถ้วนพร้อมแนบหลักฐานประกอบการลาและลงลายมือชื่อ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาให้ความเห็นพร้อมลงลายมือชื่อ

๒. นิสิตนำใบคำร้องที่ดำเนินการแล้วตามข้อ ๑ เสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์แพร่เพื่อพิจารณา

การขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลนิติ

นิติติดต่อกับกลุ่มงานทะเบียนและวัดผล ขอรับคำร้องการเปลี่ยนแปลงชื่อ-ชื่อสกุล/ที่อยู่/คำนำหน้าฯลฯ พร้อมแนบสำเนาหลักฐานขอจดทะเบียนชื่อ/ชื่อสกุล เช่น สำเนาหนังสือสุทธิพระ (ทุกหน้า) สำเนาทะเบียนบ้าน หลักฐานการเปลี่ยนชื่อ/ชื่อสกุล สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

- การขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลประวัติระหว่างภาคเรียนจะมีผลในภาคการศึกษาถัดไป

อนึ่ง - ในกรณีนิติที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา ควรขอเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุลก่อนที่สภามหาวิทยาลัยจะประกาศอนุมัติปริญญาเพื่อให้ชื่อ - ชื่อสกุล กับใบปริญญาบัตรและหนังสือสำคัญทางการศึกษาต่าง ๆ ตรงกัน

คำร้องทั่วไป

การยื่นคำร้องทั่วไป จะยื่นในกรณีต่อไปนี้

๑. ขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัวนิติ
๒. การขอกลับเข้าศึกษาต่อ
๓. การขอเงินค่าหน่วยกิตคืน ในกรณีที่การลงทะเบียนเรียนมีปัญหา
๔. ขอเอกสารเกี่ยวกับการลงทะเบียน
๕. อื่นๆ

**คณะกรรมการจัดทำคู่มืออิเล็กทรอนิกส์ระดับปริญญาตรี
ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓**

๑. พระราชเชษฐาภรณ์ รศ.ดร.	รองอธิการบดี	ประธานที่ปรึกษา
๒. นายสุชุม กั่นกา	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป	รองประธานที่ปรึกษา
๓. พระครูสุนทรธรรมนิทัศน์,ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร	รองประธานที่ปรึกษา
๔. ดร.ธาดา เจริญกุล	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	กรรมการที่ปรึกษา
๕. พระมหาสิทธิชัย ขยสิทธิ,ดร.	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ	ประธานกรรมการดำเนินงาน
๖. ผศ.นวัชโรจน์ อินเต็ม	ผู้อำนวยการส่วนสนับสนุนวิชาการ	รองประธานดำเนินงาน
๗. พระครูโฆสิตสังฆพิทักษ์	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร	กรรมการ
๘. พระครูสิทธิขยาภิรัต,ดร.	รองผู้อำนวยการวิทยาเขตแพะ	กรรมการ
๙. ผศ.ดร.สมจิต ขอนวงศ์	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาลัย	กรรมการ
๑๐. ผศ.ดร.สายัณห์ อินนันใจ	ประธานหลักสูตรสาขาวิชารัฐศาสตร์	กรรมการ
๑๑. ผศ.ฉวีวรรณ สุวรรณภา	ประธานหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา	กรรมการ
๑๒. ผศ.เกรียงศักดิ์ ฟองคำ	ประธานหลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนา	กรรมการ
๑๓. ผศ.สุพจน์ แก้วไพฑูรย์	ประธานหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ	กรรมการ
๑๔. นายอุเทน สุขทั่วญาติ	ประธานหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์	กรรมการ
๑๕. นางสาวจิตาธิปไตย วงศ์สูง	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ	กรรมการ
๑๖. นายธีรวัฒน์ จันทร์จำรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ
๑๗. นายธีรวัฒน์ ผัดผ่อง	นักวิชาการพัสดุชำนาญการ	กรรมการ
๑๘. นางสาวพิราวรรณ จักรคำ	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๑๙. พระมหาชนินทร์ อธิวโร	นักวิชาการศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นายกริช อินเต็ม	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
เรื่อง การรับสมัครพระภิกษุ สามเณร และคฤหัสถ์ เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ในระดับปริญญาตรี ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ.๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๖ ข้อ ๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พุทธศักราช ๒๕๖๑ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เรื่อง การรับสมัครพระภิกษุ/สามเณรและคฤหัสถ์เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. คณะและสาขาวิชาที่เปิดรับเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๑

๑.๑ คณะพุทธศาสตร์	จำนวนรับ
- สาขาวิชาพระพุทธศาสนา (บรรพชิต/คฤหัสถ์)	๕๐ รูป/คน
๑.๒ คณะครุศาสตร์	จำนวนรับ
- สาขาวิชาสังคมศึกษา (บรรพชิต/คฤหัสถ์)	๖๐ รูป/คน
- สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (บรรพชิต/คฤหัสถ์)	๖๐ รูป/คน
๑.๓ คณะสังคมศาสตร์	จำนวนรับ
- สาขาวิชารัฐศาสตร์ (บรรพชิต/คฤหัสถ์)	๘๐ รูป/คน
- สาขาวิชานิติศาสตร์ (บรรพชิต/คฤหัสถ์)	๑๐๐ รูป/คน

๒. คุณสมบัติของผู้สมัคร

๒.๑ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ ๑

๒.๑.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

(๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือ

(๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

(๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

(๕) เป็นพระสงฆ์หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

(๖) เป็นพระสงฆ์หรือครูสอนพระปริยัติธรรมที่สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือ

(๗) เป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นเอก และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้น ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๘) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว ต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อย กว่า ๒๔ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๙) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษเพื่อขอรับปริญญา ตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

(๑๐) ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถานศึกษาใดๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

(๑๑) ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๑.๔, ๗.๑.๖, ๗.๑.๗, ๗.๑.๘ และข้อ ๗.๑.๑๐

๒.๑.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

(๑) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และสำเร็จ การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ

(๒) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม หรือบาลีศึกษา ๓ ประโยค และต้องศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ

(๓) เป็นผู้สอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค และได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๔) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หรือ

(๕) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง และเมื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้วต้องศึกษาวิชาบาลีไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาบาลีที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

(๖) เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับ ปริญญา ตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

(๗) ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะ ความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

(๘) ผู้เข้าศึกษาคณะครุศาสตร์ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๗.๒.๔, ๗.๒.๕ และข้อ ๗.๒.๗

(๙) มหาวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละปี การศึกษา

๒.๑.๓ คุณสมบัติของผู้เข้าสมัครสาขาวิชานิติศาสตร์ สำหรับพระภิกษุและคฤหัสถ์

คุณสมบัติของผู้เข้าสมัครที่เป็นพระภิกษุ/สามเณร

- (๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- (๒) ตามบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๔) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี สาขาใดก็ได้ ยกเว้น สาขานิติศาสตร์ (ในกรณีสมัครสาขาวิชานิติศาสตร์ ภาคบัณฑิต)

คุณสมบัติของผู้เข้าสมัครที่เป็นคฤหัสถ์

- (๑) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- (๒) ตามบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐, (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑
- (๓) หรือ ต้องผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

(๔) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี สาขาใดก็ได้ ยกเว้น สาขานิติศาสตร์ (ในกรณีสมัครสาขาวิชานิติศาสตร์ ภาคบัณฑิต)

๒.๒ ระดับปริญญาตรี (การศึกษาเทียบเท่า) มีคุณสมบัติเข้าศึกษา ดังนี้

๒.๒.๑ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาเปรียญธรรม ๙ ประโยค หรือ

๒.๒.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า หรือ

๒.๒.๓ เป็นผู้ศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

๒.๒.๔ คุณสมบัติตามข้อ ๒.๒.๒ และข้อ ๒.๒.๓ ต้องสอบได้นักธรรมชั้นเอก และเมื่อเข้าศึกษาแล้วต้องเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจนครบตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒.๓ คุณสมบัติของผู้สมัครที่มีสิทธิ์ได้รับทุนการศึกษา

๒.๓.๑ เป็นผู้ที่มีถิ่นพำนักอยู่ในประเทศไทยโดยถูกต้องตามกฎหมาย

๒.๓.๒ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

๒.๓.๓ เป็นผู้ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPAX) รวม ๕ ภาคการเรียน (ม.๔, ม.๕, ม.๖)

๒.๓.๔ หลักสูตรที่เปิดรับสมัคร ดังนี้

คณะพุทธศาสตร์

- สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มีค่าผลการเรียนเฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป

คณะครุศาสตร์

- สาขาวิชาสังคมศึกษา มีค่าผลการเรียนเฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป

- สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มีค่าผลการเรียนเฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป

คณะสังคมศาสตร์

- สาขาวิชารัฐศาสตร์ มีค่าผลการเรียนเฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป

- สาขาวิชานิติศาสตร์ มีค่าผลการเรียนเฉลี่ย ๒.๐๐ ขึ้นไป

๒.๓.๕ เป็นผู้ที่มีความประพฤติที่ดีมีคุณธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี

๒.๓.๖ เป็นผู้ที่ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคสำคัญที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

๒.๓.๗ เป็นผู้ที่มีจิตอาสา

๒.๓.๘ สำหรับผู้ที่ประสงค์จะสมัครเรียน คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชา

พระพุทธศาสนา ชำระค่าบำรุงการศึกษา ๕๐๐ บาทต่อภาคการศึกษา รับสมัคร

จำนวน ๕๐ รูป/คน

๓. วิชาที่สอบคัดเลือก

๓.๑ ความรู้ความสามารถทั่วไป

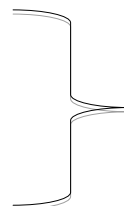
-พระพุทธศาสนา

-ภาษาอังกฤษ

-ภาษาไทย

-คณิตศาสตร์

-สังคมศึกษา (เหตุการณ์ปัจจุบัน)

๑๐๐ คะแนน

๓.๒ สอบวิชาเฉพาะสาขา

๕๐ คะแนน

๓.๓ สอบการวัดแววความเป็นครู (เฉพาะคณะครุศาสตร์)

๑๐๐ คะแนน

๓.๔ สอบสัมภาษณ์

๑๐๐ คะแนน

๔. การรับสมัคร

๔.๑ เรื่องการให้ทุนศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓

รอบที่ ๑

- ผู้สมัครสามารถซื้อใบสมัคร ได้ที่ กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล ชั้นที่ ๒ อาคาร ศูนย์กลางการท่องเที่ยวยเชิงศาสนาฯ ตั้งแต่บัดนี้ ถึงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทรศัพท์ ๐-๕๕๖๔-๖๕๘๕ ภายใน ๕๐๓ หรือ ๐๘๑-๙๖๑-๕๔๙๑ , ๐๘๑-๖๙๔-๔๕๐๐ , ๐๘๘-๒๕๔-๙๙๕๓

- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบสัมภาษณ์ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒
- สอบสัมภาษณ์ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
- ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านการสัมภาษณ์ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒
- รายงานตัวและลงทะเบียนรอบที่ ๑ วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓

จำนวนรับ**๑. คณะครุศาสตร์**

- ๑.๑ สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน ๒๐ รูป/คน
- ๑.๒ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๕ รูป/คน

๒. คณะสังคมศาสตร์

- ๒.๑ สาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน ๓๐ รูป/คน
- ๒.๒ สาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน ๑๕ รูป/คน

รอบที่ ๒

- ขอรับใบสมัครได้ที่ กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล ชั้นที่ ๒ อาคาร ศูนย์กลางการท่องเที่ยวยเชิงศาสนาฯ ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓
- สอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓
- ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓
- รายงานตัวและลงทะเบียนรอบที่ ๒ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวนรับ**๑. คณะครุศาสตร์**

- ๑.๑ สาขาวิชาสังคมศึกษา จำนวน ๑๐ รูป/คน
- ๑.๒ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๐ รูป/คน

๒. คณะสังคมศาสตร์

๒.๑ สาขาวิชารัฐศาสตร์	จำนวน ๑๐ รูปคน
๒.๒ สาขาวิชานิติศาสตร์	จำนวน ๑๐ รูปคน

รอบที่ ๓ (รับสมัครทั่วไป)

- ขอรับใบสมัครได้ที่ กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล ชั้นที่ ๒ อาคารศูนย์กลางการ
ท่องเที่ยวเชิงศาสนา ตั้งแต่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. หรือ

- ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓
- สอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
- ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์
วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๓
- รายงานตัวและลงทะเบียนรอบที่ ๓ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

๔.๒ ผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง

๔.๓ เอกสารสำคัญที่ต้องนำมาแสดงวันสมัคร

(๑) สำเนาทะเบียนบ้าน	จำนวน ๒ ชุด
(๒) สำเนาหนังสือสุทธิ (เฉพาะพระภิกษุ/สามเณร)	จำนวน ๒ ชุด
(๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน	จำนวน ๒ ชุด
(๔) สำเนาระเบียนแสดงผลการเรียน	จำนวน ๒ ชุด
(๕) สำเนาประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา/ประถมศึกษา	จำนวน ๒ ชุด
(๖) สำเนาประกาศนียบัตรเปรียญธรรม	จำนวน ๒ ชุด
(๗) สำเนาหนังสือเดินทาง (นิตินต่างประเทศ)	จำนวน ๒ ชุด
(๘) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้วครึ่ง (ชุดนักศึกษา และ/หรือชุดสุภาพ)	จำนวน ๓ ใบ

(๙) อื่น..... (ถ้ามี)

(เอกสารทุกอย่าง ถ่ายสำเนาขนาด A๔ ให้ชัดเจน และรับรองสำเนาทุกฉบับด้วยหมึกสีน้ำเงิน ไม่รับเอกสารที่สำเนาแล้วถ่ายใหม่)

๔.๔ ค่าธรรมเนียมในการสมัคร ชุดละ ๒๕๐ บาท

๖. การลงทะเบียนเรียน

๖.๑ นิสิตเรียนภาคปกติ (วันจันทร์-ศุกร์)

- รายงานตัวขึ้นทะเบียนนิตินใหม่และชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษา
ที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ (ตามที่ระบุ ข้อ ๔.๑ การรับสมัคร) ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๕.๓๐ น.

ที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล และ กลุ่มงานการเงินและบัญชี อาคารศูนย์กลางการ
ท่องเที่ยวเชิงศาสนาฯ

๖.๒ นิสิตเรียนภาควันเสาร์-อาทิตย์

- รายงานตัวขึ้นทะเบียนนิสิตใหม่และชำระเงินค่าลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษา
ที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ (ตามที่ระบุ ข้อ ๔.๑ การรับสมัคร) ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๕.๓๐ น.
ที่กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล และ กลุ่มงานการเงินและบัญชี อาคารศูนย์กลางการ
ท่องเที่ยวเชิงศาสนาฯ

๖.๓ ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าบำรุงการศึกษาแก่มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ จะไม่คืนให้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

๗. วันปฐมนิเทศนิสิตใหม่และวันเปิดภาคการศึกษา

๗.๑ วันจันทร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ ปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมก่อนเข้า
ศึกษาสำหรับนิสิตใหม่ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓

๗.๒ วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ วันเปิดภาคการศึกษาที่ ๑ ประจำปีการศึกษา
๒๕๖๓

หมายเหตุ - สถานที่สอบข้อเขียน-สัมภาษณ์ ณ อาคาร ๙๐ ปี พระมหาโพธิวงศาจารย์
มจร. วิทยาเขตแพร่ บ้านหนองห้า ตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

- เป็นไปตามเงื่อนไขตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- เงื่อนไขของผู้ผ่านการคัดเลือกทุนเข้าศึกษา ให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้ได้รับทุนต้องรักษาระดับผลการเรียนเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักสูตร
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย หมวดที่ ๘ ว่าด้วย การสำเร็จการศึกษา

๒. ผู้ได้รับทุนได้รับสิทธิพิเศษในการชำระค่าบำรุงการศึกษาแต่ละภาค
การศึกษาของสาขาวิชาตลอดหลักสูตร ดังนี้

- ผู้สมัครรอบที่ ๑ ชำระค่าบำรุงการศึกษาแต่ละภาคการศึกษาตลอด
หลักสูตรได้รับส่วนลด ๕๐ %

- ผู้สมัครรอบที่ ๒ ชำระค่าบำรุงการศึกษาแต่ละภาคการศึกษาตลอด
หลักสูตรได้รับส่วนลด ๓๐ %

- ผู้สมัครรอบที่ ๓ ชำระค่าบำรุงการศึกษาแต่ละภาคการศึกษาตลอด
หลักสูตรตามประกาศของ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๓. ผู้ที่ได้รับทุนสมัครรอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ ต้องสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร หากออกระหว่างการศึกษาดังกล่าวต้องใช้ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ได้รับสิทธิ์พิเศษคืน มหาวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(พระราชเชมากร, รศ.ดร.)

รองอธิการบดีวิทยาเขตแพร่
ปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย